

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Andreja Šober

Tipologija naslovov v spletnem poročevalstvu

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Andreja Šober

Mentorica: red. prof. dr. Monika Kalin Golob

Tipologija naslovov v spletnem poročevalstvu

Diplomsko delo

Ljubljana, 2016

Tipologija naslovov v spletnem poročevalstvu

Diplomsko delo se ukvarja s področjem jezikovne stilistike, natančneje stilistike spletnega poročevalstva. Delo raziskuje, koliko se naslovje spletnih časopisov razlikuje od naslovja tiskanih časopisov in kako nanj vplivajo tehnološke spremembe. Te so poročevalski jezik iz linearnega sporočanja okolja prestavile v multimedijsko, interaktivno in hipertekstualno okolje, kjer so gradniki novinarskih prispevkov dobili novo vlogo hiperpovezav s pristajalnih strani na strani prispevkov. To je povzročilo velike razlike v tipologiji naslovij, saj je na spletnih straneh izginil nadnaslov, vse redkeje pa se pojavlja tudi podnaslov. Naslovje spletnih časopisov je tako povečini dvodelno, besedilno vezano in neaktualizirano. Zaradi tehničnih sprememb je sinopsis krajši, kar pomeni, da težje opravlja enako funkcijo kot v tiskanih časopisih. Ker pa so potrebe bralcev enake ne glede na to, za kateri medij se odločijo, nekatere naloge sinopsisa na spletu prevzemajo mednaslovi. Delo analizira tri najbolj brane spletne časopise v Sloveniji in ugotavlja, da imajo ti veliko skupnih značilnosti, pa tudi prepoznaven lastni stil. Ta je posledica uredniške politike, kot tudi tehničnih razlik med posameznimi mediji.

Ključne besede: jezikovna stilistika, spletni časopisi, poročevalski stil, naslovje.

The typology of headlines in online journalism

The thesis explores the area of linguistic stylistics, more precisely the stylistics of online journalism. The research is aimed at discovering how much the headlines of online media differs from that of print media and how the creation process was affected by the technological changes that moved the journalistic language from an linear communication environment into a multimedia, interactive and hyper textual environment. Here the building blocks of news stories received a new role of acting as hyperlinks, leading from landing pages to article pages. This caused changes in the headline typology, with upper headline completely disappearing from the online journals and the below headline becoming increasingly rare. Headline blocks are mostly non-actualized, consisting of the big headline and synopsis, with a co-reference textological relationship between the units. Due to the technological changes, the synopsis is shorter than in print, leading to increasing importance of inter-headlines. The thesis analyses the three most read online journals in Slovenia and concludes they have many similarities, but also distinctive styles, deriving from editorial policies and technical differences.

Key words: linguistic stylistics, online journals, journalistic style, headlines.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	7
2 CILJI DIPLOMSKEGA DELA.....	9
3 DIGITALNA REVOLUCIJA IN OKREPLJENA VLOGA NASLOVJA	10
3.1 Okrepljena vloga naslovja	12
4 POROČEVALSKI STIL, TIPOLOGIJA NASLOVOV IN STILNA VREDOST JEZIKOVNIH SREDSTEV	14
4.1 Stilna vrednost jezikovnih sredstev	15
4.2 Tipologija naslovov.....	16
4.3 Besedilnost naslovja	19
5 IZBOR SPLETNIH ČASOPISOV IN PRISPEVKOV ZA ANALIZO.....	19
5.1 Izbira medijev	20
5.1.1 24ur.com	22
5.1.2 Multimedijski center RTV Slovenija	24
5.1.3 Siol.net	26
5.2 Primerljivost vsebin	27
5.3 Časovni obseg in količina prispevkov	27
6 PRIMERJALNA ANALIZA NASLOVJA	28
6.1 Tipologija naslovov.....	28
6.2 Podnaslov	29
6.3 Sinopsis.....	30
6.4 Mednaslov	32
6.5 Besedilnost naslovja	33
6.6 Naslovi spletne strani MMC RTV.....	35
6.7 Naslovi spletne strani 24ur.com	41
6.8 Naslovi spletne strani Siol.net.....	46
7 INTERPRETACIJA REZULTATOV	50
8 SKLEP.....	53
9 LITERATURA	55
PRILOGE	58
Priloga A: Naslovnica 24ur.com.....	58
Priloga B: Rubrična stran 24ur.com	59
Priloga C: Naslovnica MMC RTV.....	60

Priloga Č: Rubrična stran MMC RTV	61
Priloga D: Naslovnica Siol.net.....	62
Priloga E: Rubrična stran Siol.net.....	63
Priloga F: Neaktualizirano naslovje vezanih enot na MMC RTV z dodatkom mednaslovov..	64
Priloga G: Aktualizirano naslovje vezanih enot na MMC RTV z dodatkom mednaslovov	72
Priloga H: Neaktualizirano naslovje vezanih enot na 24ur.com z dodatkom mednaslovov	78
Priloga I: Aktualizirano naslovje vezanih enot na 24ur.com z dodatkom mednaslovov	85
Priloga J: Neaktualizirano naslovje vezanih enot na Siol.net z dodatkom mednaslovov	91
Priloga K: Aktualizirano naslovje vezanih enot na Siol.net z dodatkom mednaslovov	98
Priloga L: Intervju z urednikom spletne strani 24ur.com Denisom Oštirjem.....	105
Priloga M: Intervju z urednico spletne strani RTV SLO Kajo Jakopic	107
Priloga N: Intervju z ustvarjalko spletne strani Siol.net Katjo Nakrst.....	109

KAZALO SLIK

Slika 3.1: Model zvrnjene piramide.....	11
Slika 4.1: Tipologija naslovov v časopisnem poročevalstvu	16
Slika 4.2: Shema tipologije naslovij	17
Slika 4.3: Tipologija zapolnitve podnaslovne rubrike	18
Slika 5.1: Seznam spletnih strani z naječjim številom prikazanih strani	21
Slika 5.2: Podatki o dosegu in obiskanosti 24ur.com, Siol.net in MMC RTV	21
Slika 5.3: Primer naslovnja na strani prispevka na portalu 24ur.com	23
Slika 5.4: Primer naslovnja na spletni strani MMC RTV	25
Slika 5.5: Primer naslovnja na spletni strani Siol.net	26
Slika 6.1: Alternativna tipizacija naslovnja spletnega poročevalstva.....	29

KAZALO TABEL

Tabela 6.1: Število prispevkov, v katerih so se pojavili posamezni tipi naslovov	28
Tabela 6.2: Tipologija sinopsisov.....	31
Tabela 6.3: Aktualizmi na portalu MMC RTV	37
Tabela 6.4: Aktualizmi na portalu 24ur.com.....	43
Tabela 6.5: Aktualizmi na portalu Siol.net	48

KAZALO GRAFOV

Graf 6.1: Pogostost pojavljanja mednaslovov glede na njihovo število v prispevku	33
Graf 6.2: Prikaz pogostosti uporabe neaktualiziranega in aktualiziranega naslovnja vezanih enot v posameznih spletnih časopisih	35
Graf 6.3: Ponovitve leksemov in perifraze v naslovih MMC RTV.....	37
Graf 6.4: Ponovitve leksemov in perifraze v naslovih 24ur.com	44
Graf 6.5: Ponovitve leksemov in perifraze v naslovih Siol.net.....	49

1 UVOD

Vsako besedilo ne glede na to, ali gre za akademski članek, dnevnoinformativno vest ali kuharski recept, se začne z naslovom. Ta ni le grafični element, ki eno vsebinsko celoto razmeji od drugih, je tudi prvi stik bralca z besedilom, ki ga je zanj pripravil avtor.

Eamonn Rafferty časopisne naslove poimenuje za kažipote, ki bralcem že na naslovnici povedo, katere so najbolj pomembne zgodbe. Služijo tudi kot napovedovalci vsebine, saj povzamejo bistvo besedila. »Pogosto je teh devet ali deset besed vse, kar bo bralec videl, saj ankete kažejo, da le malo ljudi za prebiranje izvoda časopisa porabi več kot 40 minut,« še pravi dolgoletni urednik časopisa Financial Times (Rafferty 2008, 224).

Naslov je torej hkrati napoved vsebine in vabilo k nadaljnjemu branju; način, na katerega je oblikovan, pa je lahko tudi odsev duha časa, politične ureditve družbe, v kateri nastane, in tehnologije, s pomočjo katere je postavljen pred bralca. Pri nas je na to prvi opozoril jezikoslovec Tomo Korošec, ko je na prelomu tisočletja po več desetletjih preučevanja stilistike slovenskega poročevalstva ugotavljal, kako so družbene spremembe in razvoj publicistike vplivali na funkcije naslovov in pojavnost posameznih tipov naslovov.

Eno takšnih ugotovitev najdemo med opombami v knjigi Stilistika slovenskega poročevalstva, kjer je zapisal, da so časopisih po letu 1989 pričeli objavljati veliko več naslovov z informativno-stališčno funkcijo, saj je bilo pred tem sporočanje stališč »zadeva državnih organov in redkih poklicnih novinarjev« (Korošec 1998, 49). Monika Kalin Golob (2004, 75) ugotavlja, da je po letu 1990, ko so časopisi postali tržno blago, v naslovju močnejše zastopana pridobivalna funkcija. Ta se kaže z vključevanjem prvin, ki so se v naslovju nekoč pojavljale le poredko (vulgarizmov, nižje pogovornih besed, hiperboličnih naslovov).

Kaj se s poročevalskim jezikom zgodi, ko ekonomskim in političnim spremembam dodamo še nove načine ustvarjanja in distribucije besedil? Zadnji dve desetletji smo bili priče izjemni tehnološki transformaciji globalne družbe, ki je povzročila evolucijo svetovne medijske pokrajine in nenazadnje tudi stilne podobe slovenskega poročevalstva.

Digitalna revolucija je prinesla informacijsko dobo, v kateri nas na vsakem koraku preplavlja obilica podatkov. Posameznikom informacije še nikoli prej niso bile tako lahko dostopne – če so bile vsebine medijev iz vsega sveta še pred nekaj leti »le en klik stran«, so danes z uporabo pametnih mobilnih telefonov v vsakem trenutku dobesedno na naši dlani. To pa ne pomeni le,

da moramo vsak dan svojo omejeno pozornost preusmeriti na več informacijskih kanalov, pač pa tudi, da se slovenski publicisti v informacijski dobi prvič v zgodovini za pozornost bralcev neposredno borijo z globalno konkurenco.

Pri tem so eno njihovih glavnih »orožij« v boju za bralce ravno naslovi, s katerimi nas vabijo na svoje spletne strani. Te že s svojo tehnično nelinearno naravo vplivajo na način podajanja informacij, v katerem se prepletajo besede, slike, video in zvok, naslovi pa nastopajo tudi v vlogi hiperpovezav, ki nas peljejo še globlje v informacijski svet.

V diplomskem delu raziskujem, kako se digitalna transformacija slovenske medijske pokrajine odraža v tipoloških in stilnih značilnostih naslovja spletnih medijev. V prvem delu opredeljujem cilje, predstavljam hipoteze ter določam način, na katerega se lotevam raziskovalnih vprašanj. V teoretičnem delu z opisno metodo in analizo sekundarnih virov najprej raziskujem, kako so nove tehnologije vplivale na tvorbo in sprejemanje novic, kako so v spletnih novinarskih besedilih organizirane informacije ter kakšna je nova vloga naslovja v kontekstu hipertekstualnega okolja spletnih strani.

Osrednji del diplomskega dela je primerjalna analiza tipologije in stilnih značilnosti naslovja prispevkov treh najbolj obiskanih spletnih portalov v Sloveniji.¹ Da bi bili rezultati kar se da primerljivi, analiziram naslove 50 prispevkov vsakega medija, ki so bili v enakem časovnem obdobju na vseh treh portalih objavljeni v zunanjepolitičnih rubrikah. Pri tem se opiram na tipologijo naslovja jezikoslovca Toma Korošca, ki jo v diplomskem delu uporabljamo kot osnovo za primerjavo trenutnega stanja jezikovne stilistike v spletnem novinarstvu s stanjem ob koncu prejšnjega stoletja.

Analizi sledi interpretacija rezultatov, v kateri povzemam zbrane ugotovitve in preverjam, ali so se predvidevanja potrdila. Opažanja o tipih naslovov, ki se najpogosteje pojavljajo v najbolj obiskanih spletnih medijih, dopolnjujem s komentarji in obrazložitvami ustvarjalcev analiziranih portalov, s katerimi sem opravila intervjuje – urednikoma spletnih strani 24ur.com in MMC RTV ter novinarko strani Siol.net.²

¹ Zadnji podatki Slovenske oglaševalske zbornice (SOZ) o obiskovanosti spletnih strani kažejo, da so januarja 2016 največji doseg bralcev imeli spletni portali 24ur.com, Siol.net ter MMC RTV.

² Zaradi odsotnosti urednika je na moja vprašanja odgovarjala njegova sodelavka.

2 CILJI DIPLOMSKEGA DELA

»Dokler ne razumemo, kako jezik deluje pri opravljanju določene funkcije, ne moremo govoriti o ustreznosti uporabe jezika.«

Tako bi lahko povzeli besede Toma Korošca (1998), s katerimi je na pot pospremil prvo knjigo o jezikovnem stilu slovenskega poročevalstva. V njej je zapisal, da se je systemskega preučevanja stilistike poročevalstva lotil predvsem zato, da bi dokazal, da imajo časopisna besedila posebno funkcijo, za opravljanje katere so se oblikovala posebna jezikovna sredstva. Preden se je to prepričanje uveljavilo med jezikoslovci, so namreč poročevalska besedila presojali z istimi merili kot umetniška besedila, zato »se jim je jezikovna praksa v časopisnih besedilih kazala kot napačna, kot slabosti ali t. i. ohlapnosti« (Korošec 1998, 10). Šele skrbna in dolgoletna analiza poročevalskih besedil je dokazala, da poročevalski stil prav zares jezikovnim sredstvom določa drugačne funkcije kot leposlovna besedila, takšni jezikovni pojavi pa so »drugačni, ne napačni« (Korošec 1998, 11).

Z njegovim vodilom v mislih je nastalo tudi to diplomsko delo, katerega osnovni namen je raziskati jezikovno-stilne značilnosti naslovja slovenskih spletnih portalov. V delu se tako ne ukvarjam z vprašanji pravilne ali nepravilne rabe jezikovnih sredstev, pač pa s primerjalno analizo ugotavljam, kakšne so stilne značilnosti naslovov, s katerimi se vsakodnevno srečajo bralci spletnih novic. S stilno in jezikoslovno analizo strukture naslovja želim ugotoviti, kateri so najpogostejši tipi naslovov na najbolj branih slovenskih portalih in ali lahko govorimo o skupnih značilnostih stilistike naslovja slovenskega spletnega poročevalstva. Po drugi strani je eden od ciljev dela ugotoviti tudi, ali med portali obstajajo prepoznavne razlike v stilistiki naslovja in kaj na posameznem portalu vpliva na razvoj stilnih posebnosti.

Na ta način želim ugotoviti, ali lahko v primeru poročevalskega stila naslovja v novih medijih govorimo o skupnih stilnih značilnostih, ki so značilne za ubesedovanje vsebin na spletnih portalih, v primeru razlik med njimi pa, ali so te posledice tehničnih funkcionalnosti strani ali gre za evolucijo stila kot posledico odzivov bralcev na vsebine.

Pri tem predvidevam, da:

- podnaslovi izginjajo, veliko bolj pogost je sinopsis;
- je naslovje na spletu dobilo nekatere nove funkcije, ki jih v časopisu ni poznalo;
- se znotraj prispevkov pojavlja večje število mednaslovov, ki so v elektronskih medijih pridobili na pomenu;

- so v naslovih aktualizmi močnejše zastopani kot avtomatizmi.

Da bi dokazala ali ovrгла te hipoteze, bom analizirala primerljive prispevke najbolj branih spletnih portalov, ki jih vsak mesec bere največje število ljudi, še pred tem pa je treba natančneje opredeliti predmet preučevanja in osnovne gradnike diplomskega dela.

3 DIGITALNA REVOLUCIJA IN OKREPLJENA VLOGA NASLOVJA

V drugi polovici 90. let preteklega stoletja so se tradicionalni mediji tudi pri nas pričeli spogledovati s svetovnim spletom kot novim načinom distribucije informacij (Vobič 2013). Leta 2002 sta Tanja Oblak in Gregor Petrič raziskovala, zakaj so se na splet odpravili Delo, Dnevnik, Finance in Večer. Ugotovila sta, da je bilo prvo vodilo digitalnih pionirjev želja po večjem sodelovanju z bralci, na drugem mestu je sledila možnost za privabljanje novih naročnikov, tretji najpomembnejši dejavnik pa je bil sledenje trendom (Oblak in Petrič 2005, 117–118).

Digitalni teritorij so mediji sprva raziskovali plaho, s pomočjo entuziastičnih posameznikov, šele v kasneje so dobili spletne oddelke, kjer so predvsem prilagajali vsebine, ki so že bile objavljene v »starševskem« mediju (Oblak Črnič v Vobič 2013). T. i. »showelware«³ princip objave vsebin se pri spletnih straneh tiskanih medijev ni izkazal za najbolj primerne, zato so spletni novinarji pričeli iskati lasten poročevalski stil. »Ta situacija ni nekaj novega v zgodovini medijev: radijsko novinarstvo se je začelo z branjem časopisnega jezika, kasneje je televizija posnemala radijske novice in nanje zgolj dodajala slike,« opozarja Canavilhas (2012, 354) in dodaja, da se nov tovrstni jezik rodi šele, ko se stara vsebina »rekodira« in prilagodi značilnostim novega medija. Po njegovem mnenju je spletno novinarstvo v tem trenutku ravno v obdobju prilagajanja.

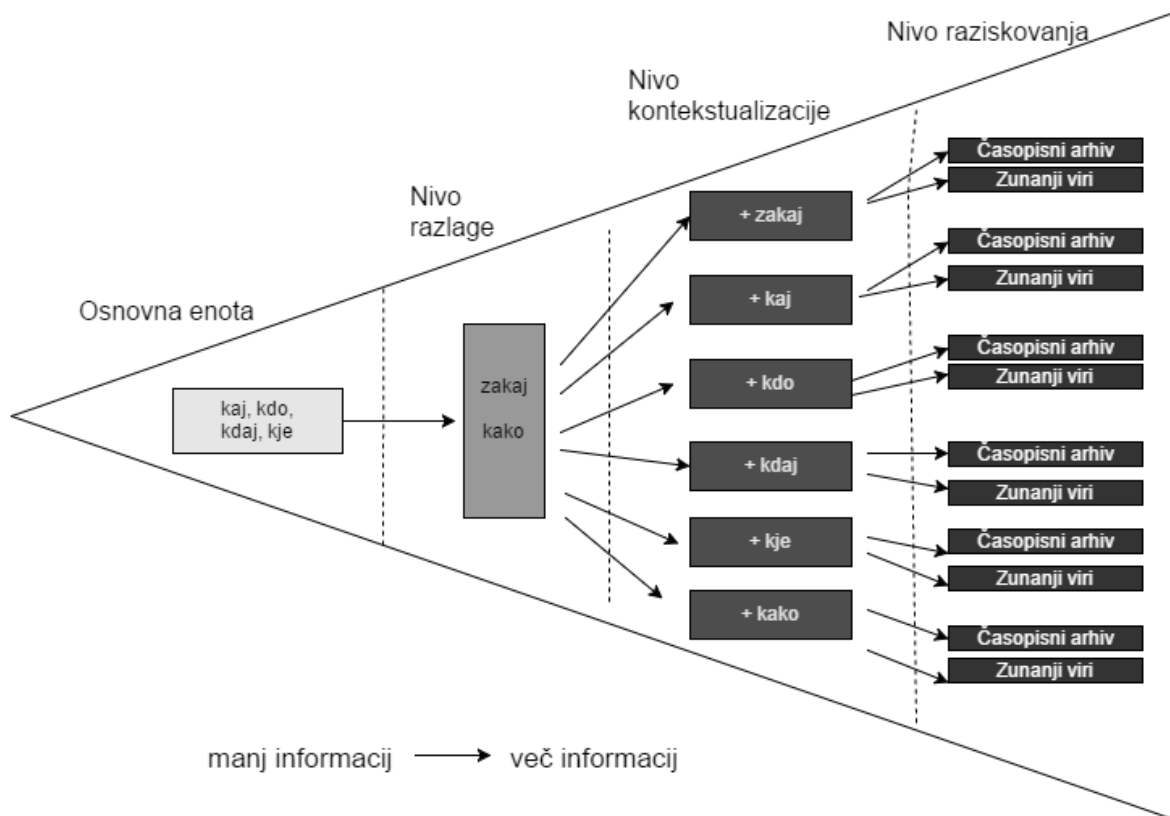
Če je še pred dvema desetletjema veljalo zlato pravilo, da radio informacijo pove, televizija pokaže, tisk pa poglobljeno razloži, spletni mediji danes s svojo multimedijško razsežnostjo združujejo vse te elemente treh popolnoma različnih načinov upovedovanja zgodb. Prepletanje pisane besede, slike in zvoka pa je le eden od vidikov digitalne komunikacije, ki spletne medije ločuje od tradicionalnih. Oblak in Petrič za razumevanje posebnosti spletnih medijev uporabita Dahlgrenove »vidike računalniško posredovanega komuniciranja, ki so po njegovem mnenju ključni pri oblikovanju nove »spletne medijske logike: *multimedialnost*,

³ Način priprave vsebine za splet, pri kateri se vsebine preprosto prenesejo na splet v obliki, v kateri so bile pripravljene za primarni medij (Oblak in Petrič 2005, 78).

hipertekstualnost, interaktivnost in arhivskost« (Dahlgren v Oblak in Petrič 2005, 82). Dahlgren je za najpomembnejšo od teh značilnosti označil hipertekstualnost – zmožnost povezovanja posameznih eno sporočil v verigo vsebin, ki predstavlja tudi »ključni odmik od tradicionalnega, linearnega načina podajanja vsebin, kar je tako z vidika produkcije kot tudi z vidika potrošnje vsebin posebna novost« (Oblak in Petrič 2005, 83).

Vse te značilnosti prav gotovo vplivajo tudi na spremembe v nastopa gradnikov poročevalskega stila. Tako raziskovalci že od leta 2002 opažajo, da so klasičen novinarski način pisanja in podajanja informacij, t. i. obrnjeno piramido⁴ nadomestile drugače strukturirane hierarhije informacij (Canavilhas 2012, 356). Ena takšnih je Canavilhasova zvrnjena piramida, kjer novinar eno zgodbo upoveduje na štirih ravneh (glej Sliko 3.1).

Slika 3.1: Model zvrnjene piramide



Vir: Canavilhas (2012, 360).

V *osnovni enoti* odgovori na osnovna vprašanja in ponudi povezavo na bolj poglobljene informacije. V to enoto bi lahko prištevali prispevke, objavljene na naslovnica spletnih

⁴ Gre za način podajanja informacij, pri katerem novinar bralcu najpomembnejša dejstva ponudi na začetku besedila, nato pa niza ostala glede na pomembnost posameznih informacij. Tako pripravljeno besedilo lahko urednik krajša brez težav, bralec pa osnovne informacije izve tudi, če ne prebere celotnega besedila.

časopisov, ali posebne pasice z izrednimi novicami, z vidika multimedialnosti pa na tej stopnji nastopata samo tekst in slika. Na *ravni razlage* novinar odgovarja na vprašalnici zakaj in kako. Tudi tukaj je zaželen uporaba besedila in slik, je pa bogata s povezavami, ki nudijo več informacij o posameznih podrobnostih zgodbe. Na tretji *ravni kontekstualizacije* imajo informacije nalogo izpolniti eno najpomembnejših vlog spletnega novinarstva: postaviti zgodbo v kontekst. Vsebine so bogate, uporablja se tudi video, grafike in drugi elementi, ki bralcu ponudijo nekoliko bolj osebno izkušnjo prejemanja informacij. Zadnji *nivo raziskovanja* poglobi nekatere podrobnosti, da bi zagotovil odgovore tudi za najbolj zahtevne bralce. Ob vsem tem Canavilhas dodaja, da je prav tako pomembno razmišljati tudi o dolžini oziroma obsegu prispevkov. Ti morajo biti kratke in prilagojene branju na način skeniranja⁵ (Canavilhas 2012, 359–361).

Glede na to, da je na grafično podobo, pa tudi stilistiko naslovij v tiskanem poročevalstvu močno vplival model obrnjene piramide, je eno od ključnih vprašanj tudi, kam stilistiko sodobnega slovenskega spletnega poročevalstva vodijo alternativni pripovedni modeli, ki so nastali pod vplivom tehnoloških sprememb.

3.1 Okrepljena vloga naslovja⁶

Časopisno naslovje se je v svojo današnjo obliko razvilo zaradi prilagoditev določenemu načinu branja časopisa, pri katerem časopisi bralcu nudijo najpomembnejše podatke na grafično izpostavljenem mestu (Korošec 1998, 51).

Bralci časopisov namreč celotno stran najprej preletijo (skenirajo), da izberejo prispevke, ki nanje najbolj učinkujejo, na primer tiste, katerih sporočilo zlahka razumejo. Pri odločitvi bralcu pomagajo t. i. »informacijski fragmenti«, ki sestavljajo sporočilo in pritegnejo njihovo pozornost, zato je priporočljivo, da pisec bralcu pusti veliko »odprtih vrat« za vstop v branje. Eden od načinov za takšno »odpiranje vrat« je oblikovanje nadnaslovov in naslovov, katerih glavna funkcija je vabiti k branju (Erjavec 1998, 100). Časopisni naslovi za opravljanje te naloge uporabljajo širok spekter jezikovnih sredstev, s pomočjo katerih pisci ustvarijo kratke tekste, ki pritegnejo pozornost, si jih je lahko zapomniti in imajo sposobnost zaobjeti celotno zgodbo v nekaj besedah (Reah 1998, 32). Kalin Golobova ugotavlja, da take konvencije branja poročevalskih besedil nastanejo že v 19. stoletju, nove tehnologije, ki so povečale

⁵ »Skeniranje« je način branja, pri katerem bralec preleti besedilo – za podrobnejšo razlago glej poglavje 3.1.

⁶ Za razlago pojma »naslovje« glej poglavje 4.2.

pretok informacij in razvoj možnosti tiska pa so z začetkom 1. svetovne vojne povzročile intenziven razvoj naslovja (Kalin Golob 2008, 18).

Z digitalni revolucijo se je način branja novic še nekoliko spremenil. »Ljudje spletne strani berejo drugače kot tisk, branje je veliko manj sproščeno. Na stran se prijavijo med delom, hitro pogledajo naslove, da vidijo, kaj se dogaja, in odidejo,« je raziskovalcu Anthonyju Crawleyju zaupal urednik irskega spletnega časopisa The Irish Times (Crawley 2008, 51–52).

To je že leta 1971 napovedal Nobelov nagrajenec, ekonomist Herbert A. Simon, ki pravi, da bo obilica informacij zmanjšala in osiromašila pozornost prejemnikov (Consumer Insights, Microsoft Canada, 2015). Posledice tega dejstva se v praksi kažejo v krajšem času obiska spletnih strani in razmeroma majhnemu odstotku prebranega teksta na strani. Podatki Johna Morksa in Jakoba Nielsena kažejo, da kar 79 odstotkov ljudi besedilo z monitorja skenira, kot razlog za tako visok odstotek takšnega načina sprejemanja informacij pa raziskovalca navajata večjo obremenitev oči pri branju z monitorja.⁷ Pri so bralci aktivni, skačejo z ene strani na drugo ter tako pobirajo odlomke tekstov (Nielsen v Šurkić, 2010). Raziskovalci hamburške univerze, ki so se sicer ukvarjali z vprašanjem uporabe spletnih brskalnikov, pa so odkrili, da so bralci na straneh, na katerih je v povprečju bilo objavljenih 593 besed, prebrali le 28 odstotkov besedila (Weinreich in drugi 2008).⁸

Tudi Robert L. Hilliard (2011) v učbeniku za tekstopisce opozarja, da so danes bralci nagnjeni k temu, da spletno stran zgolj preletijo. Kot najboljšo priložnost, da pritegnemo njihovo pozornost, ponuja »kratke 'izbruhe' pisanja«: naslove, podnaslove in sinopsise, pa tudi podnapise fotografij in sezname ključnih dejstev. Pri tem opozarja še na dejstvo, da se naslovje posameznih zgodb pogosto znajde na naslovnici spletnega časopisa ali posamezne rubrike in služi tudi kot hiperpovezava na sam prispevek. Brez jasnega povabila bralec ne bo stopil naprej, hkrati pa mora imeti pisec v mislih tudi to, da so kratke informacije na vstopni strani lahko vse, kar želi bralec prebrati. Zato mora biti naslovje več kot le »draženje« bralcev. Skupaj z drugimi elementi, kot so poudarjene besede in sezname, morajo bralcu, ki se mu mudi, ponuditi potrebne informacije in mu omogočiti, da se hitro premakne naprej, če je to njegov cilj. (Hilliard 2011, 166–167).

⁷ To je tudi 25 odstotov počasnejše kot branje iz papirja.

⁸ Strokovnjak za oblikovanje uporabniške izkušnje na spletnih straneh Jakob Nielson je to številko ocenil kot optimistično. Tudi sam je obdelal isto zbirko podatkov in prišel do zaključka, da je odstotek prebranega teksta na posamezni strani bližji 20 odstotkom. (Nielsen 2008).

Zaradi hipertekstualnosti so naslovi dobili še eno funkcijo: služijo kot vstopno okno na spletne medije iz iskalnikov. Tehnična in vsebinska optimizacija vsebin (SEO)⁹, da dosežejo čim boljše uvrstitev v iskalnikih, je obsežna tematika, nekaj osnovnih navodil za oblikovanje naslovov SEO v spletnih časopisih pa najdemo v knjigi *Principles of Convergent Journalism* (načela konvergentnega¹⁰ novinarstva). Tam avtorji novinarjem svetujejo, da:

- sledijo jezikovni strukturi osebek – povedek – predmet.¹¹ Čeprav je v tisku izpust glagola običajna praksa, bi morali na spletu v luči narave iskanja informacij naslove oblikovati tako, da čim bližje sledijo ustaljenim jezikovnim normam. Pri iskanju ljudje namreč uporabljajo jezik, ki ni publicistični;
- se izogibajo izredno kratkim naslovom, ki zastirajo pomen. Kljub temu, da je dolžina naslovov tudi v spletnih časopisih omejena, imajo tam pisci vseeno na voljo nekoliko več prostora kot njihovi kolegi v tiskanih medijih;
- v naslovu podajo specifične informacije in odgovorijo na osnovna novinarska vprašanja,¹² saj se bodo naslovi v iskalnikih pojavili izven konteksta celotnega časopisa (Wilkinson in drugi 2009).

Ko upoštevamo vse spremembe v načinu oblikovanja, objavljanja in sprejemanja informacij, je očitno, da so naslovi postali glavno orožje medijev v vsakodnevni borbi za pozornost bralcev. V prihajajočih poglavjih pa bomo analizirali, kako so vse te spremembe vplivale na tipologijo in stilno podobo naslovja v slovenskih spletnih časopisih.

4 POROČEVLSKI STIL, TIPOLOGIJA NASLOVOV IN STILNA VREDOST JEZIKOVNIH SREDSTEV

Vprašanja, s katerimi se ukvarjam v analitičnem delu, so najtesneje povezana s stilnimi značilnostmi preučevanih novinarskih besedil, zato se v poglavju, namenjenemu razlagi osnovnih teoretičnih pojmov, najprej posvečam definiciji **poročevalskega stila**. Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) besedo »stil« opredeli kot nekaj, kar je »določeno z

⁹Ang. »search engine optimization«.

¹⁰ Konvergentno novinarstvo avtorji definirajo kot »tvorjenje in poročanje na dveh ali več medijih hkrati« (Wilkinson in drugi 2009, 2).

¹¹ Nasvet se nanaša na pisanje v angleškem jeziku, za katerega je značilen ta vrstni red, medtem ko v slovenščini za enega najpomembnejših načel stave velja členitev po aktualnosti (Dular in Korošec v Pokrajac 2009, 28).

¹² V modelu zvrnjene piramide naslovi na iskalnikih nastopajo kot osnovna informacijska enota, zato bi morali že na tej stopnji odgovoriti na vprašanja kaj, kdo, kje in kaj.

izborom in uporabo izraznih, oblikovnih sredstev v posameznem delu ali v več delih«, pa tudi kot »tipični izbor jezikovnih prvin v besedilu« (SSKJ 2000).

S to definicijo se zadovolji tudi Korošec, saj jo kot alternativo opredelivi: »Stil je eno od načel zgradbe besedila,« (Hausenblas v Korošec 1998, 8) ponuja tudi on. Stil sicer pojmuje kot strokovni izraz, ki zajema tako sistemski, postopkovni in teleološki vidik stila, kot tudi vidik prezentacije stila ter njegov besedilovorni in sporočanjevidik, a priznava, da bi bila definicija, ki bi zajemala vse te vidike stila, neuporabna (Korošec 1998, 8).

Če slovarsko definicijo preslikamo na področje preučevanja jezika poročevalstva, lahko poročevalski stil opredelimo kot tipičen izbor jezikovnih prvin v poročevalskih besedilih, a se tu odpira vprašanje, katera besedila lahko prištejemo k poročevalskim. Korošec je poročevalski stil iz (precej širšega) prvotnega pojma publicističnega stila skrčil v stil skupine besedil, »ki jih združuje izrazito zunanjejezikovna, tehnološka okoliščina, tj., da stopajo pred naslovnike v dnevnikih« (Korošec 1998, 11). Na ta način je v definicijo poročevalskega stila poleg časopisnega zajel tudi radijsko poročevalstvo, danes pa lahko k tej skupini besedil vsekakor prištejemo tudi tista, ki jih novinarji svojim bralcem posredujejo preko spletnih strani.

4.1 Stilna vrednost jezikovnih sredstev

Pomemben del stila posameznih zvrsti besedil predstavlja pojavnost jezikovnih sredstev, ki imajo različno stilno vrednost. Jezikovna sredstva so lahko stilno nevtralna ali stilno zaznamovana, v poročevalstvu pa pri omembi stilne vrednosti govorimo predvsem o aktualizaciji in avtomatizaciji. Medtem ko aktualizacija pomeni »novo, svežo posebno, nenavadno uporabo jezikovnih sredstev«, je na njenem nasprotnem polu avtomatizacija, »ustaljevanje posameznih jezikovnih sredstev, da postanejo za opravljanje določene naloge običajna in se utrdijo v konvenciji med tvorci in naslovniki« (Korošec 1998, 16). Nekaterim stilemom, ki bi bili v drugih kontekstih stilno zaznamovani, se torej zaradi njihove funkcije v poročevalstvu spremeni stilna vrednost tako, da postanejo stilno nevtralni.¹³

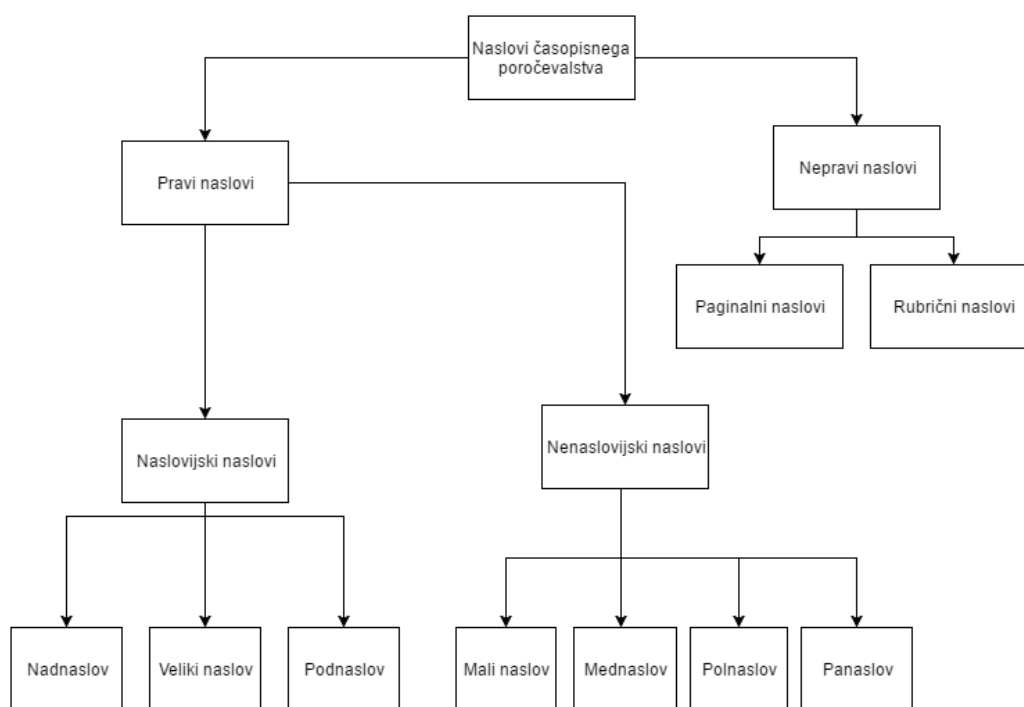
Razlika med avtomatizmi in aktualizmi se tako kaže v tem, da so avtomatizmi uporabljeni več kot enkrat, medtem ko aktualizme poročevalci pripravijo »za enkratno uporabo« (Korošec 1998, 16). Kot najpogostejše aktualizme v naslovih Korošec (1998, 18) našteva obnovitve klišejev in vzorcev, oksimoron, paronomazijo in litote.

¹³ Primer: Kot poročajo tuji viri, ...;

4.2 Tipologija naslovov

Pri opredelitvi predmeta preučevanja (naslovov spletnih časopisov) se opiram na Koroščevo definicijo časopisnega naslova (1998, 46): »Časopisni naslov je iz ene ali več besed in znakov tvorjeno stavčno ali nestavnčno sporočilo, ki napoveduje in se vsebinsko nanaša na praviloma eno, od drugih besed grafično ločeno, vsaj iz ene stavčne povedi sestojече besedilo ali besedilno enoto, tako da je tudi sam grafično ločen od tega besedila, in ima poimenovalno-informativno, ali informativno-stališčno ali pozivno-pridobivalno funkcijo.«

Slika 4.1 Tipologija naslovov v časopisnem poročevalstvu

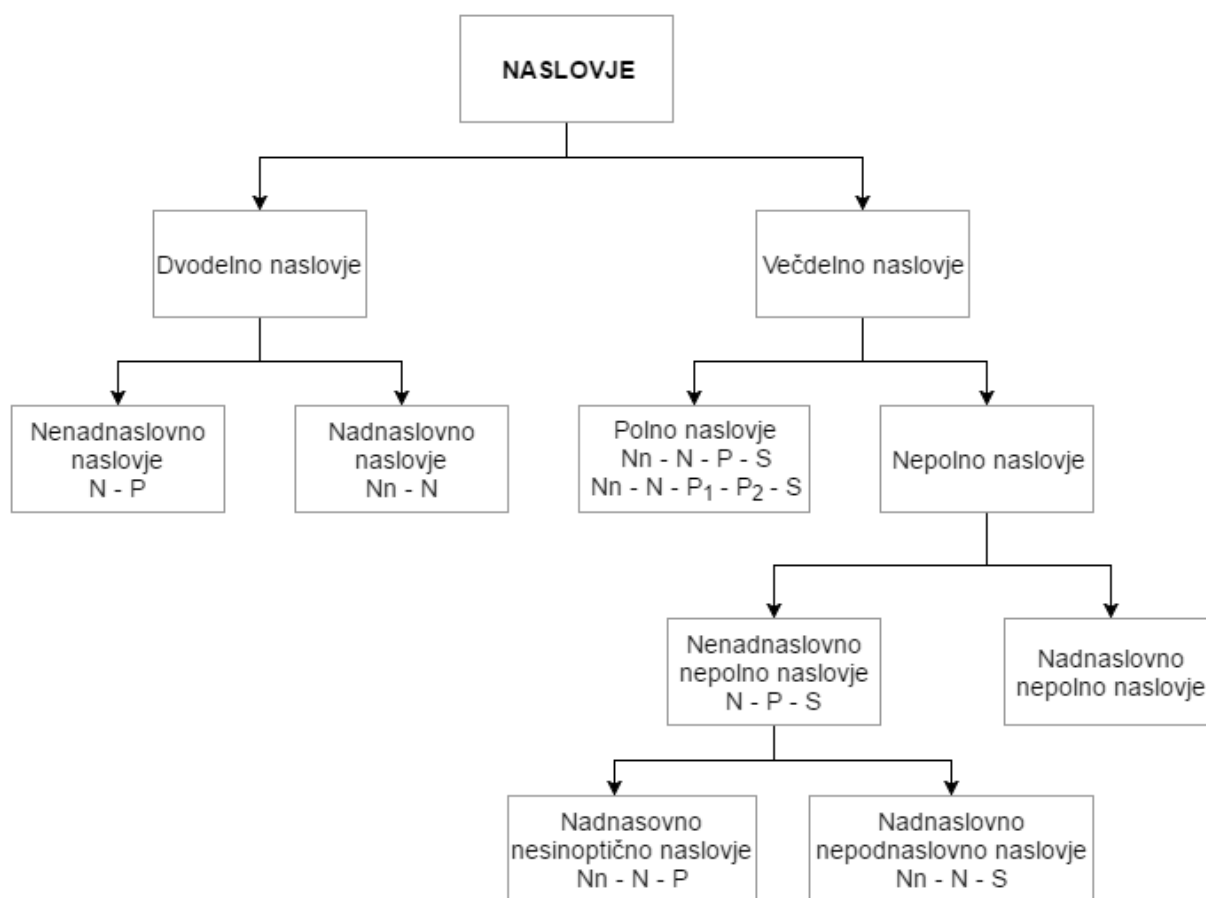


Vir: Korošec (1998, 50).

V diplomskem delu se ukvarjam zgolj s pravimi naslovi,¹⁴ tako tistimi, ki po Korošču (1998, 50) sestavljajo naslovje kot tudi z nenaslovijskimi naslovi (glej Sliko 4.1). Pri tem bom na tej točki obširneje definirala le tiste, ki jih vsakodnevno srečamo v spletnih časopisih: veliki naslov, podnaslov, sinopsis, mednaslov, sinopsis ter naslovje kot celoto. Preden lahko podrobneje definiram posamezne gradnike, ki tvorijo naslovje, je potrebno najprej opredeliti njegov pomen.

¹⁴ Za **neprave naslove** Korošec (1998, 50) imenuje pageinalne in rubrične naslove, medtem ko h pravim prišteva naslovijske naslove (nadnaslov, veliki naslov, podnaslov) in nenaslovijske naslove (mali naslov, mednaslov, polnaslov in panaslov) – glej sliko 4.1.

Slika 4.2: Shema tipologije naslovij



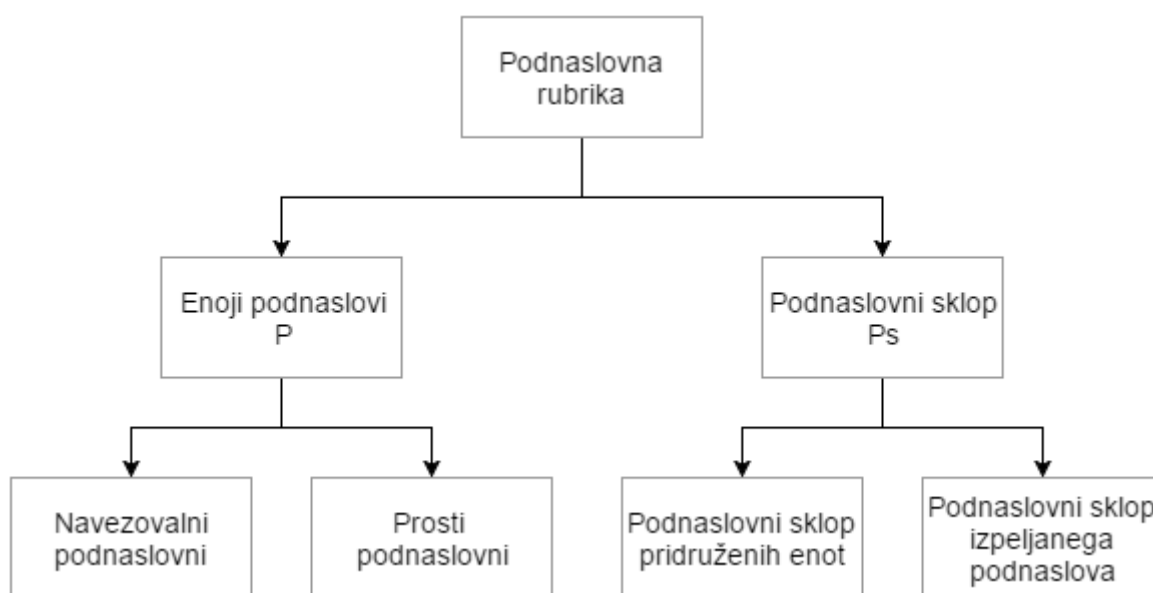
Vir: Korošec (1998, 52).

Naslovje je po Korošču (1998, 50) grafično izpostavljena besedilna tvorba, ki ji pravi kar »najizrazitejša časopisna poročevalska kategorija«. Tvorijo ga nadnaslov, veliki naslov, podnaslovi ter sinopsis, da lahko govorimo o naslovju pa morata biti prisotni vsaj dve od teh enot (glej sliko 4.2). Naslovje kaže nekatere značilnosti besedila, »sprejema se kot zaokrožena celota z različnimi besedilnimi lastnostmi, tj. besedilnostjo oz. besedilno soveznostjo« (Korošec 1998, 51). Lahko je dvo- ali večdelno, glede na prisotnost posameznih gradnikov naslovja in odnosov med njimi pa natančneje tipiziramo posamezne vrste naslovij, s katerimi se bomo srečali v prihajajoči analizi naslovov spletnih časopisov.

Veliki naslov (N) se pojavlja samo kot osrednja enota naslovja in ima v hierarhiji odnosov med posameznimi gradniki naslovja največjo stopnjo avtonomnosti. (Korošec 1998, 50; 54).

Podnaslov (P) lahko obstaja samo v naslovju, v odnosu do velikega naslova. Glede na jezikovno izpolnitev podnaslovne rubrike¹⁵ jih Korošec (1998, 71) deli na enojne podnaslove, ki jih sestavljajo navezovalni in prosti podnaslovi, ter podnaslovne sklope (Ps), ki jih nadalje deli na podnaslovne sklope pridruženih enot ter podnaslovne sklope izpeljanega podnaslova (glej sliko 4.3).

Slika 4.3: Tipologija zapolnitve podnaslovne rubrike



Vir: Korošec (1998, 71).

Sinopsis (S) Korošec definira kot »kratko besedilo, ki vsebinsko strnjuje daljše časopisno besedilo nekaterih informativnih in interpretacijskih zvrsti« (1998, 102–103). Umeščen je na začetek besedila, je grafično poudarjen in prinaša bistvo prispevka. Njegova posebnost v časopisnem poročevalstvu je tudi to, da se začne s časo-prostorskim vhodom. Njegova bistvena karakteristika je strjevanje daljšega poročevalskega besedila. Če te funkcije ne izpolnjujejo, gre za t. i. *nepravi sinopsis*, besedilno tvorbo, ki je sicer videti kot sinopsis, a ne omogoča, da bi se z njim končalo branje.

Mednaslov (M) spada med nenaslovijske naslove, saj se ne pojavlja v naslovju, pač pa znotraj poročevalskega besedila. Korošec (1998, 96) je mednaslovom v okviru tipologije

¹⁵ S tem izrazom Korošec (1998, 70) poimenuje prostor pod velikim naslovom, v katerem se lahko pojavi en podnaslov (glagolski ali neglagolski stavek) ali pa takšnih enot, lahko pa se v podnaslovni rubriki znajde tudi jezikovna enota, ki pa ni nujno podnaslov (glej sliko 4.3).

poročevalskih naslovov pripisal obrobni pomen, njegovi vlogi pa bolj tehnično in manj vsebinsko naravo. V svoji analizi po letu 1991 opaža, da se mednaslovi pojavljajo tudi v krajših besedilih.

4.3 Besedilnost naslovja

Besedilnost naslovja pomeni besedilno organiziranost naslovja, ki izvira iz nekaterih osnovnih značilnosti naslovov. Ker se je naslovje izoblikovalo, da bi ustrezalo določenemu sporočanjškemu namenu, se v vsaki od njegovih enot kaže sporočajska funkcija. Enote in njihove funkcije se med seboj dopolnjujejo in gradijo enotnost naslovja. Enote so naslovijsko avtonomne, vendar med njimi obstaja hierarhija, o kateri odloča število naslovnih funkcij, ki jih lahko prevzame posamezna enota. Po Korošcu si sledijo v zaporedju: veliki naslov – podnaslov – nadnaslov. Mesto vsake od enot je avtomatizirano,¹⁶ izbor stilnih sredstev pa podvržen pravilom ustreznosti za vsako od posameznih enot. Med sicer avtonomnimi enotami se lahko ustvarjajo različna besedilotvorna razmerja, a ne vsa – neprimerna so tista, ki omejujejo avtonomnost. Če se besedilotvorno razmerje vzpostavi med vsaj dvema enotama naslovja, govorimo o naslovju vezanih enot, sicer pa gre za naslovje prostih enot (Korošec 1998, 54).

5 IZBOR SPLETNIH ČASOPISOV IN PRISPEVKOV ZA ANALIZO

Pri izboru materiala za analizo stilne podobe naslovja v slovenskem spletnem poročevalskem okolju sem upoštevala tri zahteve, da bi bili tako rezultati raziskave kar se da relevantni:

1. Prispevki morajo biti objavljeni v treh najbolj branih slovenskih spletnih časopisih;
2. prispevki morajo nastati v enakem časovnem obdobju in pokrivati primerljivo tematiko;
3. iz vsakega medija je treba analizirati enako količino prispevkov.

¹⁶ »Utrjeno v konvenciji med tvorcem in naslovniki« (Korošec 1998, 54).

5.1 Izbira medijev

Podatke o tem, katere strani imajo v Sloveniji največji doseg, sem našla s pomočjo orodja za merjenje obiskanosti spletnih strani (MOSS) Oglaševalske zbornice Slovenije (OZS).¹⁷ Ker njihove storitve uporabljajo tudi spletne strani, ki niso nujno tudi spletni časopisi (glej sliko 5.1), je bilo treba najprej določiti, kateri tipi spletnih strani bodo primerni za analizo, če nameravam raziskovati naslovje poročevalskih besedil.

Mark Deuze, ki velja za enega od pionirjev raziskovanja spletnega novinarstva, je poročevalske spletne žanre glede na to, koliko spletna mesta dopuščajo javno in odprto komuniciranje, razdelil v štiri skupine (Deuze v Oblak in Petrič 2005, 81):

- *Mainstream poročevalske strani* navadno ponujajo nabor uredniško izbranih vsebin in zelo nizko, navadno moderirano stopnjo participatornega komuniciranja.
- *Indeksi in katalogi* ponujajo predvsem povezave na besedila, objavljena drugje na spletu in le redko tudi lastno avtorsko vsebino. Omogočajo izmenjavo novic in mnenj ter samostojno dodajanje spletnih povezav.
- *Metastrani in komentatorska spletna mesta* poročajo o drugih informativnih medijih ali splošnih zadevah, ki se nanašajo na medije. Vsebine so izdelki več avtorjev, ki med seboj izmenjujejo mnenja – gre za »novinarstvo o novinarstvu«.
- *Spletna mesta skupnosti in razprav* omogočajo možnosti za izmenjavo idej, zgodb in novic o določeni temi.

Slika 5.1: Seznam spletnih strani z največjim številom prikazanih strani

¹⁷ Zadnji razpoložljivi podatki so iz januarja 2016.

#	Spletna stran ↕	Izdajatelj ↕	Doseg (Slovenija) ↕	Ocenjen dodatni doseg – tujina ↕	Doseg % (Slovenija) ↕	Prikazi (Slovenija) ▼	Trend ↕
1	www.bolha.com	Bolha d.o.o.	534.130	93.632	35,6%	151.665.804	8,6%
2	www.avto.net	Avtonet d.o.o.	357.842	115.598	23,9%	134.511.797	10,7%
3	24ur.com	PRO PLUS, d.o.o.	696.317	73.762	46,5%	93.177.640	1,3%
4	www.rtv slo.si	RTV Slovenija, javni zavod	555.003	81.988	37,0%	69.257.776	13,1%
5	www.siol.net	TSmedia, d.o.o.	589.894	63.565	39,4%	61.248.814	4,2%
6	www.slovenskenovice.si	Delo d.o.o.	466.131	47.022	31,1%	29.939.516	-0,3%
7	www.najdi.si	TSmedia, d.o.o.	424.043	85.655	28,3%	28.807.266	-3,2%
8	www.zurnal24.si	Feniks media, d.o.o.	435.072	36.260	29,0%	20.259.356	10,8%
9	www.igre123.com	Popcom d.o.o.	88.917	38.593	5,9%	9.448.349	-4,5%
10	www.delo.si	Delo d.o.o.	290.488	39.921	19,4%	8.622.716	11,8%

VIR: SOZ (2016).

Ker želim ugotoviti, kakšna je stilna podoba profesionalnega poročevalskega jezika, s katerim vsakodnevno prihaja v stik veliko število ljudi, sem se odločila za analizo treh najbolj obiskanih *mainsteram* novičarskih strani (glej Sliko 5.2): 24ur.com, Siol.net in MMC RTV.

V nadaljevanju bom vsakega od medijev nekoliko podrobneje opisala, predvsem pa se bom posvetila opisu načinov, na katere so naslovi prispevkov umeščeni na različna mesta na spletišču. Takšna analiza je potrebna predvsem za razumevanje pojavnosti posameznih elementov naslovja, pa tudi odnosov med njimi.

Slika 5.2: Podatki o dosegu in obiskanosti 24ur.com, Siol.net in MMC RTV

#	Spletna stran ↕	Izdajatelj ↕	Doseg (Slovenija) ↕	Ocenjen dodatni doseg – tujina ↕	Doseg % (Slovenija) ▼	Prikazi (Slovenija) ↕	Trend ↕
1	24ur.com	PRO PLUS, d.o.o.	696.317	73.762	46,5%	93.177.640	1,3%
2	www.siol.net	TSmedia, d.o.o.	589.894	63.565	39,4%	61.248.814	4,2%
3	www.rtv slo.si	RTV Slovenija, javni zavod	555.003	81.988	37,0%	69.257.776	13,1%

VIR: SOZ (2016).

5.1.1 24ur.com

Spletni portal 24ur.com je bil po podatkih SOZ januarja najbolj uspešen spletni časopis v državi, saj je dosegel kar 46,5 odstotka vseh slovenskih uporabnikov spleta, v mesecu januarju pa so z orodjem MOSS zabeležili tudi več kot 93 milijonov ogledov njihovih strani (glej Sliko 5.2).

Spletni portal, ki je v lastništvu medijske hiše Pro Plus, je zaživel v letu 1999 in v 17 letih obstoja postal veliko več kot le »podaljšek« Pro Plusovih televizijskih programov Kanal A in Pop TV.¹⁸ Danes pod njegovo okrilje spada še devet specializiranih mikrostrani,¹⁹ ki so od portala sicer ločene z unikatnimi domenami, a so vsebinsko med seboj še vedno povezane.

Na portalu objavljajo multimedijske prispevke, v katerih sicer prevladujeta besedilo in slika, pogosto pa so obogateni tudi z videom. Ravno ta je v način dela po besedah nekdanje urednice portala Barbare Repovž prinesel največjo spremembo, saj so se morali novinarji naučiti tudi snemanja in montiranja posnetkov (Repovž v Drole, 2011).

Na vstopni strani 24ur.com (glej Priloga A) lahko posamezen prispevek oziroma njegovo naslovje nastopa na kar šestih različnih mestih:

- Na glavni pasici,²⁰ kjer se izpiše veliki naslov in sinopsis.
- Na izpostavljeni pasici za aktualne prispevke,²¹ kjer se izpiše samo naslov.
- V rubriki zadnjih prispevkov,²² kjer se izpišeta naslov in sinopsis.
- V rubriki najbolj branih, komentiranih in najboljše ocenjenih prispevkov,²³ kjer se pojavi samo naslov.
- V rubriki tematskih sklopov, kjer lahko nastopi na mestu zadnjega prispevka,²⁴ kjer se izpišeta naslov in sinopsis ali pa na mestu svežih prispevkov,²⁵ kjer lahko preberemo samo naslov.

Znotraj rubričnih strani (glej Prilogo B) je postavitve naslovja na prvih treh mestih identična,²⁶ odsotna pa sta rubrika najbolj branih prispevkov ter rubrika tematskih sklopov.

18 Tesna povezava med televizijskimi vsebinami in spletnim portalom je očitna že zaradi njegovega imena, saj je oddaja 24ur osrednje informativna oddaja televizije Pop TV.

19 Na primer Vizita, Zadovoljna.si, Dom in vrt ...

20 Priloga A, oznaka 1.

21 Priloga A, oznaka 2.

22 Priloga A, oznaka 3.

23 Priloga A, oznaka 4.

24 Priloga A, oznaka 5.

25 Priloga A, oznaka 6.

26 Priloga B, oznake 1, 2 in 3.

Namesto tega je na rubrično stran umeščen še sklop arhivskih prispevkov, pri katerih so ti predstavljeni samo z naslovi.²⁷

Slika 5.3: Primer naslovja na strani prispevka na portalu 24ur.com



24ur.com 06:16 Ned, 17.07.2016

Bibaleze.si: Kako naučiti otroka, da sprejme poraz?

5 jezikov v mezincu

Naslovnica Novice Šport Ekskluziv Vreme Danes objavljeno TV spored

Slovenija Črna kronika Svet Gospodarstvo Finance ZIT Nega in zdravje Vreme Ceste Blog Prav

Srhljiva naključja: Bila sta v Nici, v Parizu, ko je umrla princesa Diana, in v New Yorku 11. septembra 2001

ZDA po 13 letih objavile tajni del preiskovalnega poročila o 11. septembru 2001

Na Hrvaškem bodo predčasne parlamentarne volitve 11. septembra

Vsak dan uživajmo sadje in zelenjavo različnih barv, raje izberimo pomarančo kot pomarančni sok

SVET pri vas: Vse, kar ste želeli vedeti o Postojni

Putin Pahorju potrdil udeležbo na slovesnosti na Vršču

Ljubljana, 26.04.2016, 19:29 | STA

294 Komentiraj Pošlji Tiskaj Velikost pisave

Ruski predsednik Vladimir Putin je v telefonskem pogovoru s Pahorjem potrdil udeležbo na slovesnosti na Vršču. Obisk naj bi bil namenjen izključno pieteti in tradiciji ob 100. obletnici Ruske kapelice, brez kakršnegakoli protokola ali političnih srečanj. Predsednika naj bi skupaj kosila, kaj več pa, da bi se izognili političnim zapletom, ni predvideno.

Vir: 24ur.com.

Na strani prispevka je naslovje umeščeno pod navigacijske elemente in pasico s povezavami na uredniško izpostavljenе prispevke (glej Sliko 5.3). Veliki naslov je grafično izpostavljen z velikostjo in debelino črk, enako velja za sinopsis, v katerem je pisava sicer precej manjša od naslova, a še vedno odebeljena in večja od pisave preostanka besedila. Veliki naslov od sinopsisa loči grafični element (siva pasica), v katerem so na levi strani informacije o kraju in

27 Priloga B, oznaka 4.

času ter o avtorju ali viru prispevka, število komentarjev prispevka ter gumbi, ki uporabniku omogočajo pošiljanje prispevka po elektronski pošti, tiskanje ter spreminjanje velikosti pisave.

5.1.2 Multimedijški center RTV Slovenija

Spletna stran javnega zavoda RTV Slovenija je zaživela leta 1995, leta 2001 pa so ustanovili Multimedijški center, pod okriljem katerega deluje tudi uredništvo za nove medije. Ta ustvarja vsebine spletnega portala, katerega polno ime je Prvi interaktivni multimedijški portal, MMC RTV Slovenija. Januarja je po podatkih SOZ dosegel 37 odstotkov vseh slovenskih uporabnikov svetovnega spleta in se tako uvrstil na tretje mesto lestvice najbolj uspešnih slovenskih spletnih strani.

Spletna stran je precej bolj kompleksna kot ostali dve izbrani strani, saj poleg multimedijških novic s področja notranje in zunanje politike ter športa, kulture in zabave nudi še druge storitve, kot so spremljanje televizijskih in radijskih programov v živo, ogled arhivskih oddaj, objavljanje blogov, sodelovanje na forumih in podobno.

Ker bom podrobneje analizirala le novinarske prispevke, bom tudi na spletišču MMC RTV podrobneje pregledala mesta, na katerih se lahko pojavijo naslovi takšnih prispevkov.

Na naslovni strani (glej Prilogo C) se lahko naslovje prispevka pojavi na 4 mestih:

- V glavni pasici²⁸ so na levi strani objavljeni veliki naslovi najbolj odmevnih prispevkov, ko se na naslov postavimo s kurzorjem pa se na desni strani pokaže bolj obširna predstavitev prispevka z naslovom in sinopsisom.
- V rubriki MMC priporočila,²⁹ kjer se prikažejo le veliki naslovi.
- V rubričnih razdelkih,³⁰ kjer se prvi, nekoliko bolj izpostavljen prispevek prikaže z velikim naslovom in sinopsisom, ostali zadnji objavljeni prispevki v rubriki pa le z velikim naslovom.
- V razdelku, kjer se prikažejo zadnji objavljeni, najbolj brani, največkrat komentirani in najboljše ocenjeni prispevki,³¹ se prikaže veliki naslov prispevka.

Znotraj rubrične podstrani (glej Priloga Č) lahko naslovje posameznega prispevka nastopa na petih različnih mestih:

²⁸ Priloga C, oznaka 1.

²⁹ Priloga C, oznaka 2.

³⁰ Priloga C, oznaka 3.

³¹ Priloga C, oznaka 4.

- Na mestu izpostavljenega prispevka,³² kjer je objavljen veliki naslov, podnaslov in sinopsis.
- Na mestu glavnega prispevka,³³ kjer nastopa naslov in sinopsis.
- V rubriki Izbor,³⁴ kjer nastopa samo veliki naslov.
- V rubriki MMC priporoča,³⁵ kjer se prikažejo le veliki naslovi.
- V razdelku zadnjih prispevkov,³⁶ kjer se prikažejo veliki naslovi in sinopsisi.

Slika 5.4: Primer naslovja na spletni strani MMC RTV



Vir: MMC RTV.

Naslovje je na straneh prispevka (glej Sliko 5.4) umeščeno pod navigacijske elemente spletne strani. Nad velikim naslovom stoji rubrični naslov, ki pa nima vsebinske, temveč zgolj navigacijske vloge. Pod velikim naslovom stoji podnaslov, ki je grafično slabše izpostavljen (siva barva in zmanjšana pisava). Sinopsis je na tem portalu od ostalega besedila grafično ločen le z odebelitvijo pisave, medtem ko se ta po velikosti ne razlikuje od preostalega teksta. Naslova in sinopsis ločuje zapis datuma nastanka prispevka, kraja dogodka in avtorja prispevka.

³² Priloga Č, oznaka 1.

³³ Priloga Č, oznaka 2.

³⁴ Priloga Č, oznaka 3.

³⁵ Priloga Č, oznaka 4.

³⁶ Priloga Č, oznaka 5.

5.1.3 Siol.net

Za razliko od ostalih dveh izbranih spletnih strani je spletni časopis Siol.net popolnoma samostojna medijska entiteta, torej ni konvergenčno povezana z drugimi mediji. Stran telekomunikacijskega podjetja TSmedia, ki obstaja že od leta 1997, je po podatkih SOZ po številu prikazov strani na tretjem mestu lestvice spletnih časopisov, medtem ko je po dosegu uporabnikov spleta druga, saj jih doseže slabih 40 odstotkov.

Pred kratkim je stran doživela prenovo, s čimer so jo naredili bolj prijazno uporabnikom, ki spletne strani obiskujejo prek mobilnega interneta (pametnih telefonov in tablic), saj opažajo da mobilne naprave postajajo primarni medij spremljanja aktualnih novic. Urednik portala Uroš Urbas pravi, da Siol postavlja standarde definicije digitalnega novinarstva, saj so na spremenjene potrebe bralcev odgovorili z »več kratkimi, jedrnatimi in hitro dostopnimi informacijami, ki bralca seznanijo z vsemi ključnimi dogodki v trenutku, ko se zgodijo« (Marketing magazin 2016).

Slika 5.5: Primer naslovja na spletni strani Siol.net



Vir: Siol.net.

To je opaziti tudi pri nastopu naslovja na glavni strani (glej Prilogo D): naslovje se lahko na glavni strani pojavi na kar šestih mestih, a se le na dveh – v rubričnih razdelkih³⁷ in v razdelek Urednikov izbor³⁸ – velikemu naslovu v objavi pridruži tudi sinopsis.

Na rubričnih straneh je ravno obratno (glej Prilogo E). Na mestu za izpostavljenega prispevka³⁹ je objavljen samo veliki naslov, medtem ko se na vseh ostalih mestih lahko pojavi tudi sinopsis.⁴⁰

Naslovje je na straneh prispevkov umeščeno pod navigacijske vrstice (glej Sliko 5.5). Nad velikim naslovom je zapis datuma nastanka prispevka na levi in orodja za deljenje prispevka na desni strani. Veliki naslov je grafično izpostavljen z večjo in odebeljeno pisavo, neposredno pod njim pa je sinopsis, ki zaključuje enoto naslovja.

5.2 Primerljivost vsebin

Glede na to, da je način prikazovanja naslovov prispevkov na posameznih delih spletnih strani (npr. naslovnici, rubrični strani in v samem prispevku) znotraj spletnih časopisov poenoten, ne glede na to, v kateri rubriki je objavljen, sem za analizo iskala rubriko, ki bi bila skupna vsem trem in v kateri se bi novinarji opirali na primerljive vire. Kot idealno za to se je pokazalo t. i. mednarodno novinarstvo, ki se nanaša na tvorjenje prispevkov o dogodkih in situacijah v tujih državah (zunajepolitična vprašanja na splošno, bilateralni in multilateralni odnosi med državami, delovanje mednarodnih organizacij (Chakras v Poler Kovačič in Erjavec 2011, 158). Vsi tri spletni časopisi tovrstne prispevke objavljajo v istoimenskih rubrikah »Svet«, pri tem pa besedila tvorijo predvsem iz agencijskih virov.

5.3 Časovni obseg in količina prispevkov

Ocenila sem, da je pomembno tudi, da analizirana besedila nastanejo v skupnem časovnem okviru. Tako sem lahko preučevala, kako so novinarji uporabljali naslove in jezikovna sredstva pri poročanju o istih dogodkih.

Za osnovo opredelitve časovnega okvira nastajanja prispevkov, ki sem jih analizirala, sem najprej določila teden dni. Po podrobnejšem pregledu se je izkazalo, da imajo izbrani spletni

³⁷ Priloga D, oznaka 4

³⁸ Priloga D, oznaka 6

³⁹ Priloga E, oznaka 1

⁴⁰ Priloga E, oznaka 2

časopisi v rubrikah z naslovom Svet različno frekvenco objavljana prispevkov. MMC RTV jih je v sedmih dneh objavil 72, 24ur 50, Siol pa manj kot 40. Zaradi takšnih razlik sem se odločila, da bom v vsakem od medijev preučila 50 prispevkov (torej skupno 150), začeni s tistimi, objavljenimi 25. aprila 2016.

6 PRIMERJALNA ANALIZA NASLOVJA

6.1 Tipologija naslovov

V analiziranih besedilih so se pojavili le 4 tipi naslovov: veliki naslov, podnaslov, sinopsis in mednaslov (glej Tabelo 6.1).

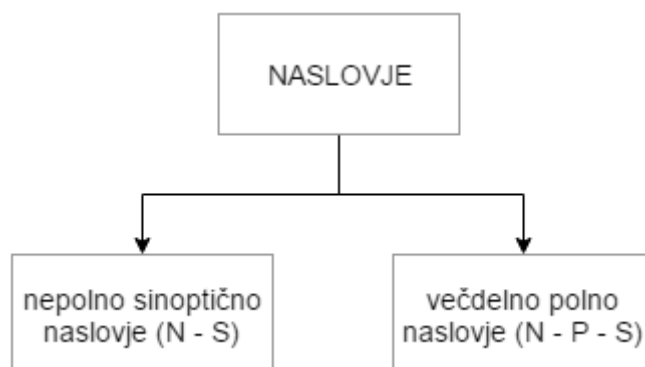
Tabela 6.1: Število prispevkov, v katerih so se pojavili posamezni tipi naslovov.

	Veliki naslov	Podnaslov	Sinopsis	Mednaslov
MMC RTV	50 (100 %)	50 (100 %)	50 (100 %)	47 (94 %)
Siol.net	50 (100 %)	0 (0 %)	49 (98 %)	30 (60 %)
24ur.com	50 (100 %)	1 (2 %)	50 (100 %)	14 (28 %)

Analizirano naslovje težko umestimo v obstoječo klasifikacijo (glej poglavje 4.2), saj ta ne predvideva na slovenskih spletnih straneh najbolj pogostega tipa naslovja, v katerem nastopata le veliki naslov in sinopsis. Podnaslovi so namreč iz spletnega portala Siol popolnoma izginili, medtem ko se v primeru spletne strani 24ur.com pojavijo le v enem prispevku. Precej drugačna situacija se je pojavila pri analizi naslovij MMC RTV, kjer je podnaslov nastopal v prav vsakem prispevku. A tudi v tem primeru bi težko aplicirali Koroščevo shemo razdelitve naslovov. Ta namreč takšno situacijo N – P – S uvršča med nepolna naslovja, natančneje k nenadnaslovnemu nepolnemu naslovju, pri naslovju spletnih časopisov pa zaradi funkcionalne odsotnosti nadnaslova v tem primeru ne moremo govoriti o nepolnem naslovju, saj gre za naslovje, ki ima izpolnjena prav vse naslovijske pozicije.

V primeru spletnega poročevalstva bi tako bila potrebna alternativna tipizacija, ki bi naslovje razdelila na dvodelno, nepolno sinopsično naslovje (N – S), pri katerem je eno naslovijsko mesto (podnaslov) prazno in večdelno polno naslovje N – P – S (glej sliko 6.1).

Slika 6.1: Alternativna tipizacija naslovja spletnega poročevalstva



6.2 Podnaslov

Kot kažejo rezultati analize, gre na slovenskih spletnih straneh tudi podnaslov po poti nadnaslova, saj je iz prispevkov na kar dveh od treh portalov skoraj v celoti izginil. Na Siolu niti eno od analiziranih besedil ni vključevalo podnaslova, na strani 24ur.com se je podnaslov pojavil v le enem od 50 prispevkov, kar predstavlja le 2 odstotka analiziranih vsebin.

V tem primeru je šlo za podnaslovni sklop, v katerem pa posamezni deli med seboj niso bili grafično ločeni, kot smo tega vajeni iz tiskanih medijev (24ur.com, 26. april 2016):

N: FOTO in VIDEO: Černobil po 30 letih: tamkajšnji prebivalci umirajo mlajši, zmanjšala se je rodnost, več je rakavih obolenj

P: Kako se je zgodila nesreča? Kakšni so bili ukrepi? Kdaj bo dokončana kupola?

S: 26. aprila 1986 ob 1.23 se je v četrtem reaktorju jedrske elektrarne Černobil med poskusom zgodila katastrofalna nesreča, katere posledice čutimo še po 30 letih. Pristojni so se sprva sprenevedali, da ni hujšega. Prebivalce v bližnjem Pripjatu so evakuirali šele 36 ur po nesreči. Sarkofag je v 30 letih počasi propadal, zdaj nad njim in uničenim reaktorjem gradijo novo kupolo.

Vsi trije podnaslovi so vprašalni stavki, ki pa tvorijo logično celoto. Na veliki naslov niso neposredno vezani, medtem ko napovedujejo vsebinske enote v sinopsisu, ki vsebinsko odgovarja na zastavljena vprašanja.

Zgodba je precej drugačna na MMC RTV, kjer je podnaslov v naslovju nastopal v prav vsakem besedilu. A tudi tam je bil vsebinsko in grafično precej manj pomemben od sinopsisa

– ne le, da ne izstopa, podnaslov je oblikovan tako, da je še slabše opazen kot preostanek vsebin; poleg tega pa se na drugih delih spletišča, kjer naslovje služi kot povezava, le poredko pojavlja in tako izgublja pomen.

Vseh 50 podnaslovov v prispevkih na MMR RTV je bilo enojnih; od tega 28 prostih enojnih podnaslovov in 28 navezovalnih podnaslovov. Vsi navezovalni podnaslovi so z ostalimi enotami naslovja povezani besedno, v desetih se je ponovil leksem v sinopsisu, v kar 18 prispevkih pa je bil podnaslov vezan na veliki naslov.

Med analizo sem naletela na posebnost: podnaslov se je v kar 13 primerih dobesedno ali pa z le minimalno razliko v besedilu še enkrat ponovil v vlogi mednaslova. Trije od teh podnaslovov so bili sicer besedno vezani na veliki naslov.

Primer (MMC RTV, 25. april 2016):

N: Vlada v Mehiki ovirala neodvisno preiskavo izginotja 43 študentov

P: Vlada prikriva vpletenost političnega vrha?

S: Mednarodni strokovnjaki, ki preiskujejo izginotje 43 študentov leta 2014, so v ostrem poročilu zapisali, da je preiskavo ovirala mehiška vlada predsednika Enriqueja Pene Neta.

M: Vlada prikriva vpletenost političnega vrha? // Osumljenci podkupljeni in mučeni // Najdena trupla niso izginuli študenti

Na naslov in na sinopsis veže podnaslov ponovitev besede »vlada«, v enem od treh mednaslovov pa se vprašalni stavek iz podnaslova še enkrat ponovi.

6.3 Sinopsis

Sinopsis je kot del naslovja prisoten v skoraj vseh prispevkih, izjema je zgolj prispevek v spletnem časopisu Siol.net (glej poglavje 6.8). V vseh analiziranih besedilih gre pri sinopsisu za razmeroma kratka besedila. Na Siol.net in 24ur.com je navadno sestavljen iz 40–50 besed, medtem ko je na MMC RTV praviloma še krajši, dolg med 20 in 30 besed. Razlog za to je verjetno tehnične narave, saj se sinopsis prikazuje tudi na drugih mestih na spletni strani (glej poglavje 5.1), kjer pa je prostor za besedilo omejen.

Sinopsis v analiziranih besedilih ohranja dve od štirih značilnosti časopisnih sinopsisov, položaj na začetku besedila in grafično izrazitost, izginil pa je časo-prostorski vhod. Ta je sicer, kot ugotavljata Monika Kalin Golob in Nataša Logar, po letu 1998 izginila tudi iz tiskanih časopisov – nekateri so se časovnemu in prostorskemu vhodu v besedilo popolnoma odrekli, drugi pa so obdržali zgolj prostorskih vhod (Kalin Golob in Logar 2014, 368). Na vseh treh spletnih straneh je časo-prostorski vhod del tehničnega, grafično ločenega elementa, v katerem so lahko še nekatere druge informacije (npr. avtorstvo prispevka) in tehnična orodja (npr. gumbi za deljenje in tiskanje prispevka).

Pri analizi sinopsisov in odkrivanju njihove funkcije pa je najpomembnejše vprašanje, ali ohranjajo bistveno lastnost časopisnih sinopsisov, to je strjevanje daljšega besedila, da s tem zadovoljijo potrebo bralca po pridobitvi ključnih informacij. Če sinopsis tega ne omogoča, ampak služi le kot uvod v besedilo prispevka, gre za nepravi sinopsis.

Tabela 6.2: Tipologija sinopsisov

	PRAVI SINOPSIS	NEPRAVI SINOPSIS
MMC RTV	28 (56 %)	22 (44 %)
24ur.com	37 (74 %)	13 (26 %)
Siol.net ⁴¹	31 (63 %)	18 (37 %)

Analiza je pokazala, da so ti najpogostejši v naslovjih na MMC RTV, kar gre lahko pripisati prej omenjeni kratkosti sinopsisa na tej spletni strani. Na straneh, kjer nastopajo vsaj malce daljši sinopsisi, je stanje nekoliko boljše, največ pravih sinopsisov pa je na spletni strani 24ur.com, kjer bralcu v približno treh četrtinah naslovij sinopsis zagotovi strjen povzetek vsebine prispevka (glej Tabelo 6.2).

V nadaljnji analizi besedilnosti naslovja bom vse sinopsise obravnavala enakovredno, saj želim ugotoviti, kakšni so odnosi med posameznimi elementi naslovja, ne glede na tip posameznega gradnika naslovja.

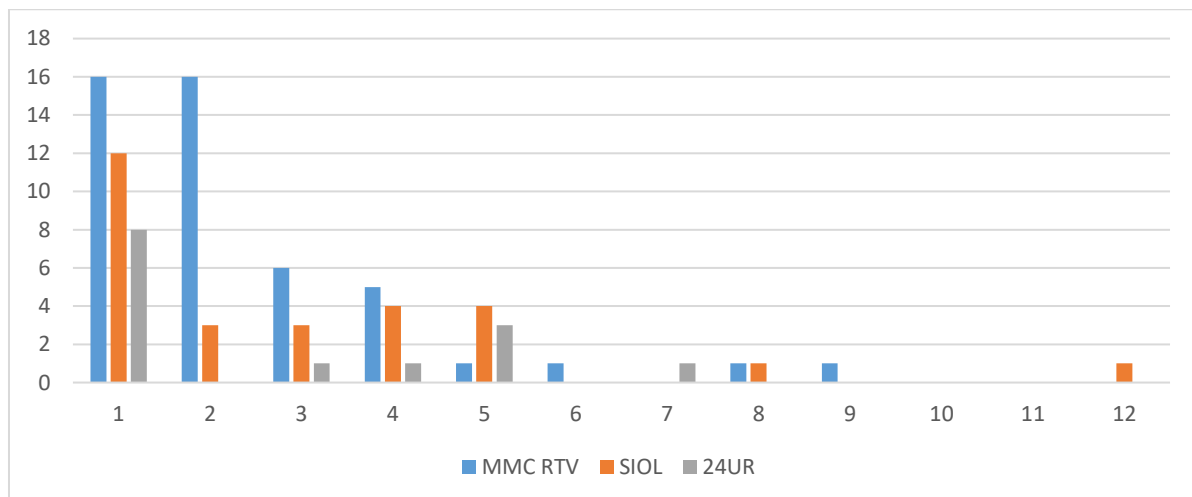
⁴¹ Zaradi odsotnosti sinopsisa v enem od prispevkov, je število analiziranih sinopsisov 49, medtem ko sem jih v vsakem od ostalih dveh medijev analizirala 50.

6.4 Mednaslov

Mednaslovi so se pojavljali v besedilih na vseh treh spletnih portalih, a v različnem obsegu. Najpogostejši so bili na spletni strani MMC, kjer nastopajo v skoraj vsakem prispevku, v spletnem časopisu Siol.net so nastopil v 60 odstotkih prispevkov, na 24ur.com pa so se pojavili le v 14 prispevkih.

To nam sicer razkrije, kako pogosto novinarji posameznih medijev posežejo po uporabi mednaslovov, ne pa tudi, koliko mednaslovov običajno uporabijo v posameznem prispevku. To prikazuje graf 6.2, iz katerega je razvidna pogostost pojavljanja določenega števila naslovov v prispevkih MMC RTV, Siol.net in 24ur.com.

Graf 6.1: Pogostost pojavljanja mednaslovov glede na njihovo število v prispevku



Spletni novinarji portalov Siol.net in 24ur.com se v svojih prispevkih najpogosteje odločijo v svoj izdelek uvrstiti en mednaslov, na MMC pa je enako verjetno, da se novinar odloči tudi za uporabo dveh mednaslovov. Nekaj manj jih uporablja po tri, štiri ali pet mednaslovov, več pa se jih pojavlja le izjemoma. Na 24ur.com so v prispevku objavili največ sedem mednaslovov, na MMC RTV devet, največ mednaslovov pa ima Siol.net.

Tam so objavili prispevek, ki ima kar 12 mednaslovov (Siol.net, 29. 4. 2016):

N: Ali je 37-letni Hrvat nadlegoval tudi slovenske deklice?

S: Na spletnem omrežju je nadlegoval deklice, stare od devet do 14 let. Ko se z njim niso želele več pogovarjati, jim je ustvaril lažne profile s fotografijami golih teles z njihovimi praviimi obrazi. Nagovarjal je deklice iz Hrvaške in sosednjih držav.

M: Pri sebi je hranil 32 fotografij golih deklic // Ali gre tudi za slovenske deklice, policija še ne more komentirati // To je naredil, ker ga deklice niso več želele za prijatelja // Dve tretjini zlorabljenih otrok je starih od 11 do 15 let // V razredu 30 otrok jih je šest spolno zlorabljenih // Mama je zalotila partnerja s hčerko, pa mu tega ne more dokazati // Največkrat so žrtve tista dekleta, ki so bila žrtve že doma // Vprašati moramo, ali se je zgodilo kaj, kar jim ni bilo všeč // Zlorabe na internetu so pereč problem // Samopodoba deklet je bila verjetno že prej okrnjena // Oče ji mora povedati, da je njena intima zelo pomembna // Največkrat se spolne zlorabe dogajajo znotraj družine

Kot je vidno tudi iz tega primera, mednaslovi služijo kot povzetek vsebine posameznega sklopa besedila prispevka oziroma njena napoved. Bralcem, ki strani berejo na način preleta, omogočajo, da brez poglobljanja v besedilo prejmejo ključne informacije, hkrati pa ponujajo dodatno pomoč pri orientaciji po vsebini spletne strani. Bralec lahko tako hitro prepozna in prebere informacije, ki ga zanimajo bolj podrobno.

6.5 Besedilnost naslovja

Tudi pri vprašanju besedilne organiziranosti naslovja je treba upoštevati, da je hierarhija naslovnih enot, do katere je Korošec prišel s preučevanjem časopisnih naslovov, za naslovje spletnih časopisov zaradi odsotnosti nadnaslova več ni primerna. Namesto njegove hierarhije N – P – Nn se tako lahko v spletnem poročevalstvu elementi hierarhično postavijo kot N – P – S oziroma N – S.

Veliki naslov ostaja najvišje na hierarhični lestvici, kar pomeni, da se je tudi v spletnih časopisih v naslovju vezanih enot glavni element, ki določa tip razmerja med gradniki naslovja. Ti so lahko v besedilnem razmerju (naslovje vezanih enot), nekateri pa takšnega razmerja ne vzpostavijo (naslovje prostih enot).⁴²

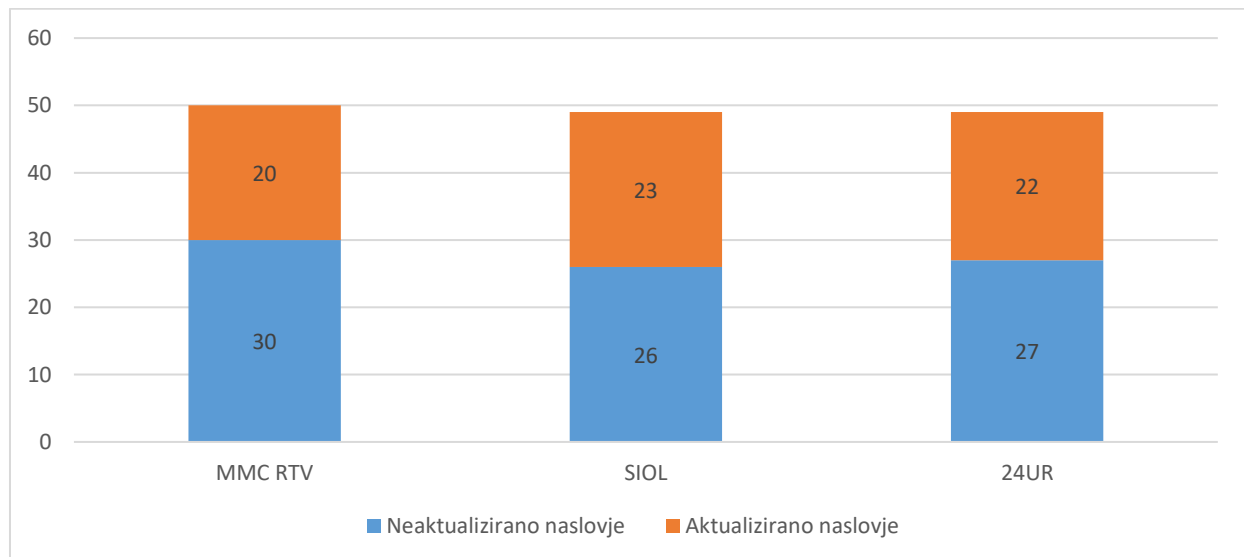
Skoraj vsi analizirani naslovi so bili vezani (izjema je samo en prispevek, objavljen na 24ur.com), in sicer besedno, saj se je v prav vsakem od naslovij v podnaslovu ali sinopsisu

⁴² Čeprav pri obravnavi naslovja prostih enot Korošec ne upošteva sinopsisa, sem pri analizi zaradi spremenjene tipizacije naslovja upoštevala tudi te povezave. V nasprotnem primeru bi pri naslovju N-S lahko govorili le o naslovju prostih enot, saj se veliki naslov ne bi imel na kaj vezati.

ponovil vsaj en leksem iz velikega naslova. V kar nekaj primerih je bilo takšnih ponovitev v posameznem naslovju več, poleg ponovitve istega leksema pa je zaznati tudi ponovitev sinonima (perifraze).

Besedno vezano naslovje glede na prisotnost aktualizmov delimo na neaktualizirano naslovje vezanih enot in aktualizirano naslovje vezanih enot. Pri analizi (glej Graf 6.2) se je pokazalo, da je v vseh treh spletnih časopisih v naslovju večinoma nastopa naslovje neaktualizirano vezanih enot. Na 24ur.com je bilo takih prispevkov 27 (54 odstotkov), na MMC RTV jih je bilo 30 (60 odstotkov), na Siol.net pa jih je bilo 26 (52 odstotkov).

Graf 6.2: Prikaz pogostosti uporabe neaktualiziranega in aktualiziranega naslovja vezanih enot v posameznih spletnih časopisih



Ob tem je pomembno poudariti, da so nekatera jezikovna sredstva, ki bi v drugih sporočanjskih kontekstih štela za stilno zaznamovana, v poročevalstvu tako pogosta in potrebna za opravljanje žanrskih funkcij, da so postala avtomatizirana in tako stilno nevtralna. Med t. i. avtomatizme sem zaradi utrjenosti v konvenciji poleg tistih, ki jih je opisal že Korošec⁴³ prištela še nov avtomatizem, ki je značilen samo za splet: označevanje multimedijskih vsebin v velikem naslovu z besedama »foto« in »video«. Naslove s takimi

⁴³ Npr. metonimična raba zemljepisnega imena (»Amerika sviri Bruselj« v pomenu »voditelji Združenih držav Amerike svirajo voditelje Evropske unije«), metonimična raba poimenovanj državnih organov in političnih strank, nekateri v poročevalskih besedilih pogosti frazemi (npr. »rdeča luč za« v pomenu zaustavitve procesov, »vladne sile« za poimenovanje vojske), glagolski izpusti, ločila v naslovih ...

elementi lahko uvrstimo med naslove skrajšanih napovedi, ki imajo v skupini naslovov z dvopičji⁴⁴ najvišjo stopnjo avtomatiziranosti obrazca (Korošec 1998, 116).

Na MMC se tak avtomatizem pojavi enkrat, na Siolu in na 24ur.com pa po devetkrat. Siol oznake uporablja v oklepaju na koncu velikega naslova, MMC jih na začetku velikega naslova napiše z malimi črkami, 24ur pa z velikimi tiskanimi črkami:

Zimske razmere v Dalmaciji. Snežilo celo na Braču (video) (Siol.net, 25. 4. 2016); *FOTO IN VIDEO: Sarajevo pobeljeno, sneg padal celo na Braču* (24ur.com, 25. 4. 2016); *Foto in video: Življenje v Pripjatu pri Černobilu varno čez 24.000 let* (MMC RTV, 26. 4. 2016).

Avtomatizmi so sicer v analiziranem naslovju dokaj pogosti, pojavijo se v naslovju 23 prispevkov spletne strani 24ur.com, v 31 prispevkov MMC RTV ter v kar 36 prispevkih, objavljenih na spletni strani Siol.net. Tukaj je uporaba avtomatizmov tudi najbolj pestra. Medtem ko gre pri ostalih dveh spletnih časopisih pri avtomatizmih predvsem za metonomično rabo zemljepisnih imen,⁴⁵ poimenovanj državnih organov in organizacij ter za napovedovanje multimedijskih vsebin, se v naslovju Siol.net pojavljajo tako avtomatizmi, ki označijo vir informacij (*/.../ poročila srbski časnik Večernje novosti.* (Siol.net, 26. 4. 2016); */.../ so po navedbah sindikata Verdi /.../* (Siol.net, 27. 4. 2016)), kot tudi metaforični publicizmi (*S: V mestu Gaziantep v Turčiji je blizu policijske postaje odjeknila eksplozija, v kateri je umrl policist, več ljudi je bilo ranjenih* (Siol.net, 1. 5. 2016)).

Tudi sicer se med posameznimi spletnimi časopisi pojavljajo prepoznavne razlike v stilu, zato bom besedilnost naslovov v vsakem od njih analizirala ločeno.

6.6 Naslovi spletne strani MMC RTV

Vsi analizirani naslovi spletne strani MMC RTV so besedno vezani. 30 jih spada v skupino neaktualiziranih veznih enot (glej Prilogo D), pri 20 pa je stilno zaznamovana vsaj ena od teh enot (glej Prilogo E). Najpogosteje je to veliki naslov, na tem mestu je kar 14 aktualizmov, v štirih od teh primerov se aktualizem hkrati pojavlja tudi v sinopsisu, v dveh v podnaslovu, v

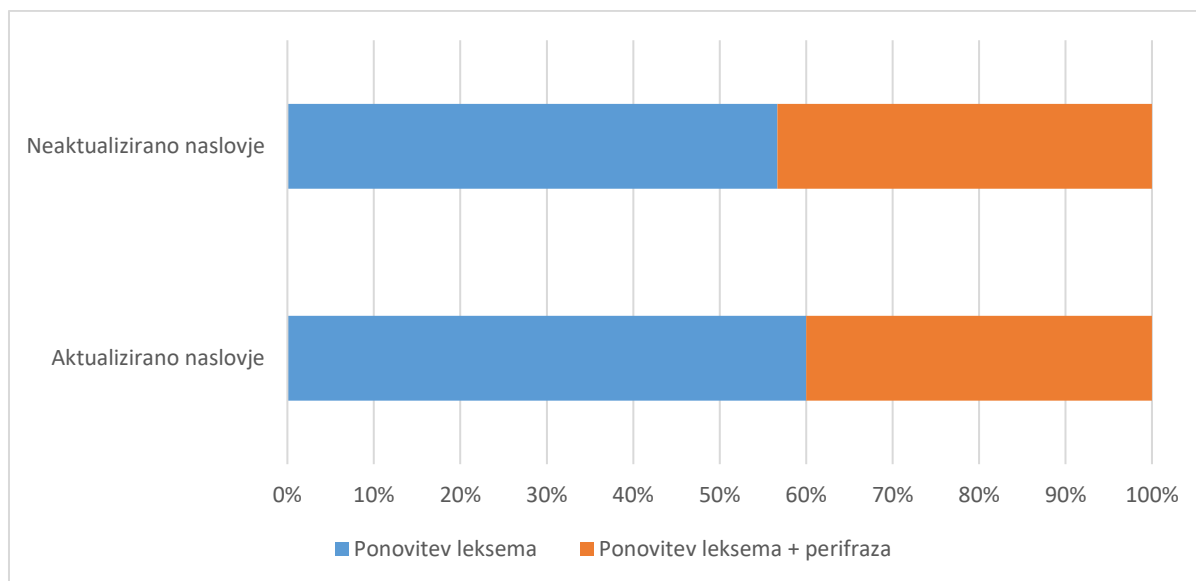
⁴⁴ Sem spadajo tudi naslovi, v katerih se v takšnem avtomatizmu na levi strani dvopičja nahaja zemljepisno lastno ime, na desni pa besedilo, vsebinsko povezano z levo enoto, ki je obširneje razloženo v besedilu.

⁴⁵ Tudi na Siol.net so ti avtomatizmi najpogostejši, kar pa lahko pripišemo dejstvu, da gre za zunanjepolitično rubriko, kjer velika večina prispevkov obravnava meddržavne odnose.

enem primeru pa se avtomatizmi pojavljajo v vseh treh naslovnih mestih. V štirih prispevkih je nosilec aktualizacije naslovja⁴⁶ sinopsis, v treh si to vlogo deli s podnaslovom.

V nekaterih prispevkih se je poleg besedne vezanosti pojavila tudi perifrazna zveza, ki odpravlja ponovitve (glej Graf 6.3). Ta navezovalni pojav je bil nekoliko bolj pogost pri neaktualiziranem naslovju.

Graf 6.3: Ponovitve leksemov in perifraze v naslovih MMC RTV



Primer perifraze (MMC, 26. april 2016):

N: Prebivalce Severne Karoline razburil zakon o uporabi javnih stranišč

P: Guverner jasen, da prepovedi ne bodo umaknili

S: Odločitev parlamenta v Severni Karolini, ki transseksualnim osebam prepoveduje uporabo javnega stranišča, je sprožila val ogorčenja in protestov v tej ameriški zvezni državi.

Da bi se izognil še tretjič uporabiti besedno zvezo »Severna Karolina«, je namesto tega poimenovanja uporabil perifrazo »ta ameriška zvezna država«. Poleg tega je v sinopsisu prisoten tudi publicizem »val ogorčenja«, ki se navezuje na nanašalnico »razburil«.

⁴⁶ V teh primerih so edini del naslovja, kjer se pojavlja aktualizem.

Novinarji MMC RTV pri oblikovanju aktualizmov v naslovih radi posežejo po metaforah (glej Tabela 6.3). Te so namreč v naslovju prevladovali, naštel sem jih kar šestnajst⁴⁷ poleg njih pa sem v naslovju odkrila še osem frazemov (stalnih besednih zvez), tri publicizme (za publicistiko tipična jezikovna sredstva), dve ekspresivni besedi ter po eno personifikacijo (poosebitev), paronomazijo (besedno igro) ter aposiopezo (zamoljk).

Tabela 6.3: Aktualizmi na portalu MMC RTV

VRSTA AKTUALIZMA	Število pojavljanj v prispevkih
METAFORA	16
FRAZEM	8
PUBLICIZEM	4
EKSPRESIVNA BESEDA	2
PERSONIFIKACIJA	1
PARONOMAZIJA	1
APOSIOPEZA	1

Primer metafore (MMC, 25. april 2016):

N: Aleksandar Vučić – od skrajnega nacionalista do prijatelja Zahoda

P: Srbska napredna stranka bi lahko verjetno sama oblikovala vlado

S: Srbski premier Aleksandar Vučić, ki je s prepričljivo zmago svoje Srbske napredne stranke (SNS) na nedeljskih predčasnih parlamentarnih volitvah utrdil oblast in bo tako lahko nadaljeval svojo začrtano proevropsko pot, se je v svoji politični karieri prelevil iz radikalnega nacionalista v prijatelja Zahoda.

Metafora »prijatelj Zahoda«, s katero opisujejo osebo, ki podpira politiko zahodnih držav, najprej nastopi v velikem naslovu, nato pa se ponovi še v sinopsisu. Namesto da bi sinopsis nevtraliziral stilno zaznamovanost velikega naslova, avtor v njem metaforo še razširi z uporabo besedne zveze »preleviti se«⁴⁸.

Primer aposiopeze (MMC, 26. april 2016):

⁴⁷ V prispevkih, kjer se isti aktualizmi ponavljajo v več elementih naslovja, sem te aktualizme štela za en primer.

⁴⁸ Opustiti dosedanje lastnosti, značilnosti in prevzeti drugačne (SSKJ 2000).

N: Zobozdravnik v Franciji ruval zdrave zobe, lomil čeljusti ...

P: Po aretaciji je pobegnil v Kanado, a so ga našli

S: Sodišče v francoskem mestu Nevers je nizozemskega zobozdravnika Jacobusa van Nieropa obsodilo na osem let zapora zaradi namernega poškodovanja več kot sto bolnikov.

Zamolk s tremi pikami kaže na močno aktualizirano vsebino, saj v tem primeru ne nadomešča znane vsebine, pač »priklicuje neimenovane, a pričakovane in znane okoliščine, posledice« (Korošec 1998, 18).

Primer publicizma (MMC, 25. april 2016):

N: Cruz in Kasich skupaj proti Trumpu

P: Trump vseeno v prepričljivem vodstvu

S: Republikanska predsedniška kandidata Ted Cruz in John Kasich sta se odločila združiti moči proti Donaldu Trumpu, ki prepričljivo vodi v boju za strankarsko nominacijo.

V podnaslovu je zapisan publicizem »biti v prepričljivem vodstvu« (voditi z veliko prednostjo), ki je značilen predvsem za besedila s športno tematiko.⁴⁹ V sinopsisu avtor publicizem razširi s podatkom, da kandidat vodi v boju za strankarsko nominacijo, poleg tega pa se v sinopsisu pojavi tudi frazem »združiti moči« (delovati skupaj za doseganje skupnega cilja).

Primer frazema (MMC 26. april 2016):

N: Egipt dva otoka prepisal na Savdsko Arabijo - Egipčani na ulice

P: Sisi na udaru tudi zaradi umora italijanskega študenta

S: Egipčane razburja odločitev vlade, da dva otoka v Rdečem morju prepíše na Savdsko Arabijo. V Kairo je bilo zaradi napovedanih demonstracij odposlanih več tisoč policistov in vojakov, ki so skupine protestnikov razgnali s solzivcem.

⁴⁹ Uporaba publicizmov iz področja športnega novinarstva za opis političnega dogajanja je tudi na v spletnih medijih precej pogosta – glej poglavje 6.8.

»Iti na ulice« je stalna besedna zveza, s katero opisujemo prisostvovanje na protestih. Frazem v sinopsisu pojasnjujeta in razaktualizirata beseda »demonstracije« in besedna zveza »skupine protestnikov«.

Primer paronomazije (MMC, 28. april 2016):

N: Kitajska in Rusija z nadzvočnimi raketami dohitevata ZDA

P: Še nekaj let do uvrstitve raket v oborožitev

S: Kitajska je prejšnji teden uspešno preizkusila tako imenovano nadzvočno raketo, ki lahko prebije vse obrambne sisteme, s katerimi danes razpolagajo velesile.

Avtor se je v tem naslovom poigral z dvojnimi pomenom besed: Kitajska in Rusija seveda ne dobesedno dohitevata ZDA v nekakšni meddržavni dirki z nadzvočnimi raketami, pač pa tesno sledita tehnološkemu razvoju na tem področju. Naslov je sicer besedno vezan s ponovitvijo besed »Kitajska« ter leksema »raketa«, ki se ponovi v vseh treh delih naslovja, v velikem naslovu in sinopsisu tudi s ponovitvijo celotne besedne zveze »nadzvočna raketa«.

Primer personifikacije in ekspresivne besede (MMC, 27. april 2016):

N: Putin prepotoval 5.000 km, na koncu pa zatajila raketa

P: Nov poskus izstrelitve v četrtek zjutraj

S: Rusija bi morala v sredo z izstrelitvijo rakete Sojuz "krstiti" novi kozmodrom Vostočni (Vzhodni) na ruskem daljnem vzhodu, a so preizkus tik pred zdajci odpovedali zaradi okvare rakete.

Poosebitev predmet (raketo) obravnava kot osebo, aktualizem pa je pojasnjen v sinopsisu (okvara rakete). V njem se pojavi še frazem »tik pred zdajci«, ki aktualizira tudi ta del naslovja ter ekspresivna beseda krstiti,⁵⁰ ki jo je avtor prispevka postavil v narekovaje in tako še dodatno opozoril, da je beseda uporabljen v prenesenem pomenu.

Uporabo narekovajev v tem kontekstu velja omeniti kot stilno posebnost spletnega portala MMC RTV. Korošec (1998, 122) je takšno vrsto uporabe narekovajev označil za »avtorjevo opravičilo bralcu zaradi drugačne, nemara neprimerne rabe besede.« Z njimi novinarji opozorijo na drugačen pomen besede, saj tega zaradi kratkosti sobesedila bralec ne more takoj

⁵⁰ V slovarskem pomenu prve, slavnostne predaje v uporabo.

razbrati. V prispevkih MMC RTV se narekovaji v velikem naslovu pojavijo sedemkrat, od tega kar petkrat v vlogi opozarjanja na aktualizem. Pri tem se v še dveh primerih uporaba takšnega orodja zdi povsem nepotrebna.

Prvi primer (MMC RTV, 26. april 2016):

N: Dan D za demokrate? Volitve v petih državah bi lahko 'dale' zmagovalca.

P: Bitka na strani republikancev se nadaljuje

S: Kaj lahko se zgodi, da bo po izborih v petih ameriških zveznih državah že znano, kdo se bo na strani demokratov potegoval za predsedniški mandat, Hillary Clinton ali Bernie Sanders.

Drugi primer (MMC, 27. april 2016):

N: Tudi Evropsko unijo "zanima" Arktika

P: Mogherinijeva napovedala sodelovanje z Rusijo

S: Evropska komisija in visoka zunanjepolitična predstavnik EU-ja Federica Mogherini sta sprejeli predlog celovite politike za Arktiko, ki bo usmerjala delovanje EU-ja v tej regiji.

Čeprav uporaba navednic v naslovu namiguje na to, da gre za neobičajno rabo besed, ne sinopsisa ne besedili prispevkov tega ne razkrivajo. Tako pri poročanju o športu kot o politiki je besedna zveza »dati zmagovalca« sicer zaznamovana, a ne neobičajna. Prav tako metonimična raba političnih entitet in njihovo zanimanje za določena vprašanja, tematika ali regije. Červ (2008, 142) opozarja, da je takšno postavljanje metafor v navednice kontradiktorno s samimo vzgibom za rabo metafore - tudi če gre za neleksikalne metafore, mora naslovnik razbrati njihovo metaforičnost iz razmerja med besedilom in sobesedilom. Novinarji tako v želji po čim boljši razumljivosti besedila slabijo samo metaforo. Označevanje metafor z navednicami pripelje tudi do nejasnosti in vprašanja, ali novinar poleg lastnih metafor uporablja tudi metaforične navedke: »V določenih primerih namreč ni jasno, ali je metafora v navednicah, ker je želel novinar zaznamovati nedobesednost zapisanega ali pa besedna zveza poled tega, da je ne gre razumeti dobesedno, tudi ni del avtorjevega besedila in navednice nakazujejo sklicevalnost« (prav tam).

Primeri nazorno pokažeta tudi, da uporaba narekovajev na spletni stran MMC RTV v naslovih ni poenotena, saj se v naslovju pojavljajo tako dvojni zgornji kot enojni zgornji narekovaji. V enem primeru avtor v istem velikem naslovu uporabi kar obe obliki (MMC RTV, 28. april 2016):

N: Laburisti zaradi antisemitizma "zamrznili" 'Rdečega Kena'

P: V sredo suspendirali poslanko Nazo Shah

S: Britanski opozicijski laburisti so zamrznili članstvo nekdanjega župana Londona Kena Livingstona, potem ko je dejal, da je vodja nacistične Nemčije Adolf Hitler podpiral sionizem. Uporabo glagola »zamrzniti« v prenesenem pomenu avtor sicer nazorni pojasni v sinopsisu - gre za zamrznitev (torej začasno zaustavitev) članstva v stranki, medtem ko izvor nadimka londonskega župana pojasni šele v opisu fotografije v prispevku.

Gre za stilno precej nespreten naslov, poleg tega primerna pa sem pri analizi med narekovajnimi naslovi odkrila še en primer šibkega naslova, v katerem se prav tako pojavljajo narekovaji (MMC, 27. april 2016): .

N: Izraelska "nevidna pest" iz puščave Negev

P: Logika jedrskega orožja – odvrčati, preprečevati vojne

S: "Izrael mora biti kot nor pes, preveč nevaren, da bi se kdor koli zapletal z njim." Stavek, ki ga je izrekel izraelski general Moše Dajan, morda na najslikovitejši način odraža geopolitično stvarnost judovske države.

Veliki naslov je sicer na sinopsis besedno vezan z leksemom »Izrael«, ki je v sinopsisu tudi parafraziran kot »judovska država«, vendar pa ne podnaslov ne sinopsis ne ponudita razširitve oziroma razlage metafore »nevidna pest« iz velikega naslova. To dobimo šele v besedilu prispevka: »Izraelska jedrsko orožje je kot nekakšna "nevidna roka ali pest", ki svari predvsem "sovražne" sosede Izraela in druge države na območju (npr. Iran) pred tem, da bi šle predaleč in tako ogrozile obstoj Izraela«.

6.7 Naslovi spletne strani 24ur.com

Med analiziranimi naslovji spletne strani 24ur.com skoraj vsa spadajo v skupino naslovij vezanih enot, le v enem primeru je šlo za naslovje prostih enot (24ur.com, 30. april 2016):

N: Življenje v uničenem Černobilu: Rekel sem, če tako jočeš, potem gremo domov

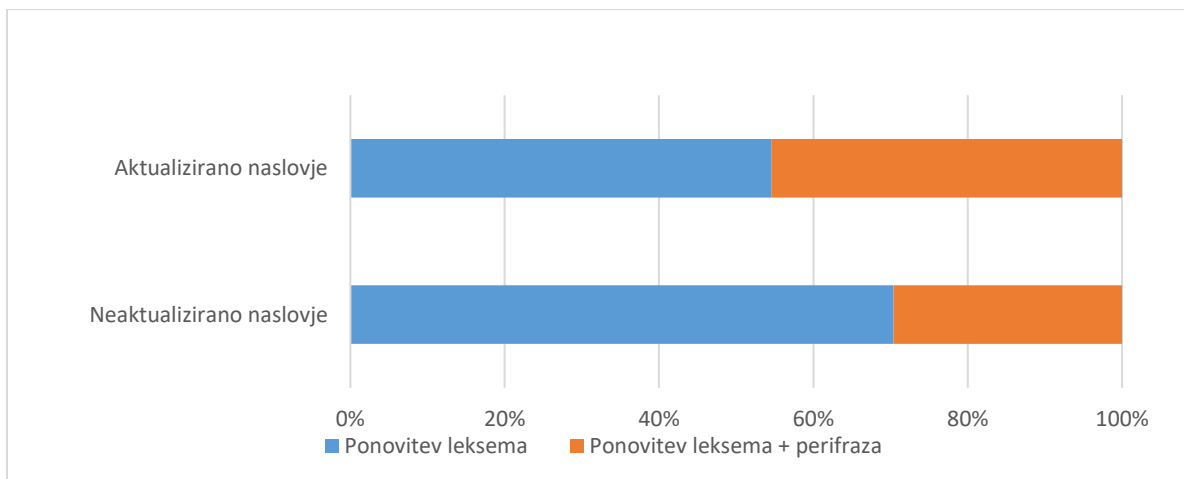
S: Predstavljajte si mesto v velikosti Celja. A v njem ni žive duše. Po njem hodiš sam, v nobenem stanovanju ni nikogar. Greš na vrh stolpnice, nikjer nikogar. Voziš se po ulicah - sam. Slišiš samo ptiče in veter in svoje korake.

Gre za prispevek, v katerem nastopa t. i. nepravi sinopsis, saj ta ne strne besedila prispevka, ampak nastopa kot uvod v vsebino – v tem primeru posnetek oddaje 24ur Fokus. Veliki naslov je izjavni, sinopsis pa deluje izredno ekspresivno. Aktualiziran je z apostrofo,⁵¹ ponovitvami⁵² in frazemom.⁵³

To naslovje močno odstopa od stila ostalih 49 analiziranih naslovij, ki jih lahko v celoti uvrstimo v kategorijo naslovja besedno vezanih enot: 27 naslovij je neaktualiziranih (glej Prilogo F), 22 pa jih vsebuje aktualizme in tako spadajo v skupino aktualiziranih naslovij vezanih enot (glej Prilogo G).

Tudi pisci 24ur.com v izogib ponavljanju besed včasih posežejo po ponovitvenih izrazih (glej Graf 6.4). Pojavnost perifraz je statistično bolj pogosta pri aktualiziranem naslovju, kjer se pojavi v desetih od 19 primerov.

Graf 6.4: Ponovitve leksemov in perifraze v naslovih 24ur.com



Aktualizmi so najpogostejši v velikem naslovu, ta je nosilec aktualizacije naslovja v šestih prispevkih, v petih se aktualizem pojavi samo v sinopsisu, v enajstih primerih pa se v istem naslovju pojavijo na obeh mestih. Naslovi so bili najpogosteje aktualizirani z metaforo, sledili

⁵¹ »Predstavljajte si«.

⁵² Ponovitev besed »sam« in »nikogar«.

⁵³ »Ni žive duše«.

so frazemi, publicizmi in poosebitve, pojavili pa sta se tudi dve ekspresivni besedi ter po en primer apostrofe, paronomazije in besede s stilno-plastnim kvalifikatorjem (glej Tabela 6.4).

Tabela 6.4: Aktualizmi na portalu 24ur.com

VRSTA AKTUALIZMA	Število pojavljanj v prispevkih
METAFORA	13
FRAZEM	12
PUBLICIZEM	5
PERSONIFIKACIJA	5
EKSPRESIVNA BESEDA	2
APOSTROFA	1
BESEDA S STILNO-PLASTNIM KVALIFIKATORJEM	1
PARONOMAZIJA	1

Primer personifikacije (24ur.com, 26. april 2016):

N: Bo po rekordnem El Niņu svet prizadela še izredno močna La Niņa? Strokovnjaki so že na preži

S: Lansko leto je bilo globalno gledano rekordno toplo predvsem na račun zelo močnega vremenskega pojava El Niņo. Kot opozarjajo strokovnjaki, se El Niņo poslavlja, prve meritve pa že nakazujejo, da mu bo sledila sestrice La Niņa, ki ima ravno nasprotni učinek, najbolj pa se je bojijo v Južni Ameriki.

V tem primeru se personifikacija oziroma poosebitev pojavi kar dvakrat, prvič gre za poosebitev naravnega pojava v velikem naslovu, nato pa se to ponovi še v sinopsisu, kjer vremenski pojav La Niņa avtor celo označi za »sestrico« pojava El Niņo. Poleg personifikacije se v velikem naslovu pojavi še frazem »biti na preži«, ki označuje, da znanstveniki pozorno spremljajo dogajanje (tako kot lovci na preži).

Primer apostrofe (24ur.com, 25. april 2016):

N: Vse, kar ste želeli vedeti o Švedski, je en klic stran

S: Švedska je postala prva država s svojo telefonsko številko. Če vas zanima karkoli v zvezi z državo, lahko samo dvignete telefon, odtipkate številko, in javil se vam bo eden od 22.000 prostovoljcev, telefonskih ambasadorjev Švedske.

Frazem »biti klic stran«, ki pomeni dosegljivost preko telefona, ne glede na fizično oddaljenost, je pojasnjen v sinopsisu s pomočjo nagovora bralca (apostrofe).

Primer publicizma (24ur.com, 25. april 2016):

N: Janica Kostelić odhaja v politiko

S: Najboljša hrvaška alpska smučarka Janica Kostelić bo kot kaže stopila v vladne vrste. Hrvaški minister za znanost, izobraževanje in šport ji je namreč ponudil mesto pomočnice za šport. Ponudbo naj bi že sprejela, imenovali pa naj bi jo že na naslednji vladni seji.

Beseda »vrsta« v takšnem prenesenem pomenu označuje »celoto pripadnikov, članov kake stranke, poklicne, socialne skupine, vojske« (SSKJ 2000), publicizem »vstopiti v vladne vrste« pa pomeni, da se bo Kostelićeva pridružila vladni ekipi. To je sicer nekoliko bolj splošno naznanjeno že z metaforo »oditi v politiko« v velikem naslovu, sinopsis pa uspešno nevtralizira oba aktualizma.

Primer metafore (24ur.com, 26. april 2016):

N: Pustolovca, ki je z 'napihljivim hrčkovim kolesom' nameraval s Floride na Bermude, iz vode pospremila obalna straža

S: Teči v balonu od Floride do Bermudov in zbirati denar za dober namen. Takšen je bil načrt pustolovca Reze Baluchija. A ga je na kopno pospremila obalna straža, saj gre po njenem mnenju za prenevaren podvig.

'Napihljivo hrčkovo kolo' je v velikem naslovu uporabljeno kot metafora za napravo, s katero je nameraval pustolovec opraviti svoj podvig. Sinopsis tega aktualizma ne nevtralizira, saj ga ne pojasni dovolj dobro, da bi lahko bralec brez pomoči ostalega besedila lahko ugotovil, za kaj gre.

Primer besede s stilno-plastim kvalifikatorjem in frazema (24ur.com, 26. april 2016):

N: Kuža Dayko po potresu v Ekvadorju rešil sedem ljudi, kar je plačal z življenjem

S: Ekvador je pred dobrim tednom prizadel hud potres, v katerem je umrlo več kot 650 ljudi. Pri reševanju so sodelovali tudi psi, med njimi Dayko, ki je rešil sedem ljudi in je zaradi prevelikega navora poginil.

V velikem naslovu se je avtor odločil uporabiti besedo »kuža«, ki v Slovarju slovenskega knjižnega jezika (2000) nosi kvalifikator »ljubkovalno«. V sinopsisu ga nevtralizira beseda »pes«, enako pa se zgodi tudi z frazemom »plačati kaj z življenjem« iz velikega naslova, ki ga pisec besedila razaktualizira z besedo »poginil«.

Primer ekspresivne besede, frazemov in paronomazije (24ur.com, 30. april 2016):

N: Tu nastajajo naša oblačila: od nekaj tisoč tovarn jih je le peščica zares varnih

S: 1134 ljudi je umrlo v tragediji pred tremi leti, zaradi katere so tekstilni delavci v Bangladešu – kar pet milijonov jih je – dočakali boljše pogoje dela. A cena za to je bila prevelika. To je tudi cena, ki so jo izkoriščani delavci plačali, da lahko mi kopicimo poceni oblačila, korporacije pa kujejo dobičke.

Gre za naslov, v katerem se pojavlja veliko aktualizmov. V velikem naslovu se pojavi ekspresivna beseda »peščica«, za nevtralno besedo »malo«. V sinopsisu sledita frazema »cena je prevelika« in »kovati dobičke«, avtor pa je v prispevek skušal vpeljati še besedno igro, s katero povezuje frazem »plačati ceno« z poceni oblačili.

Kot stilno značilnost spletnega časopisa 24ur.com sem pri analizi ugotovila nekoliko pogostejšo uporabo dvopičja v velikem naslovu, kjer se to ločilo pojavi kar dvajsetkrat.⁵⁴ Dvopičje velja za izrazito napovedno ločilo saj stoji na koncu dela povedi in s svojega položaja v poteku pisnega besedila usmerja bralčevo pozornost v desno, saj besedilo na desni strani dvopičja izhaja iz ene od enot na njegovi levi (Korošec 1998, 114).

⁵⁴ Za primerjavo: med analiziranimi prispevki MMC RTV se je dvopičje v velikem naslovu pojavilo le devetkrat, od tega enkrat pri označevanju multimedijskih vsebin, med prispevki iz portala Siol.net pa se je pojavilo osemkrat.

Osem primerov sicer lahko pripišemo uporabi avtomatizma, ki označuje multumedijske vsebine, ostalih dvanajst pa je povsem neodvisnih od tega. V petih primerih gre za premogovorne naslove, za katere je značilna dvojnost »vir: navedek«. Pri tem na desni strani dvopičja ne stoji dobesedni navedek, pač pa njegova skrajšana priredba:

Sodišče odločilo: Mala Carmen lahko ostane z očetoma (24ur.com, 27. 4. 2016); *Unesco: Palmira je kljub veliki škodi ohranila svojo avtentičnost* (24ur.com, 27. 4. 2016); *Revija GQ: Melania Trump ima polbrata Denisa* (24ur.com, 28. 4. 2016); *Bruseljsko letališče: Nazaj smo* (24ur.com, 30. 4. 2016); *Odvetnik: Abdeslam ima inteligenco praznega pepelnika* (24ur.com, 27. 4. 2016).

Ostali so posledični naslovi, pri katerih je jasno razvidno razmerje posledičnosti med posameznima elementoma:

Nekdanji paznik v Auschwitzu prekinil molk: 'Sram me je' (24ur.com, 30. 4. 2015); *V Avstriji volilni preobrat: v drugem krogu desničar Hofer in nekdanji vodja Zelenih Van der Bellen* (24ur.com, 25. 4. 2016); *Nove teorije o MH17: priče trdijo, da je malezijsko letalo sestrelilo ukrajinsko vojaško letalo* (24ur.com, 25. 4. 2015); *Dež preprečil katastrofo: naftni madež, ki je ogrožal severno italijansko obalo, razpadel* (24ur.com, 25. 4. 2016).

Zanimivi so tudi naslovi, v katerih se pojavljata dve dvopičji. Na začetku naslova je najprej zapisan avtomatizem za označevanje multumedijskih vsebin, nato sledi običajen dvopični sklop, v analiziranih primerih je tudi tukaj šlo za posledične naslove:

FOTO in VIDEO: Černobil po 30 letih: tamkajšnji prebivalci umirajo mlajši, zmanjšala se je rodnost, več je rakavih obolenj (24ur.com, 26. 4. 2016); *FOTO: Število slonov z 1,3 milijona padlo na 500.000: je rešitev kuriti okle ali streljati divje lovce?* (30. 4. 2016); *FOTO: Praznik dela po svetu: v Parizu in Istanbulu policija nad protestnike s solzivcem* (24ur.com, 1. 5. 2016).

6.8 Naslovi spletne strani Siol.net

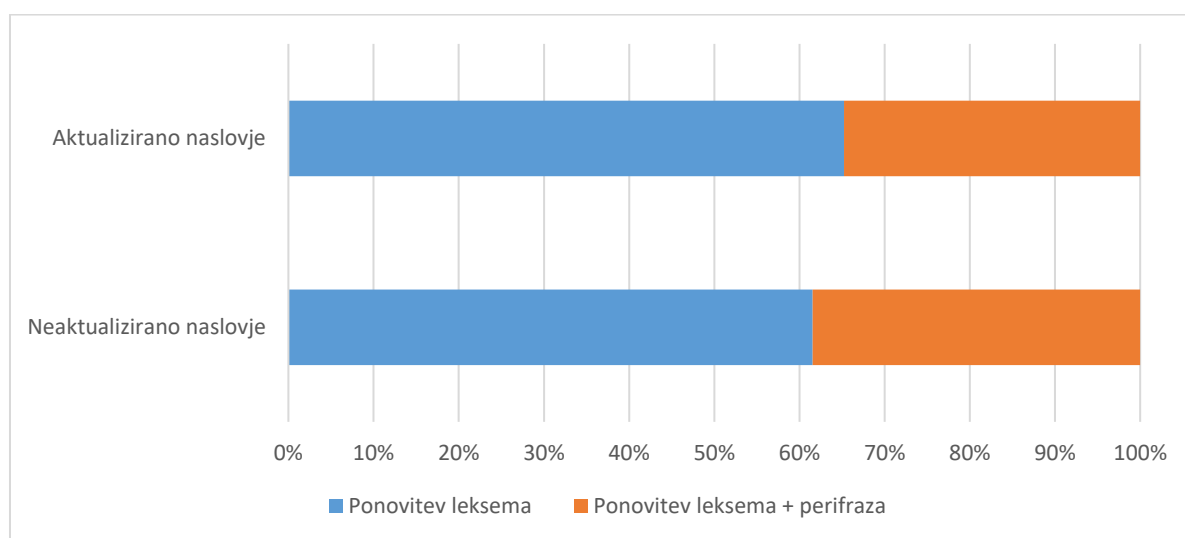
Tudi naslovi besedil, objavljenih v spletnem časopisu Siol.net, skoraj v celoti (98-odstotno) nastopajo v naslovju vezanih enot. Izjema, ki potrjuje to pravilo, je neobičajen prispevek, ki ima samo veliki naslov (Siol.net, 5. maj 2016):

N: Huda turbulenca trem potnikom zlomila hrbtenico (video)

Prispevek je sicer povprečne dolžine za Siol.net, tako da ne gre za kakšno posebno žanrsko različico besedila, pa tudi videoposnetek, ki je objavljen v prispevku, ni posebnost, saj se multimedijski materiali pojavljajo tudi v drugih analiziranih besedilih.

Preostalih 49 naslovij je besedno vezanih, 26 jih je neaktualiziranih (glej Prilogo H), 23 pa jih zaradi prisotnosti aktualizmov uvrščamo v skupino aktualiziranih naslovij vezanih enot (glej Prilogo I). Razporeditev ponovitev leksemov in uporabe perifraz kaže, da so te nekoliko pogostejše v skupini neaktualiziranega naslovja, medtem ko se v aktualiziranem naslovju vezanih enot pojavijo nekoliko redkeje (glej Graf 6.5).

Graf 6.5: Ponovitve leksemov in perifraze v naslovih Siol.net



Za razliko od ostalih dveh spletnih portalov, je v primeru Siol.net nosilec aktualiziranega naslovja v največ, kar 10 primerih sinopsis, medtem ko se aktualizmi izključno v velikem naslovu pojavijo v samo štirih primerih, devetkrat pa aktualizmi zasedajo obe naslovijski mesti.

V člankih Siol.net sem odkrila devet metafor, ravno toliko pa je v analiziranem naslovju tudi publicizmov. Nekoliko manj je frazemov, štirikrat se v naslovju pojavi ekspresivna beseda, po dvakrat aposiopeza in neologizem ter po enkrat apostrofa in metonimija.

Tabela 6.5: Aktualizmi na portalu Siol.net

VRSTA AKTUALIZMA	Število pojavljanj v prispevkih
METAFORA	9
PUBLICIZEM	9
FRAZEM	8
EKSPRESIVNA BESEDA	4
APOSIOPEZA	2
NEOLOGIZEM	2
METONIMIJA	1
APOSTORFA	1

Primer frazema (Siol.net, 1. maj 2016):

N: Dve eksploziji zahtevali 33 življenj

S: V eksplozijah avtomobilov bomb je na jugu Iraka umrlo najmanj 33 ljudi, okoli 50 ljudi je ranjenih.

Frazem »zahtevati življenje«, ki pomeni povzročiti smrt, je v sinopsisu razložen z nevtralnimi jezikovnimi sredstvi. Sinopsis tako nevtralizira aktualizirani veliki naslov in ga razširja z novimi informacijami.

Primer aposiopeze (Siol.net, 4. maj 2016):

N: Bruselj predlaga odpravo vizumov za Turke, če ...

S: Evropska komisija je danes priporočila odpravo vizumov za Turčijo pod pogojem, da turške oblasti izpolnijo preostala zahtevana merila v skladu z danimi zavezami. Evropska komisija je danes predlagala tudi odpravo vizumov za prebivalce Kosova.

Tropičje označuje zamolk, pri katerem gre za nedokončanost misli. Aposiopezo avtor nevtralizira v sinopsisu z razširitvijo informacij, stilno spretna pa je uporaba besedne zveze »pod pogojem« kot perifrize za pogojni podredni veznik »če« in velikega naslova.

Primer neologizma in avtomatizirane metonimije (Siol.net, 2. maj 2016):

N: Kritike za Cio ob peti obletnici smrti bin Ladna

S: Osrednja ameriška obveščevalna agencija Cia je na Twitterju objavila tvite o dogajanju pred petimi leti med racijo, v kateri je bil ubit Osama bin Laden.

Beseda »tvit« je neologizem, ki pomeni objavo na družbenem omrežju Twitter. Poleg tega se tako v naslovu kot sinopsisu pojavlja metonimična raba besede »Cia« za opis dejanj obveščevalne agencije Združenih držav Amerike. Tovrstna raba jezikovnega sredstva je v poročevalstvu tako pogosta, da jo lahko prištevamo k avtomatizmom.

Primer apostrofe in ekspresivne besede (Siol.net, 3. maj 2016):

N: Pogledajte si, kako se pretepajo turški poslanci (video)

S: V turškem parlamentu je izbruhnil najhujši množičen pretep zaradi sprememb ustave, v katerem so se poslanci opozicije in vladajoče koalicije klofotali ter drug v drugega metali plastenke z vodo. Najhujše jo je skupil vodja prokurdske stranke, ki si je izpahnil ramo.

Avtor prispevka v velikem naslovu nagovori bralce in jih pozove k dejanju. V sinopsisu apostrofo nevtralizira z razlago dogajanja, pri tem pa uporabi tudi ekspresivno besedo »skupiti jo« v pomenu »bil je tepen«.

Primer publicizma (Siol.net, 27. april 2016):

N: Donald Trump in Hillary Clinton na zmagovitem pohodu

S: Newyorški milijarder Donald Trump je v torek na strankarskih volitvah v vseh petih državah severovzhoda ZDA povozil svoja dva še preostala protikandidata za osvojitev republikanske predsedniške nominacije, na demokratski strani pa je zanesljivo slavila Hillary Clinton, čeprav manj prepričljivo kot Trump.

Pohod predsedniških kandidatov iz velikega naslova je metaforičen, gre za uspešno napredovanje k strankarski kandidaturi za predsedniško nominacijo. Prav tako je Donald Trump svoja protikandidata povozil le v prenesenem pomenu besede, ko ju je premagal.

Zanimiva je tudi uporaba besedne zveze »zanesljivo slaviti«, publicizem s področja športnega novinarstva, ki označuje zmago z veliko prednostjo pred tekmečem. Tako imenovane stalne poročevalske metafore s pogosto uporabo postanejo ustaljena poimenovalna sredstva, ki se kot taka utrdijo v konvenciji med avtorjem in naslovnikom in po funkciji postanejo podobne avtomatizmom (Červ 2006, 109). V tem primeru pa gre za prenos že ustaljenega besedja iz področja športa za potrebe opisa političnega dogajanja. Červ (2006, 69) ugotavlja, da je metaforiziranje političnega in gospodarskega dogajanja ena najpogostejših konceptualnih metafor. Te so pogosto rabljene, ker so del konvencionalnega razumevanja in interpretiranja realnosti (Červ 2006, 68) – volitve dojemamo kot boj in tekmovanje, zato pri opisovanju dogajanja posegamo po besedišču, ki se sicer uporablja za opisovanje športnega dogajanja. V vseh treh spletnih časopisih je pri poročanju o politiki, še posebej o ameriških predsedniških volitvah, veliko takšnih primerov - kandidati so tako »priznali premoč«, »bili v vodstvu«, se »potegovali za zmago« in tudi »slavili zmago«.

Publicizmi se na ostalih dveh spletnih straneh pojavljajo v prejšnjem obsegu. Poročevalski jezikovni stil naslovja spletnega časopisa Siol.net zaradi pogostejše uporabe teh in drugih frazemov deluje bolj sproščeno in nekoliko manj resno kot ostala dva medija, poleg tega pa sem samo v prispevku na Siol.net zasledila tudi uporabo neologizma, ki ga niso označili z navednicami, kot bi to pričakovali na primer na MMC RTV.

7 INTERPRETACIJA REZULTATOV

Z analizo 150 besedil treh najbolj obiskanih slovenskih spletnih časopisov sem raziskovala, kakšne so stilne in tipološke značilnosti naslovov našega spletnega poročevalstva. Preden sem se lotila analize, sem postavila štiri hipoteze – predvidevala sem, da je naslovje na spletu pridobilo nekatere funkcije, ki jih v tisku ni poznalo; da podnaslovi izginjajo iz spletnih časopisov, medtem ko sinopsis pridobiva pomen; da se na spletu pojavlja več mednaslovov kot v tisku in da imajo večji pomen; ter da je v naslovih več aktualizmov kot avtomatizmov. Zbrane podatke bom interpretirala s pomočjo predstavnikov vseh treh medijev, s katerimi sem opravila intervjuje in tako pridobila uvid v način oblikovana naslovja in pomena njegovih gradnikov znotraj vsake od medijskih organizacij.

O novi funkcionalnosti naslovja priča že sama hipertekstualna narava spletnih časopisov. Naslovje se v njih ne pojavlja le na strani prispevka, pač pa tudi na drugih mestih znotraj spletišča (naslovna stran, rubrične strani, sekcije najbolj branih prispevkov ...), kjer služi kot

povezava na stran prispevka. Če naslovje vzbudi našo pozornost, kliknemo nanj, to pa nas popelje na stran prispevka, kjer pridobimo še več informacij o izbrani temi. Pogosto pozabimo, da je naslov tudi vhod na spletno stran iz smeri iskalnikov. Medtem ko so včasih časopise prodajale naslovnice, ga lahko danes »prodaja« prav vsak prispevek z dobro napisanim naslovom tudi nekaj let po tem, ko je bil objavljen.

Hipertekstualnost naslovov pa s seboj prinaša tudi spremembe v odnosih med posameznimi deli naslovij. Prva sprememba zaradi novih tehnologij so bili nadnaslovi, ki so iz spletnih časopisov povsem izginili, kaže pa, da jim bodo v prihodnosti sledili tudi podnaslovi. Analiza je namreč pokazala, da se v veliki večini prispevkov niso pojavili. Od treh spletnih časopisov jih redno uporablja le MMC RTV, na 24ur.com so se pojavili le enkrat, na Siol.net pa sploh ne. Pregled pojavljanja naslovov znotraj spletnih portalov je pokazal, da bralec MMC RTV podnaslove vidi le na strani prispevka in na rubrični podstrani na samo enem mestu. Po besedah urednice portala Kaje Jakopič jih uporabljajo za krajše poudarke ali kot izpostavitve drugačnega formata prispevka (ta tej poziciji bodo na primer zapisali, da gre za intervju, *podcast* ali kolumno): »Njihova funkcija je sicer dodatni vsebinski poudarek, ki pa se ne pojavi v *leadu*, torej pazimo, da se ne ponovi že takoj v naslednjem odstavku« (Jakopič 2016). Na 24ur.com je odločitev o uporabi podnaslova povsem v rokah avtorja. Urednik Denis Oštir pravi, da tehnike in orodja, ki jih novinar uporabi, v celoti narekuje vsebina prispevka: »Tako kot se za infografiko odločimo v primeru, ko želimo informacije pripraviti na bolj vizualen način, se za podnaslov avtor odloči, ko oceni, da je to primerno« (Oštir 2016).

Z odsotnostjo in zmanjšano vlogo podnaslova je na pomenu pridobil sinopsis, ki zdaj v večini prispevkov skupaj z naslovom tvori sinopsično naslovje. Njegova vloga je po eni strani okrepljena iz tehničnega razloga, saj skupaj z naslovom nastopa na več mestih znotraj spletne strani in vabi bralce h kliku na prispevek. Po drugi strani ga pomensko krepi večja besedilna povezanost z velikim naslovom – med analiziranimi 149 prispevki, v katerih je nastopal sinopsis, v samo enem primeru ni bil vezan na veliki naslov. Z novimi funkcijami se spreminjajo tudi njegove stilne značilnosti: če za časopisne sinopsise velja, da so kar se da stilno nezaznamovan povzetek besedila prispevka, ki nevtralizira morebitne aktualizme iz drugih delov naslovja, je spletni sinopsis veliko bolj stilno bogat, saj se tudi v njem pojavlja širok spekter aktualizmov. Na spletnem portalu Siol.net se aktualizmi celo pogosteje pojavijo v sinopsisu kot v velikem naslovu.

Zaradi tehničnih omejitev dolžine besedila na nekaterih prikaznih položajih znotraj spletišča je spletni sinopsis krajši od časopisnega, na račun tega pa se spreminja tudi njegova bistvena

lastnost posredovanja bistva informacij – namesto povzemanja prispevka v veliko primerih spletni sinopsis zgolj napoveduje vsebino. A kot je že opozoril Korošec (1998), pri tem pravzaprav ne bi smeli govoriti o »napačnosti« ali »nepravem sinopsisu«, pač pa o elementu, ki odstopa od poznane norme, ker opravlja drugačno funkcijo. Glede na precejšnjo zastopanost nepravega sinopsisa v analiziranih prispevkih bi bilo vredno razmisliti o uvedbi dveh kategorij spletnega sinopsisa: napovednika in povzetka, ki opravljata različni nalogi.

Sinopsis, ki je nastal kot posledica razvoja podajanja informacij v obliki obrnjene piramide, bi sicer moral vsebovati tako zgoščen povzetek vsebine prispevka, da nadaljnje branje ni potrebno. Ta naloga je na spletu otežena zaradi kratkosti sinopsisa, zato to funkcijo v spletnih časopisih vse bolj prevzemajo mednaslovi. Ravno to bi bil lahko razlog, zakaj so bolj pogosti na MMC RTV, kjer je sinopsis krajši kot na ostalih dveh spletnih straneh, kar potrjuje tudi urednica portala: »Splošno priporočilo je, da se uporabljajo, kadar je tekst daljši. O uporabi pa se odloči vsak novinar posebej. Pomembnost mednaslovov se tudi navezuje na označevanje / imenovanje vsebine sklopa v članku. Nekateri bralci namreč preberejo samo sklop članka, ki jih zanima, s pomočjo mednaslova ta sklop lažje najdejo« (Jakopič 2016) »Mednaslovi so zelo pomembni. Posebej za manj pozorne bralce,« se strinja urednik 24ur.com (Oštir, 2016). Na pomen mednaslovov kaže tudi dejstvo, da imajo v uredništvu 24ur.com za vprašanje njihovega umeščanja oblikovana posebna interna priporočila, ki priporočajo uporabo mednaslovov, ko v tekstu zaznajo različne vsebinske sklope. Na Siol.net takšnih priporočil sicer nimajo, uporaba mednaslovov je »odvisna od članka in načina poročanja,« pravi ena od ustvarjalcev portala, Katja Nakrst in dodaja, da mednaslove smatrajo za zelo pomembne. Ti namreč naredijo prispevek vizualno bolj privlačen, pa tudi lažje razumljiv, saj bralec na ta način hitro dobi ključne informacije (Nakrst 2016).

Moja predvidevanja o povečani rabi aktualizmov so temeljila na razumevanju aktualizacije v poročevalstvu kot orodja za navezovanje stika z naslovnikovim izkustvenim svetom, da bi sprožil njegovo razumsko in čustveno dejavnost (Korošec 1998, 17). V pravi poplavi informacij namreč mediji namreč zaradi zmanjšane pozornosti bralcev vse težje dosežejo naslovnike, pri tem pa sem predvidevala, da se najbolj brani spletni časopisi poslužujejo aktualizmov za poživitev naslovov ali celo neposreden poziv k branju.

Izkazalo se je, da analizirani spletni časopisi sicer uporabljajo aktualizme, a precej manj pogosto, kot sem predvidevala. Avtomatizmi so zaradi svoje narave precej manj opazni kot

aktualizirana jezikovna sredstva, vendar so se pojavili v več naslovih kot aktualizmi.⁵⁵ Največ naslovov, v katerih so bili uporabljeni avtomatizmi, sem odkrila na spletni strani MMC RTV, kjer novinarji istočasno na frazeme in ustaljene metafore opozarjajo z navednicami. Tovrstno označevanje aktualizmov kaže na to, da imajo avtorji prispevkov občutek, da tudi z čisto legitimno uporabo besed v prenesenem pomenu jezikovno normo kršijo v tolikšni meri, da se morajo za to bralcem opravičiti oziroma bralce še dodatno opozoriti, da je označena beseda uporabljena v prenesenem pomenu. »Pri naslovih ne želimo pretiravati in jih uporabljati v senzacionalističnem smislu, bolj se nam zdi pomembno, da je v naslovu že poudarek glavne vsebine članka, saj na ta način bralce opozorimo, kateri članek bi jih utegnil zanimati v tej meri, da ga odprejo in preberejo. Z naslovi pa vsekakor ne »zavajamo« naših bralcev,« pojasnjuje urednica (Jakopič 2016). Tudi urednik 24ur.com pravi, da mora biti pri oblikovanju naslovov primarno vodilo novičarska vrednost in vsebina, ne pa zagotavljanje branosti člankov (Oštir 2016):

»Oblikovanje naslovov na način, ko je njihov primarni namen tako imenovana klikabilnost⁵⁶, je izjemno kratkovidno. Zavajanje bralcev lahko kratkoročno zagotavlja višjo branost, dolgoročno pa jih odvrča od spletne strani. Tudi zato je v tujini vedno bolj relevantna metrika čas na strani (time spent) od samih prikazov spletne strani (page views). Verjamem, da se bo tudi v Sloveniji v kratkem bolj prijela uporaba te metrike. Čas, ki ga uporabniki preživijo na strani namreč bolj relevantno opiše njihovo interakcijo s stranjo in vsebino, kot samo število klikov na strani.«

Na drugi strani ustvarjalka spletnega časopisa Siol.net priznava, da statistični podatki o obiskanosti strani »zelo vplivajona oblikovanje vsebin in naslovov, saj bralcem poskušamo v branje ponuditi vsebine, ki so aktualne in jih zanimajo« (Nakrst 2016). Ravno to bi bil lahko razlog, zakaj se z uporabo frazemov pa tudi neologizmov naslovijski stil Siol.net zdi nekoliko bolj sproščen in lahkoten kot na MMC RTV ali na 24ur.com.

8 SKLEP

Diplomsko delo je ponudilo vpogled v trenutno tipološko podobo naslovja spletnih časopisov, s katerim vsakodnevno v stik prihaja največ uporabnikov spleta. Raziskava je potrdila, da je

⁵⁵ Avtomatizmi so se pojavili v 31 naslovjih s strani MMC RTV (aktualizmi v 20), 35 naslovjih Siol.net (aktualizmi v 23) in v 23 naslovjih 24ur.com (aktualizmi v 22 naslovjih).

⁵⁶ Povečana verjetnost, da bo uporabnik kliknil na povezavo in obiskal spletno stran.

naslovje na spletu pridobilo nekatere funkcije, ki jih v tisku ni poznalo; da podnaslovi izginjajo iz spletnih časopisov, medtem ko sinopsis pridobiva pomen in da se na spletu pojavlja več mednaslovov kot v tisku in da imajo tukaj večji pomen; medtem ko hipoteze, da je v naslovih več aktualizmov kot avtomatizmov, ni potrdila.

Skozi raziskovanje treh najbolj obiskanih informativnih spletnih portalov v Sloveniji sem ugotovila, da ima stil vsakega od medijev nekatere edinstvene značilnosti, pa tudi skupne lastnosti, ki jih v veliki meri narekuje tehnologija, s pomočjo katere digitalni mediji svoje vsebine pošljejo v svet. Informacijska doba ne pomeni le, da je posameznikom dobesedno na dlani obilica informacij, novic, znanj in mnenj, pač pa tudi, da lahko mediji prvič v zgodovini realno-časovno spremljajo, zbirajo in analizirajo podatke o vedenju prejemnikov njihovih sporočil. Tako prilagajajo način podajanja informacij, da naslovje njihovih prispevkov tudi v spremenjenih tehnoloških okoliščinah še naprej izpolnjujejo svojo nalogo: bralcu ponuditi prvo informacijo in ga povabiti k nadaljnjemu branju.

Pred digitalnimi mediji je nov izziv, v katerem bo tehnologija znova narekovala tempo naslednjega korak razvoja tipologije in stilistike naslovja spletnih časopisov. »V zgodnjem 21. stoletju so internet in mobilni telefoni postali vir, na katerega se publika obrne, ko si želijo zadnjih novic,« sta že pred osmimi leti zapisala Quinn in Lamble (2008, X). V času hitrih tehnoloških napredkov se osem let zdi kot daljna preteklost, saj danes ni več prav nobenega dvoma, da bomo v prihodnosti večino novic prebirali preko mobilnih naprav.

Kaj to pomeni za slovenske spletne medije v iskanju njihovega lastnega poročevalskega jezika bo zagotovo pokazal le čas, že danes pa lahko tudi skozi analizo obstoječega stanja zaznamo nekatere trende, ki napovedujejo usmeritve v prihodnosti. Glasnik te je med tremi analiziranimi spletnimi časopisi gotovo Siol.net, ki je pred kratkim prenovil svoj videz, da bi tako svoje vsebine prilagodil uporabnikom na mobilnih napravah. Kaj prinaša prinaša prihodnost se kaže v načinu prikazovanja prispevkov na »namizni« in mobilni verziji strani. Medtem ko se na »namizni« verziji sinopsis skupaj z velikim naslovom pojavlja na več mestih na spletni strani, se na mobilnih napravah na naslovni strani in rubričnih podstraneh uporabnikom v branje ponudijo le veliki naslov, sinopsis pa se nikjer več ne prikazuje. Namesto njega vsebino besedila povzemajo relevantne fotografije, ki vabijo k nadaljnjemu branju.

Prav verjetno je torej, da bo v prihodnosti tipologija naslovja sledila multimedijски naravi spletnega okolja in poleg podnaslova vsaj na vstopnih straneh opustila tudi sinopsis.

9 LITERATURA

24ur.com. Dostopno prek: <http://www.24ur.com> (22. julij 2016).

Canavilhas, Joao. 2012. Contribution to an Online Journalism Language: Multimedia Grammar. V *The Handbook of Global Online Journalism*, ur. Eugenia Siapera in Andrejas Veglis, 253–372. West Sussex: Wiley-Blackwell.

Consumer Insights, Microsoft Canada. 2015. *Attention spans*. Dostopno prek: <https://advertising.microsoft.com/en/WWDocs/User/display/cl/researchreport/31966/en/microsoft-attention-spans-research-report.pdf> (18. julij 2016).

Crawley, Anthony. 2008. News Production in an Irish Online Newsroom: Practice, Process and Culture. V *Making online news: The Ethnography of New Media Production*, ur. Chris Paterson in David Domingo, 45–60. New York: Peter Lang Publishing.

Červ, Gaja. 2006. *Metafora v poročevalskih besedilih: analiza strukture, rabe in funkcije*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/cerv-gaja.pdf> (18. avgust 2016)

--- 2008. Poročevalske metafore, ujete v metaforo ogledala realnosti. V *Jezikovna prepletanja*, ur. Monika Kalin Golob, Nataša Logar in Anton Grizold, 133–148. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Danuta, Reah. 1998. *The Language of Newspaper*. London: Routledge.

Drole, Ana. 2011. *Spletno novinarstvo: ustvarjanje novičarskega portala 24ur.com*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/drole-ana.pdf> (18. avgust 2016)

Fisher, Douglas J., August E. Grant in Jeffrey S. Wilkinson. 2009. *Principles of Convergent Journalism*. New York Oxford: Oxford University Press

Hilliard, Robert L. 2011. *Writing for Television, Radio, and New Media*. Boston: Wadsworth.

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. 2000. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Dostopno prek: <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html> (24. julij 2016).

Jakopič, Kaja. 2016. *Intervju z avtorico*. Elektronska pošta, 19. julij 2016.

Kalin Golob, Monika. 2008. Naslovje v slovenskih tiskanih medijih: od izbesedilnih panaslovov do interpretativnih čeznaslovov. V *Slovenski jezik, literatura, kultura in mediji: zbornik predavanj*, ur. Mateja Pezdirc-Bartol, 15–23. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete.

Kalin Golob, Monika in Nataša Logar. 2014. Prostor v poročevalskem skupnem sporočanjsem krogu. *Slavistična revija* 62 (3): 363–373. Dostopno prek: http://www.srl.si/sql_pdf/SRL_2014_3_09.pdf (18. avgust 2016)

Korošec, Tomo. 1998. *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas.

Marketing magazin. 2016. Digitalni medij Siol.net zaživel v novi podobi. Dostopno prek: <http://www.marketingmagazin.si/novice/mmediji/12698/digitalni-medij-siol-net-zazivel-v-novi-podobi> (10. julij 2016)

Nakrst, Katja. 2016. *Intervju z avtorico*. Elektronska pošta, 19. julij 2016.

Nielsen, Jakob. 2008. *How Little Do Users Read?* Dostopno prek: <https://www.nngroup.com/articles/how-little-do-users-read/> (18. avgust 2016)

Oblak, Tanja in Gregor Petrič. 2005: *Splet kot medij in mediji na spletu*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Oštir, Denis. 2016. *Intervju z avtorico*. Elektronska pošta, 19. julij 2016.

Pokrajac, Ana. 2009. *Besediloslovni vidiki Crnkovičevih kolumn v Žurnal*. Diplomsko delo. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/pokrajac-ana.pdf> (18. avgust 2016)

Poler Kovačič, Melita in Karmen Erjavec. 2011. *Uvod v novinarstvo: učbenik za študente prvega letnika študijskega programa Novinarstvo na FDV*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Prvi interaktivni multimedijški portal, MMC RTV Slovenija. Dostopno prek: <https://www.rtv slo.si> (22. julij 2016).

Quinn, Stephen in Stephen Lambie. 2008. *Online Newsgathering: Research and Reporting in Journalism*. Oxford: Elsevier.

Rafferty, Eamonn. 2008. Headlines.V *Pulling newspapers appart: Analysing Print Journalism*, ur. Bob Franklin, 212–220. New York: Routledge.

Siol.net. Dostopno prek: <https://www.siol.net> (22. julij 2016).

Slovenska oglaševalska zbornica. 2016. *Merjenje obiskanosti spletnih strani*. Dostopno prek http://www.moss-soz.si/si/rezultati_moss/obdobje/default.html (10. 7. 2016)

Šurkić, Veronika. 2010. *Optimizacija spletnih strani*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV. Dostopno prek: <http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/surkic-veronika.pdf> (18. avgust 2016)

Vobič, Igor. 2013. *Journalism and the web: Continuties and Transformations at Slovenian Newspapers*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Založba FDV.

Weinreich, H., Hartmut Obendorf, Eelco Herder in Matthias Mayer. 2008. Not quite the average: An empirical study of Web use. *ACM Transactions on the Web* 2 (1). Dostopno prek: <https://ccit.college.columbia.edu/sites/ccit/files/weinreich-web-use-study.pdf> (3. julij 2016)

PRILOGE

Priloga A: Naslovnica 24ur.com



Vir: 24ur.com (2016).

Priloga B: Rubrična stran 24ur.com

The screenshot displays the 24ur.com homepage with the following elements:

- Top Navigation:** 'NOVICE NA DLANI' and '24UR' logo. A horizontal menu includes 'Naslovnica', 'Novice', 'Šport', 'Ekskluziv', 'Vreme', 'Danes objavljeno', 'TV spored', and 'VOYO'.
- Secondary Menu:** 'Slovenija', 'Črna kronika', 'Svet', 'Gospodarstvo', 'Finance', 'ZIT', 'Nega in zdravje', 'Vreme', 'Ceste', 'Blog', 'Pravično za vse?', 'Vajno pametno!'.
- Main Content Area:**
 - Hero Section:** 'Dva tedna za ljubezen' with a 'NOCOJ OB 20.00' button.
 - Large Article:** 'FOTO IN VIDEO: Ko morijo teroristi, se nekako sprjmeš. To so pa bili naši vojaki: v ozadju znan klerik ali kar sam Erdogan?' with a '1' marker.
 - Video Section:** 'ODKRLITE MEHIKO' with a '2' marker.
 - Grid of Articles:** 'Na Hraskem bodo predane parlamentarne volitve 11. septembra' (3), 'Preživela napad v Nici in na Instagramu objavila posnetek: 'Nikoli več ne bom šla v takšno množico!' (3), 'Čas za šport' (BLOG), 'Prometni kaos na Hriškem: gredi predrom Sveli Rok nastal kar 50-kilometrski zastoj' (VIDEO), 'Srhiljiva naključja: Bila sta v Nici, v Parizu, ko je umrla princesa Diana, in v New Yorku 11. septembra 2001' (VIDEO), 'Stališče Slovenije je, da je treba upoštevati demokratične institucije, kot so predsednik države, vlada in parlament' (VIDEO), 'Kerry in Lavrov po maratonskem pogovoru do dogovora o konkretnih korakih v Siriji' (VIDEO), 'ZDA po 13 letih objavljajo tajni preskusalnega poročila o 11. septembru 2001' (VIDEO), 'Ker je bil povabljen za obisk v Turčijo, se poskušaj odločiti: ali zaradi evropske krize'.
- Weather and Local News:** '24UR VREME' forecast for Dneva, Peta, Tor, Sen, Čut. 'Sestlica Novcey 17.7.2016' article.
- Video Section:** 'Videoteka' with thumbnails for 'Kako se mesto sonda v posledicami potiska', 'Žrtve odzivajo', 'Arcažije v Nici', 'Razdejane v parlamentu', 'Vojka bliskala moči v Istanbulu', 'Dopogajanje v Ankari', 'Dopogajanje v Istanbulu', 'Vojka bliskala moči v Istanbulu'.
- Interactive Elements:** 'Anketa: Ali menite, da postojata vojskarska udara v Turčiji predstavlja varnostno grožnjo?', 'Šta dneva: "Koliko fotografij pa naj izdelam?" je fotograf vprašal moža, ki je spremljal svojega ženo'.
- Social Media:** 'twitter' logo and 'Sledimo na Twitterju @24ur.com'.
- Footer:** 'Aktivna rubrika Svet'.

Vir: 24ur.com (2016).

Priloga C: Naslovnica MMC RTV

Vir: MMC RTV (2016).

Priloga Č: Rubrična stran MMC RTV

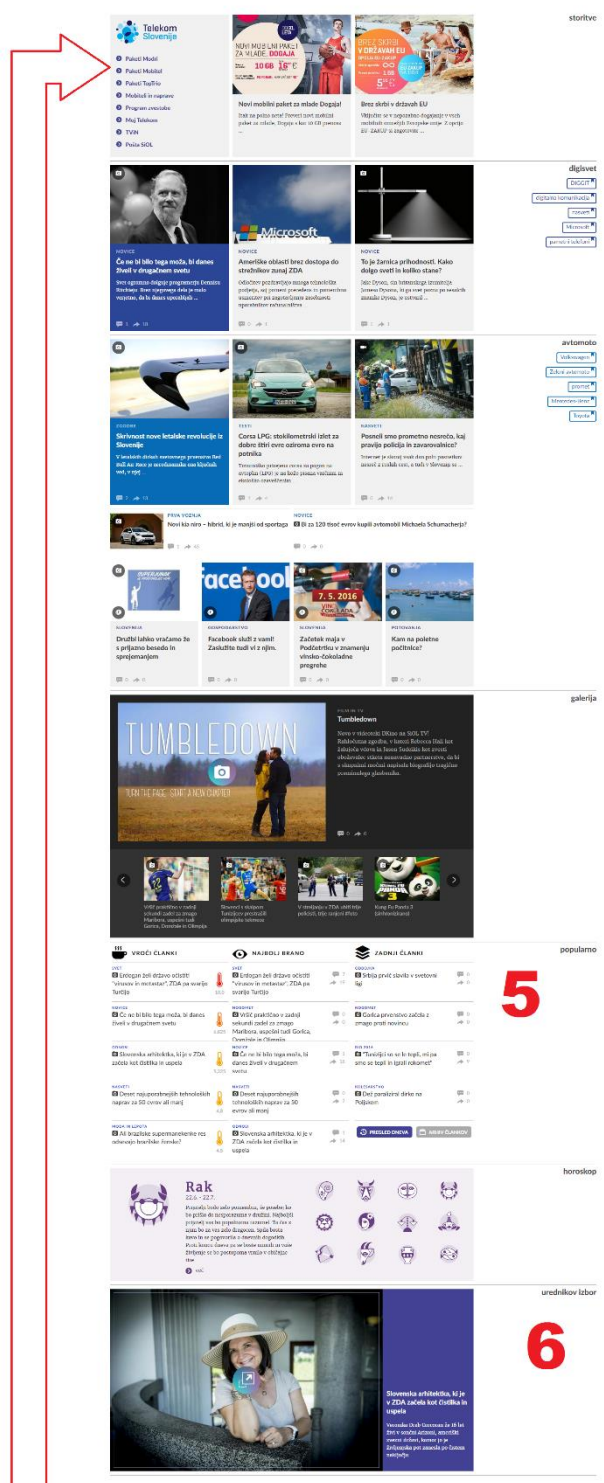
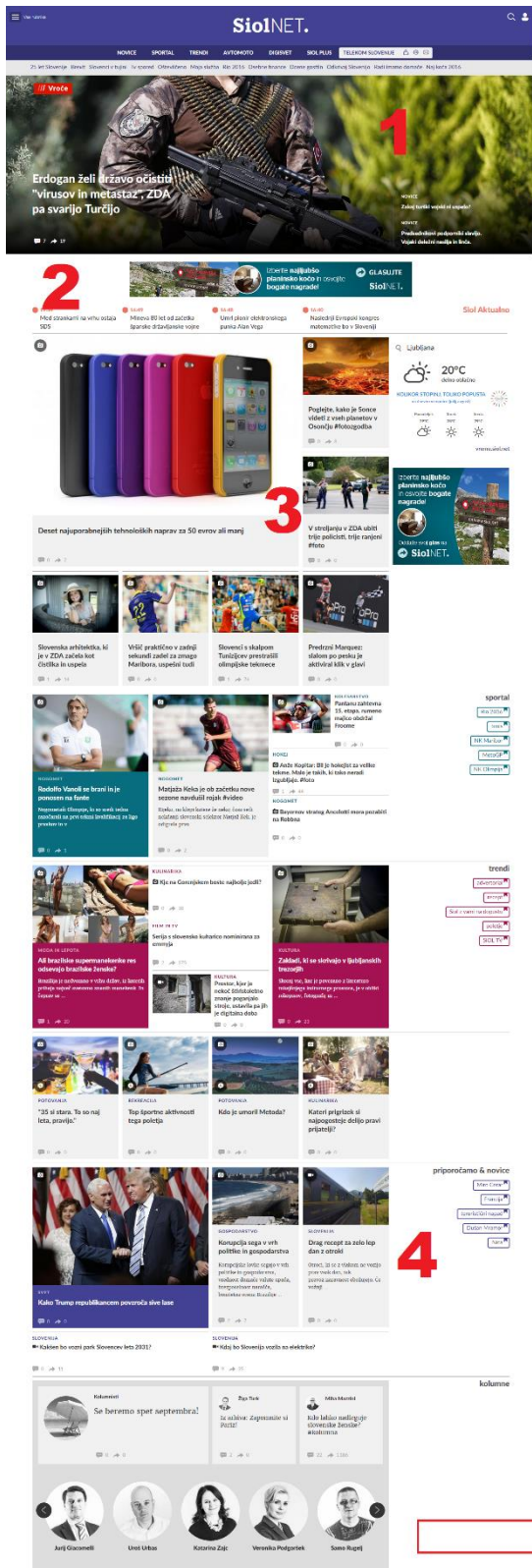
The screenshot shows the MMC RTV website interface from July 2016. The top navigation bar includes categories like 'Za otroke', 'Za starejše', 'Prireditve.info', 'News in English', and 'IgralniPortal.si'. The main content area is divided into several sections:

- Svet:** Features a large article titled "Po poskusu udara Erdogan čisti državo 'virusov in metastaz'" with a red number '1' overlaid on the image. Other articles include "Mineva 80 let od začetka španske državljanske vojne" (with red number '2'), "V Erevanu oborožena skupina na policijski postaji zajela več talcev", and "Trump s podpredsedniškim kandidatom potolažil republikance".
- Volitve ZDA:** A section titled "Izbor" with a red number '3' overlaid, containing an article "Krvava kolonijalna 'Trump tak bedak, kot ga pretelost Belgije' pometena pod preprogo".
- Foto dneva:** A section titled "V zloglasnem tajskem zaporu Klomg Prem" with a red number '4' overlaid on the top right of the page.
- Izjava dneva:** Features an article "Tereza Kesovja" with a red number '5' overlaid.
- Videonovice:** A section with video thumbnails and titles like "V Franciji vpoklicali 12 tisoč rezervistov" and "Kako je Slovenec v Carigradu doživel udar?".
- e-RTV:** A section with links for "RTV-prispevek" and "OGLAŠEVANJE".

The right sidebar contains a "MMC priporoča" section with several article teasers, including "Odkril nov pritika planet", "Pivo in cvetje: v glavni vlogi Miž, posebni gostje Mando Diao", and "Zafero Baričević je Slovenija izgubila svojo medijsko nedolžnost?".

Vir: MMC RTV (2016).

Priloga D: Naslovnica Siol.net



Vir: Siol.net (2016).

Priloga E: Rubrična stran Sio1.net

The screenshot displays the Sio1.net website interface. At the top, there is a navigation bar with the Sio1NET logo and various menu items: Vse rubrike, NOVICE, SPORTAL, TRENDI, AVTOMOTO, DIGISVET, SIO1 PLUS, and TELEKOM SLOVENIJE. Below this, a secondary navigation bar lists categories: Slovenija, Gospodarstvo, Svet, Črna kronika, Moja služba, Novice +, and Slovenci v tujini.

The main content area features a grid of news articles. A large red number '1' is overlaid on the top-left article, and a large red number '2' is overlaid on the middle-right article. The articles include:

- Article 1:** "V streljanju v ZDA ubiti trije policisti, trije ranjeni #foto". The headline is "Nica: 18 ljudi še vedno v kritičnem stanju, tudi en otrok". The sub-headline is "V zvezi s četrtkovnim napadom v Nici, v katerem je umrlo 84 ljudi, so danes ...".
- Article 2:** "Predsednik, ki za frizerja odšteje skoraj deset tisočakov na mesec". The sub-headline is "Prizadevanja francoskega predsednika Francoisa Hollandia, da bi se pokazal kot pravi socialist in čisto nasprotje svojega ...".
- Other articles:** "Kako Trump republikancem povzroča sive lase", "Kdor nima vizije prihodnosti, začne nakladati o preteklosti", "Družina v Rovinju je v miru jedla sladoled. Nato je oče izvlekel žuželko ... (video)", "Umrl je haaški obtoženec Goran Hadžić", "Bernard Sanders: Clintonova bo izjemna predsednica", and "Kaj se Veliki Britaniji obeta pod vladavino Therese May".

On the right side of the page, there is a weather widget for Ljubljana showing a temperature of 20°C and a forecast for the next few days. Below the weather widget is a promotional banner for a quiz: "Kako dobro poznate Slovenijo? Rešite kviz o Sloveniji in osvojite TOP razvajanje za 2 (hotel 4*)! Sodelujte na Sio1NET."

Vir: Sio1.net (2016).

Priloga F: Neaktualizirano naslovje vezanih enot na MMC RTV z dodatkom mednaslovov

LEGENDA OZNAK:

Ponovitev istega leksema

Perifraza

Avtomatizem

S* nepravi sinopsis

N: Vladne sile v Jemnu ubile 800 pripadnikov Al Kaide

P: Prekinitev ognja ne velja za džihadistične skupine

S: Jemenska vojska je ob podpori zračnih napadov koalicije arabskih držav v ofenzivi na jugovzhodu ubila več kot 800 borcev teroristične mreže Al Kaida ter jih pregnala iz njihove utrdbe.

M: Prekinitev ognja ne velja za džihadistične skupine

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/vladne-sile-v-jemnu-ubile-800-pripadnikov-al-kaide/391516>)

N: V Bruslju odprta tudi napadena postaja podzemne železnice

P: Kmalu na letališču odprt tudi napadeni del

S: Dober mesec po bruseljskih terorističnih napadih so v ponedeljek zjutraj znova odprli napadeno postajo podzemne železnice Maelbeek v evropski četrti belgijske prestolnice.

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/v-bruslju-odprta-tudi-napadena-postaja-podzemne-zeleznice/391492>)

N: Nizozemska novinarka po aretaciji na prostosti, a ne sme iz Turčije

P: Turki žalitev predsednika označujejo za zločin

S: Turške oblasti Ebru Umar ne dovolijo zapustiti države. Nizozemska novinarka je bila aretirana zaradi kritičnih objav o turškem predsedniku Recepju Tayyipju Erdoganu na družbenem omrežju Twitter.

M: "Nesrečno izbrane besede narobe interpretirane" // Turki žalitev predsednika označujejo za zločin

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/nizozemska-novinarka-po-aretaciji-na-prostosti-a-ne-sme-iz-turcije/391494>)

N: Vlada v Mehiki ovirala neodvisno preiskavo izginotja 43 študentov

P: Vlada prikriva vpletenost političnega vrha?

S: Mednarodni strokovnjaki, ki preiskujejo izginotje 43 študentov leta 2014, so v ostrem poročilu zapisali, da je preiskavo ovirala mehiška vlada predsednika Enriqueja Pene Neta.*

M: Vlada prikriva vpletenost političnega vrha? // Osumljenci podkupljeni in mučeni // Najdena trupla niso izginuli študenti

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/vlada-v-mehiki-ovirala-neodvisno-preiskavo-izginotja-43-studentov/391511>)

N: Obama pozval Evropo k enotnosti in potrdil odhod 250 vojakov v Sirijo

P: Je prekinitev ognja v Siriji že propadla? S: Ameriški predsednik Barack Obama je v govoru med obiskom Hannovera Evropo ob porastu populizma in skepticizma o Evropski uniji pozval k enotnosti. Evropi je svetoval, naj se zaveda svojih dosežkov.

M: V Sirijo odhaja dodatnih 250 ameriških vojakov // Je prekinitev ognja že propadla?

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/obama-pozval-evropo-k-enotnosti-in-potrdil-odhod-250-vojakov-v-sirijo/391531>)

N: Nekdanje poljske predsednike skrbi, da država postaja avtoritarna

P: Wałęsa, Kwasniewski in Komorowski zaskrbljeni nad ravno demokracijo

S: Skupina nekdanjih poljskih visokih predstavnikov, med njimi tudi trije nekdanji predsedniki, svari pred nevarnostjo, da država postane avtoritarna. V pozivu, objavljenem v časniku Gazeta Wyborcza, so državljane pozvali, naj branijo demokracijo.

M: "Gre za zasebno mnenje"

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/nekdanje-poljske-predsednike-skrbi-da-drzava-postaja-avtoritarna/391538>)

N: Bangladeš: Umorili vodilnega gejevskega aktivista

P: Vse več napadov na sekularne avtorje

S: V Bangladešu so neznanci brutalno umorili Julhasa Manana, vodilnega gejevskega aktivista v državi in urednika edine bangladeške LGBT-revije. Pred tem je delal na ameriškem veleposlaništvu.

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/banglades-umorili-vodilnega-gejevskega-aktivista/391558>)

N: Francija gradi za Avstralijo floto podmornic, vredno 34 milijard evrov

P: Projekt vreden 34 milijard evrov

S*: Avstralski premier Malcolm Turnbull je sporočil, da bo novo generacijo podmornic za Avstralijo zgradilo francosko podjetje DCNS, ki je na mednarodnem razpisu premagalo Nemčijo in Japonsko.

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/francija-gradi-za-avstralijo-floto-podmornic-vredno-34-milijard-evrov/391613>)

N: Prebivalce Severne Karoline razburil zakon o uporabi javnih stranišč

P: Guverner jasen, da prepovedi ne bodo umaknili

S*: Odločitev parlamenta v Severni Karolini, ki transseksualnim osebam prepoveduje uporabo javnega stranišča, je sprožila val ogorčenja in protestov v tej ameriški zvezni državi.

M: Zakonu nasprotujejo vplivna podjetja in zvezdniki

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/prebivalce-severne-karoline-razburil-zakon-o-uporabi-javnih-stranisc/391622>)

N: V Libiji ugrabljeni srbski državljani naj bi bil že izpuščen

P: Katera skupina ga je ugrabila in zakaj, ni znano

S: V nedeljo je bil v Libiji ugrabljen srbski državljani, ki je delal na naftnem nahajališču Mesina, a naj bi bil zdaj že izpuščen in na varnem.

M: Februarja ubita srbska državljana

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/v-libiji-ugrabljeni-srbski-drzavljan-naj-bi-bil-ze-izpuscen/391627>)

N: Afera Luxleaks: sodi se žvižgačema in novinarju

P: Sporne ugodnosti je dodeljeval zdajšnji predsednik Evropske komisije

S*: Po razkritju skrivnih dogovorov med luksemburškimi oblastmi in multinacionalkami iz leta 2014, se je v Luksemburgu začelo sojenje - žvižgačema in novinarju.

M Juncker multinacionalkam privarčeval na milijarde dolarjev // Podpora žvižgačem // Grozi jim od pet do deset let zopora

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/afera-luxleaks-sodi-se-zvizgacema->

in-novinarju/391652)

N: Ukrajina se spominja žrtev jedrske nesreče v Černobilu

P: Posledice bodo tisočletne

S: Ob 30. obletnici jedrske nesreče v Černobilu se v Ukrajini spominjajo žrtev. Ni sicer znano, koliko ljudi je umrlo, a žrtev je na tisoče.*

M: Na tisoče žrtev sevanja // Putin: Černobil resna lekcija za človeštvo // Ukrajina zbira denar // Večtisočletne posledice

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/ukrajina-se-spominja-zrtev-jedrske-nesrece-v-cernobilu/391665>)

N: V Španiji niso mogli sestaviti koalicije. Na vrsti predčasne volitve.

P: Pol leta po zadnjih volitvah bodo v Španiji spet volili

S: Po neuspehu oblikovanja vladne koalicije je španski kralj Felipe VI. predlagal sklic predčasnih parlamentarnih volitev. Te bodo predvidoma 26. junija, parlament pa bo razpuščen 3. maja.

M: Še en poskus pred koncem // Štiri mesece neuspehov

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/v-spaniji-niso-mogli-sestaviti-koalicije-na-vrsti-predcasne-volitve/391685>)

N: V vojašnici na Zelenortskih otokih našli 11 trupel

P: Zločina osumljen pobegli in nezadovoljni vojak

S: V vojašnici Monte Txota na otoku Santiago na Zelenortskih otokih so našli trupla enajstih ljudi, ki so bili ustreljeni. Med njimi je osem vojakov, domačin in dva španska državljana.*

M: Storilec naj bi zločin priznal svojem // Najhujši zločin v državi z malo nasilnih zločin

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/v-vojasnici-na-zelenortskih-otokih-nasli-11-trupel/391687>)

N: Turški premier proti predsedniku parlamenta: Nova turška ustava bo sekularna

P: Poziv k verski ustavil sprožil proteste

S: Potem ko je predsednik turškega parlamenta pozval, naj nova turška ustava temelji na veri, je turški premier obljubil, da bo nova ustava zagotovila sekularnost.

M: Premier miri in zagotavlja sekularnost // Atatürk vzpostavil sekularno republiko

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/turski-premier-proti-predsedniku-parlamenta-nova-turska-ustava-bo-sekularna/391719>)

N: Belgija Franciji izročila Salaha Abdeslama

P: Aretiran je bil v Bruslju

S: *Belgija je Franciji izročila Salaha Abdeslama, glavnega osumljenca za teroristične napade v Parizu novembra lani, v katerih je bilo ubitih 130 ljudi. Abdeslam bo zaprt v strogo varovanem centru za pridržanje.*

M: Odvetnik oster do Abdeslama

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/belgija-franciji-izrocila-salaha-abdeslama/391702>)

N: Tudi Evropsko unijo "zanima" Arktika

P: Mogherinijeva napovedala sodelovanje z Rusijo

S*: *Evropska komisija in visoka zunanjepolitična predstavnica EU-ja Federica Mogherini sta sprejeli predlog celovite politike za Arktiko, ki bo usmerjala delovanje EU-ja v tej regiji. Arktika kot primer mednarodnega sodelovanja*

M: Hitro segrevanje Arktike

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/evropska-unija/tudi-evropsko-unijo-zanima-arktika/391741>)

N: Venezuela: Zaradi varčevanja z elektriko javni uslužbenci delajo le dva dni na teden

P: Venezuela ima gospodarske težave

S: *Venezuelska vlada je v torek zaradi varčevanja z elektriko napovedala prisilni dopust za javne uslužbence vsak teden od srede do petka. Država se namreč spopada s hudim pomanjkanjem elektrike.*

M: Vlada: Kriv je El Niño

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/venezuela-zaradi-varcevanja-z-elektriko-javni-usluzbenci-delajo-le-dva-dni-na-teden/391709>)

N: Srbija potrdila izpustitev svojega državljana v Libiji

P: Februarja sta bila v Libiji ubita dva srbska državljana

S: *Srbski inženir Miroslav Tomić, ki so ga v Libiji v soboto ugrabili neznanci, je bil izpuščen, je v sredo potrdilo srbsko zunanje ministrstvo. V torek je to sporočilo že nemško podjetje, za*

katerega Tomić dela.

M: Večvladje v Libiji

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/srbija-potrdila-izpustitev-svojega-drzavljana-v-libiji/391717>)

N: Hamenej očita ZDA, da ustvarjajo razdor

P: V Iranu zaprli štiri novinarje

S: Iranski vrhovni voditelj ajatola Ali Hamenej je ZDA obtožil sovražnosti in jim očital, da so sankcije proti Iranu odpravile le na papirju.

M: ZDA podpihujejo iranofobijo // Iran bo šel na Meddržavno sodišče // Novinarji dobili od pet do deset let zapora

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/hamenej-ocita-zda-da-ustvarjajo-razdor/391722>)

N: V Nemčiji odpovedali več kot 1.200 poletov

P: Vzrok stavke so zahteve po višjih plačah

S: V Nemčiji so morali zaradi stavke letališkega osebja odpovedati več kot 1.200 poletov, največ domači prevoznik Lufthansa.*

M: Sindikat zahteva dvig plač

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/v-nemciji-odpovedali-vec-kot-1-200-poletov/391727>)

N: Nemčija: 4.000 evrov subvencije za električni avtomobil

P: Subvencijska shema vredna 1,2 milijarde evrov

S: Nemčija je predstavila načrt, s katerim želi spodbuditi skromno prodajo električnih avtomobilov. Od maja naprej bodo tako potencialnim kupcem ponudili 4.000 evrov subvencije.

M: Milijon električnih avtomobilov do leta 2020 // Od 45 milijonov avtomobilov le 25.000 električnih

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/nemcija-4-000-evrov-subvencije-za-elektricni-avtomobil/391737>)

N: Trump bo vodil politiko "Najprej Amerika"

P: Cruz za podpredsedniško kandidatko izbral Carly Fiorino

S: Najresnejši republikanski kandidat za predsednika ZDA Donald Trump je dan po zmagi v petih zveznih državah predstavil vizijo zunanje politike, ki bi jo izvajal kot ameriški predsednik.*

M: Očitki Obami in Clintonovi // Nova delitev bremen v Natu // Govor bral s telepromterja // Cruz za podpredsednico izbral Fiorino

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/zda-2016/trump-bo-vodil-politiko-najprej-amerika/391746>)

N: Umik Rusije iz Kazahstana: prva izstrelitev rakete s kozmodroma Vostočni

P: Bajkonur bodo uporabljali še do leta 2023

S: Rusija je v vesolje izstrelila prvo raketo z novega izstrelišča Vostočni v Rusiji, s katerim želi Moskva zmanjšati odvisnost od kazahstanskega Bajkonurja, ki mu plačuje 115 milijonov dolarjev najemnine.

M: Zmanjšanje odvisnosti od Kazahstana

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/umik-rusije-iz-kazahstana-prva-izstrelitev-rakete-s-kozmodroma-vostocni/391767>)

N: Ban Ki Muna skrbi zapiranje mej za prebežnike

P: Evropski poslanci pohvalno in kritično o dogovoru s Turčijo

S: Generalni sekretar ZN-a Ban Ki Mun je v avstrijskem parlamentu na Dunaju izrazil zaskrbljenost zaradi vse bolj restriktivne politike do beguncev v Evropi.*

M: Letos v Avstrijo največ 37.500 azilantov // Brenner pod drobnogledom Evropske komisije // Weber: Evropa deluje in dosega rezultate // Zver: Dogovor je problematičen, a deluje // Pomisleki glede zatiranja svobode govora in kršenja pravic v Turčiji

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/begunska-kriza/ban-ki-muna-skrbi-zapiranje-mej-za-prebeznike/391784>)

N: Bruselj okaral Nemčijo in VB zaradi "diskriminacije"

P: Nemci dobili dva meseca časa za odpravo anomalij

S: Evropska komisija je Nemčiji in Veliki Britaniji zagrozila z ukrepi, če ne bosta odpravili diskriminatornih cestnih pristojbin, ki po mnenju Bruslja niso skladne s pravili enotnega trga.*

M: Nemci diskriminatorni do tujih voznikov // Nemčiji grozi postopek pred sodiščem EU-ja

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/evropska-unija/bruselj-okaral-nemcijo-in->

vb-zaradi-diskriminacije/391799)

N: Francija: 24 ranjenih policistov, 124 aretiranih demonstrantov

P: Razprava o zakonu se bo v parlamentu začela 3. maja

S*: *Francoski sindikati, študentje in mladi so še četrtič v zadnjih dveh mesecih protestirali proti predlagani reformi delovnopravne zakonodaje, katere cilj je spraviti brezposelnost pod 10 odstotkov.*

M: Nasprotniki reforme: Preveč naklonjena delodajalcem // Združitev protestnikov s "ponočnjaki" // Napoved nadaljnih protestov // Poslanec socialistov: Zakon bo sprejet
(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/francija-24-ranjenih-policistov-124-aretiranih-demonstrantov/391811>)

N: ZDA: Blagi disciplinski ukrepi zaradi napada na bolnišnico v Afganistanu

P: Bolniki, ki niso mogli pobegniti, so zgoreli v posteljah

S: *Zaradi lanskega napada na bolnišnico v Kunduzu v Afganistanu, v katerem je umrlo 42 ljudi, je 16 pripadnikov ameriške vojske blaže kaznovanih, nihče pa ne bo kazensko odgovarjal.*

M: Administrativne kazni za pokol // Napadli talibani, ubili zdravnike in bolnike // Zaman zahtevali neodvisno preiskavo
(29. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/zda-blagi-disciplinski-ukrepi-zaradi-napada-na-bolnisnico-v-afganistanu/391823>)

N: Severna Koreja: Ameriški državljani obsojeni vohunjenja

P: Pjongjang tujce velikokrat obsodi na težko delo

S: *Ameriški državljani Kim Dong Čul je bil v Severni Koreji obsojen vohunjenja, dosojena pa mu je kazen deset let težkega dela. Kim je dejanje priznal, a v Severni Koreji so prisilna priznanja pogosta.*

M: Kimova obsodba v času novih izstrelitev

(29. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsl.si/svet/severna-koreja-ameriski-drzavljan-obsojen-vohunjenja/391830>)

N: Drugi krog parlamentarnih volitev v Iranu. Reformisti želijo premagati konservativce.

P: **V drugem krogu** kandidira sedem žensk

S: V Iranu se je začel drugi krog parlamentarnih volitev, na katerem se izbira 68 od skupno 290 poslancev in poslank. V prvem krogu so sicer veliko pridobili reformisti.

M: Bo konservativcev manj kot reformistov? // 14 žensk že v parlamentu

(29. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/drugi-krog-parlamentarnih-volitev-v-iranu-reformisti-zelijo-premagatikonservativce/391834>)

Priloga G: Aktualizirano naslovje vezanih enot na MMC RTV z dodatkom mednaslovov

LEGENDA OZNAK:

Ponovitev istega leksema

Perifraza

S*: nepravi sinopsis

Avtomatizem

Aktualizem

(OZNAKA VRSTE AKTUALIZMA V DELU NASLOVJA, KJER NASTOPA)

N: Aleksandar Vučić - od skrajnega nacionalista do prijatelja Zahoda (METAFORA)

P: Srbska napredna stranka bi lahko verjetno sama oblikovala vlado

S*: Srbski premier Aleksandar Vučić, ki je s prepričljivo zmago svoje Srbske napredne stranke (SNS) na nedeljskih predčasnih parlamentarnih volitvah utrdil oblast in bo tako lahko nadaljeval svojo začrtano proevropsko pot, se je v svoji politični karieri prelevil iz radikalnega nacionalista v prijatelja Zahoda. (METAFORA)

M: Prelevitev v proevropskega politika // Nemška podpora Vučiću // Parlamentarni prag prestopilo sedem strank in koalicij // Opozicija izraža dvom o regularnosti volitev

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/aleksandar-vucic-od-skrajnega-nacionalista-do-prijatelja-zahoda/391549>)

N: Savdska vizija: Premik z naftne odvisnosti (METAFORA)

P: Odvisnost od nafte kot zaviralnik napredka

S*: Savdska Arabija bo s prodajo dela delnic naftnega giganta Aramco ustvarila največji premoženjski sklad na svetu, poleg tega pa bo sprejela dolgoročni načrt reforme gospodarstva, je napovedal savdski princ Mohamed bin Salman

M: Nafta predstavlja 70 % dohodkov

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/savdska-vizija-premik-z-naftne-odvisnosti/391574>)

N: Cruz in Kasich skupaj proti Trumpu

P: Trump vseeno v prepričljivem vodstvu (PUBLICIZEM)

S: Republikanska predsedniška kandidata Ted Cruz in John Kasich sta se odločila združiti moči proti Donaldu Trumpu, ki prepričljivo vodi v boju za strankarsko nominacijo. (FRAZEM, PUBLICIZEM)

M: Trump vseeno v prepričljivem vodstvu

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/zda-2016/cruz-in-kasich-skupaj-proti-trumpu/391527>)

N: Dan D za demokrate? Volitve v petih državah bi lahko 'dale' zmagovalca. (FRAZEM, PUBLICIZEM)

P: Bitka na strani republikancev se nadaljuje (METAFORA)

S*: Kaj lahko se zgodi, da bo po izborih v petih ameriških zveznih državah že znano, kdo se bo na strani demokratov potegoval za predsedniški mandat, Hillary Clinton ali Bernie Sanders.

M: Za republikance 'bitka' še ni končana // Cruz in Kasich proti Trumpu

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/zda-2016/dan-d-za-demokrate-volitve-v-petih-drzavah-bi-lahko-dale-zmagovalca/391608>)

N: Zobozdravnik v Franciji ruval zdrave zobe, lomil čeljusti ... (APOSIOPEZA)

P: Po aretaciji je pobegnil v Kanado, a so ga našli

S: Sodišče v francoskem mestu Nevers je nizozemskega zobozdravnika Jacobusa van Nieropa obsodilo na osem let zapora zaradi namernega poškodovanja več kot sto bolnikov.

M: Sprva so ga bili prebivalci veseli // Pobegnil pred sojenjem

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/zobozdravnik-v-franciji-ruval-zdrave-zobe-lomil-celjusti/391643>)

N: Egipt dva otoka prepisal na Savdsko Arabijo - Egipčani na ulice (FRAZEM)

P: Sisi na udaru tudi zaradi umora italijanskega študenta (FRAZEM)

S: Egipčane razburja odločitev vlade, da dva otoka v Rdečem morju prepiše na Savdsko Arabijo. V Kairo je bilo zaradi napovedanih demonstracij odposlanih več tisoč policistov in

vojakov, ki so skupine protestnikov razgnali s solzivcem.

M: Otoka v teritorialnih vodah Savdske Arabije? // Še vedno razburja umor Italijana

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/egipt-dva-otoka-prepisal-na-savdsko-arabijo-egipcani-na-ulice/391580>)

N: Foto in video: Življenje v Pripjatu pri Černobilu varno čez 24.000 let

P: Za posledicami sevanja naj bi umrlo 100.000 ljudi

S*: 30 let po jedrski nesreči v Černobilu okoliški ljudje pridelujejo radioaktivno hrano. Medtem ko bo življenje v evakuiranem Pripjatu 'varno' čez 24.000 let, na zapuščenem območju vladajo divje živali. (METAFORA)

M: Življenje 'varno' šele čez 24.000 let // Človeška napaka in pomanjkljiva tehnika // Sovjetske oblasti zamolčale nesrečo // Zaradi posledic sevanja naj bi umrlo do 100.000 ljudi // Čez reaktor betonski in jekleni sarkofag // 30 let po nesreči v Černobilu 'kraljujejo' živali // Izboljšanje jedrske varnosti ... // ... potem pa se je zgodila Fukušima
(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/foto-in-video-zivljenje-v-pripjatu-pri-cernobilu-varno-cez-24-000-let/391507>)

N: Obisk Erdogana na Hrvaškem za poglobljanje gospodarskih vezi (METAFORA)

P: Turčija na Hrvaškem vložila 230 milijonov evrov

S*: Z močno gospodarsko delegacijo je na dvodnevni obisk v Zagreb prispel turški predsednik Recep Tayyip Erdoğan, katerega prihod sovpada s 100. obletnico razglasitve islama za enakopravno vero na Hrvaškem.

M: Številčna turška delegacija // Poseben prometni režim

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/obisk-erdogana-na-hrvaskem-za-poglobljanje-gospodarskih-vezi/391593>)

N: Trudeau ogorčen zaradi hladnokrvnega umora Kanadčana (EKSPRESIVNA BESEDA)

P: Abu Sajaf prisegel Islamski državi

S: Kanadski premier Justin Trudeau je obsodil obglavljenje kanadskega turista Johna Ridsdela, ki so ga na Filipinih ugrabili pripadniki islamske teroristične skupine Abu Sajaf.

M: Kdo so Abu Sajaf?

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/trudeau-ogorcen-zaradi-hladnokrvnega-umora-kanadcana/391600>)

N: V centru za pridržanje prebežnikov na Lezbosu spopadi prebežnikov s policijo

P: Prebežniki so zaprti in čakajo na vrnitev Turčiji

S*: Na grškem otoku Lezbos so izbruhnili spopadi med prebežniki, zaprtimi v tamkajšnjem centru za pridržanje Moria, in policijo. Napetost v centru je že dlje časa velika. (METAFORA)

M: Visoki obiski zaprtih ljudi // 49 prebežnikov nazaj v Turčijo

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/v-centru-za-pridrzanje-prebeznikov-na-lezbosu-spopadi-prebeznikov-s-policijo/391677>)

N: Izraelska "nevidna pest" iz puščave Negev (METAFORA)

P: Logika jedrskega orožja - odvracati, preprečevati vojne

S*: "Izrael mora biti kot nor pes, preveč nevaren, da bi se kdor koli zapletal z njim." Stavek, ki ga je izrekel izraelski general Moše Dajan, morda na najslikovitejši način odraža geopolitično stvarnost judovske države. (METAFORA)

M: Izrael ne sme izgubiti ene same vojne // Ben Gurion: Bomba varovalka pred holokavstom // Do jedrskega reaktorja s francosko pomočjo // Prva bomba konec leta 1966 // Mordehaj Vanunu razkril "skrivnosti" // Dimone Ocene: Izrael ima od 80 do 400 jedrskih konic // Medcelinske rakete Jeriho in nemške podmornice Logika (izraelskega) jedrskega orožja – odvracanje // Bodi močan, nevaren in imel boš mir

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/izraelska-nevidna-pest-iz-puscave-negev/391641>)

N: Avstrija zaostrila azilne pogoje, ograja na Brennerju?

P: Italija zaskrbljena zaradi potez sosede

S*: Avstrijski parlament je v skladu s pričakovanji potrdil ostro reformo azilne zakonodaje, ki med drugim uvaja možnost razglasitve neke vrste izrednih razmer. (METAFORA)

M: V Avstrijo letos do 37.500 prosilcev za azil // Sobotka: Avstrija ne more sprejeti vse bede tega sveta // 400 metrov dolga ograja na Brennerju

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/avstrija-zaostrila-azilne-pogoje-ograjana-na-brennerju/391733>)

N: Putin prepotoval 5.000 km, na koncu pa zatajila raketa (PERSONIFIKACIJA)

M: Nov poskus izstrelitve v četrtek zjutraj

S*: Rusija bi morala v sredo z izstrelitvijo rakete Sojuz "krstiti" novi kozmodrom Vostočni (Vzhodni) na ruskem daljnem vzhodu, a so preizkus tik pred zdajci odpovedali zaradi okvare

rakete. (EKSPRESIVNA BESEDA, FRAZEM)

Putin bo čakal na drugi poskus

M: Vostočni bo zamenjal Bajkonur // Zamuda in korupcija

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/putin-prepotoval-5-000-km-na-koncu-pa-zatajila-raketa/391742>)

N: Kitajska in Rusija z nadzvočnimi raketami dohitevata ZDA (PARONOMAZIJA)

P Še nekaj let do uvrstitve **raket** v oborožitev

S: **Kitajska** je prejšnji teden uspešno preizkusila tako imenovano **nadzvočno raketo**, ki lahko prebije vse obrambne sisteme, s katerimi danes razpolagajo velesile.

M: Konec ere letalnosilk

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/kitajska-in-rusija-z-nadzvocnimi-raketami-dohitevata-zda/391752>)

N: Kitajska na Korejskem polotoku ne bo dovolila 'vojne in kaosa'

P: Napetosti med Severno in Južno Korejo se krepijo (FRAZEM)

S: Kitajski predsednik Ši Džinping na Korejskem polotoku ne bo dopustil izbruha vojne ali kaosa, pa čeprav **Kitajska ostro nasprotuje jedrskemu programu Pjongjanga**. (METAFORA)

M: Bo Pjongjang izvedel še en preizkus? // Poziv k prepovedi testiranja

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/kitajska-na-korejskem-polotoku-ne-bo-dovolila-vojne-in-kaosa/391761>)

N: Napad na bolnišnico v Alepu; 150 ameriških vojakov vstopilo v Sirijo

P: De Mistura: Mirovna pogajanja "še komaj živa" (FRAZEM)

S: Nasilje v Siriji se krepí. V zračnem **napadu na bolnišnico v Alepu** je bilo ubitih 27 ljudi, med njimi trije otroci in trije zdravniki. Organizacija Zdravniki brez meja (MSF) pričakuje še več mrtvih. (METAFORA)

M: ZDA: Rusija naj ustavi Asada // V tednu dni v Alepu najmanj 186 mrtvih // Egeland: Položaj v Alepu katastrofalen // Sirska vlada o "ameriški agresiji" // De Mistura pozval ZDA in Rusijo, naj rešita mirovni proces // Vsakih 25 minut umre en Sirec

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/napad-na-bolnisnico-v-alepu-150-ameriskih-vojakov-vstopilo-v-sirijo/391781>)

N: Vedno več ljudi se dojema za svetovne državljane (METAFORA)

P: Trend nekoliko upada v razvitejših državah

S: Raziskovalna agencija GlobeScan je več kot 20.000 ljudi v 18 državah spraševala, ali se počutijo bolj kot državljani države, v kateri bivajo, ali državljani sveta. Odgovor je bil presenetljiv. (METAFORA)*

M: V razvitih državah ta trend nekoliko nižji

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/vedno-vec-ljudi-se-dojema-za-svetovne-drzavljane/391753>)

N: Volkswagen za "popravo škode" rezerviral 16 milijard evrov (METAFORA)

P: Predsednik koncerna Müller se je opravičil Obami

S: Nemški avtomobilski koncern Volkswagen je imel lani zaradi afere z izpustnimi emisijami prvič po 20 letih izgubo, a že letos načrtuje dobiček.*

M: Müller se je osebno opravičil Obami // Posodobitev programske opreme ni dala rezultatov

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/gospodarstvo/volkswagen-za-popravo-skode-rezerviral-16-milijard-evrov/391794>)

N: Trump porazil Cruza in Kasicha, Hillary Clinton varno na poti do nominacije (METAFORA)

P: Vse jasneje postaja, kdo bo kandidiral za predsednika oziroma predsednico ZDA (FRAZEM)

S: Na torkovih strankarskih volitvah v petih ameriških zveznih državah je med republikanci prepričljivo zmagal Trump, na demokratski strani pa je slavila Hillary Clinton. (PUBLICIZEM)

M: Cruz in Kasich daleč zadaj // Sanders izgubil, a ni priznal končnega poraza // Trump "spodbuja" Sandersa

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtv slo.si/svet/zda-2016/trump-porazil-cruza-in-kasicha-hillary-clinton-varno-na-poti-do-nominacije/391698>)

N: Laburisti zaradi antisemitizma "zamrznili" 'Rdečega Kena' (METAFORA)

P: V sredo suspendirali poslanko Nazo Shah

S: Britanski opozicijski laburisti so zamrznili članstvo nekdanjega župana Londona Kena

Livingstona, potem ko je dejal, da je vodja nacistične Nemčije Adolf Hitler podpiral sionizem.

M: Poslanka Naza Shah bi Izrael preselila v ZDA // Corbyn: Ničelna toleranca do antisemitizma // Cameron: Jasno je, da imajo težave // Galloway: Tarča je Corbyn

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.rtvsllo.si/svet/laburisti-zaradi-antisemitizma-zamrznili-rdecega-kena/391817>)

Priloga H: Neaktualizirano naslovje vezanih enot na 24ur.com z dodatkom mednaslovov

LEGENDA OZNAK:

Ponovitev istega leksema

Perifraza

Avtomatizem

S* nepravi sinopsis

N: Jemenske vladne sile ubile 800 borcev Al Kaide

S: Jemenska vojska je ob zračni podpori koalicije arabskih držav zavzela mesto Mukala, ki so ga zadnje leto obvladovali džihadisti. Pri tem so ubili 800 pripadnikov Al Kaide, medtem ko so drugi zbežali, so sporočili. Mukala je veljala za utrdbo džihadistov.

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/jemenske-vladne-sile-ubile-800-borcev-al-kaide.html>)

N: V Avstriji volilni preobrat: v drugem krogu desničar Hofer in nekdanji vodja Zelenih Van der Bellen

S: V drugem krogu predsedniških volitev v Avstriji se bosta pomerila 45-letni letalski inženir Norbert Hofer ter 72-letni nekdanji univerzitetni profesor Van der Bellen. Hofer, ki je kandidat desničarskih svobodnjakov, je večino podpore dobil na račun begunske krize, po mnenju analitikov pa ima največ možnosti za zmago v drugem krogu.

M: S FPÖ prihaja novo politično obdobje // Poraz vladnih strank na račun begunske krize // Van der Bellen slavil v večjih mestih // Predsedniške volitve udarec vladi //

Geržina: Druga republika se je dokončno poslovila

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/v-avstriji-volilni-preobrat-v-drugem-krogu-desnicar-hofer-in-nekdanji-vodja-zelenih-van-der-bellen.html>)

N: V Hannovru Obama in Merklova s še drugimi voditelji o stabilizaciji Libije

S: Ameriški predsednik Barack Obama, ki se mudi v Hannovru, je pozval k evropski enotnosti v luči porasta populizma in skepticizma o Evropski uniji. Obama, ki si je skupaj z nemško kanclerko ogledal najpomembnejši industrijski sejem na svetu, je poudaril, da je močna in enotna Evropa za svet nujna.*

M: Merklova: ZDA in Evropa želijo skupaj stabilizirati Libijo

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/obama-med-obiskom-merklove-pozval-k-enotni-evropi.html>)

N: FOTO: Postaja, kjer so udarili teroristi, znova odprta

S: Postaja bruseljske podzemne železnice Maelbeek, kjer se je marca razstrelil eden od napadalcev in ubil 16 ljudi, je znova odprta. Varnostni ukrepi ostajajo močno poostreni, za varnost skrbita tudi policija in vojska.

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/v-bruslju-znova-odprta-postaja-maelbeek-varnostni-ukrepi-poostreni.html>)

N: Putin Pahorju potrdil udeležbo na slovesnosti na Vršiču

S: Ruski predsednik Vladimir Putin je v telefonskem pogovoru s Pahorjem potrdil udeležbo na slovesnosti na Vršiču. Obisk naj bi bil namenjen izključno pieteti in tradiciji ob 100. obletnici Ruske kapelice, brez kakršnegakoli protokola ali političnih srečanj. Predsednika naj bi skupaj kosila, kaj več pa, da bi se izognili političnim zapletom, ni predvideno.

M: Brez protokola in političnih srečanj

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/slovenija/putin-pahorju-potrdil-udelezbo-na-slovesnosti-na-vrsicu.html>)

N: FOTO: Černobil bo postal naravni rezervat, življenje pa tam ne bo mogoče še več deset tisoč let

S: "Komaj sem našla svoje stanovanje. To je zdaj gozd. Drevesa rastejo skozi asfalt, skozi strehe. Vse sobe so prazne, stekel ni več, vse je uničeno," je ob 30. obletnici nesreče v Černobilu povedala nekdanja prebivalka Pripjata. V Ukrajini so se tragedije spomnili z več*

slovesnostmi.

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/foto-ob-1-23-so-danes-v-ukrajini-zatulile-sirene.html>)

N: Norveška se bo pritožila na odločitev sodišča, ki je razsodilo v prid Breiviku

S: Norveško pravosodno ministrstvo se bo pritožilo na sodbo sodišča, ki je minuli teden razsodilo v prid norveškemu teroristu Andersu Behringu Breiviku in norveško državo spoznalo krivo nehumanega ravnanja v zaporu.

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/norveska-se-bo-pritozila-na-odlocitev-sodisca-ki-je-razsodilo-v-prid-breiviku.html>)

N: FOTO in VIDEO: Černobil po 30 letih: tamkajšnji prebivalci umirajo mlajši, zmanjšala se je rodnost, več je rakavih obolenj

P: Kako se je zgodila nesreča? Kakšni so bili ukrepi? Kdaj bo dokončana kupola?*

S: 26. aprila 1986 ob 1.23 se je v četrtem reaktorju jedrske elektrarne Černobil med poskusom zgodila katastrofalna nesreča, katere posledice čutimo še po 30 letih. Pristojni so se sprva sprenevedali, da ni hujšega. Prebivalce v bližnjem Pripjatu so evakuirali šele 36 ur po nesreči. Sarkofag je v 30 letih počasi propadal, zdaj nad njim in uničenim reaktorjem gradijo novo kupolo.

M: Reaktorji tipa RBMK in človeški dejavnik // Ključne minute do katastrofe // Gašenje požara // Imeli so vsaj nekaj sreče // Smrtne žrtve zaradi akutne radiacijske bolezni // Likvidatorji in zdravstvene posledice // Sarkofag //

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/foto-in-video-cernobil-30-obletnica.html>)

N: Mednarodni donatorji obljubili dodatna sredstva za skladišče jedrskih odpadkov v Černobilu

S: Trije od štirih černobilskih reaktorjev so energijo proizvajali še 16 let po nesreči 26. aprila 1986, ob tem pa je nastajalo tudi izrabljeno jedrsko gorivo. Mednarodni donatorji so zdaj obljubili dodatnih 87,5 milijona evrov za gradnjo podzemnega skladišča za jedrske odpadke.*

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/mednarodni-donatorji-obljubili-dodatna-sredstva-za-skladisce-jedrskih-odpadkov-v-cernobilu.html>)

N: Pod ledom Antarktike odkrili ogromno sladkovodno jezero

S: Raziskovalci so prepričani, da se pod ledom na vzhodu Antarktike skriva kar 100 kilometrov dolgo sladkovodno jezero. Takih jezer je sicer na najbolj južni celini skoraj 400, a le eno je večje. V njih je evolucija šla svojo pot. Niti predstavljati si zato ne moremo, kakšne živali in rastline bi tam našli.

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/pod-ledom-antarktike-odkrili-ogromno-sladkovodno-jezero.html>)

N: Javni uslužbenci bodo v Venezueli zaradi krize delali le dva dni na teden

S: Venezuelška vlada javne uslužbence poziva, naj se v službi pojavijo le v ponedeljek in torek, dokler energetske krize ne bo konec. Venezuelo je prizadela huda suša, zaradi katere so močno upadli vodni viri za hidroelektrarne.

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/javni-usluzbenci-bodo-v-venezueli-zaradi-krize-delali-le-dva-dni-na-teden.html>)

N: Zasedli zapuščen hotel in vanj naselili begunce

S: 400 beguncev je s pomočjo grških aktivistov dobilo nov začasni dom v hotelu na severu Aten. Ta je bil sedem let zapuščen, zato so morali vložiti ogromno truda, da je lahko sprejel nove goste. Uspelo jim je v vsega nekaj dneh. Lastnica ni zadovoljna.

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/zasedli-zapuscen-hotel-in-vanj-naselili-begunce.html>)

N: VIDEO: 33 levov, ki so jih rešili iz južnoameriških cirkusov, bodo odpeljali v Afriko

S: Iz cirkusov v Peruju in Kolumbiji so rešili 33 levov, ki jih bodo zdaj prepeljali v Južno Afriko. Levi so v ujetništvu trpeli, nekaterim so populili kremplje, eden je izgubil oko, številni so imeli zlomljene in gnile zobe.

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/video-33-levov-ki-so-jih-resili-iz-juznoameriskih-cirkusov-bodo-odpeljali-v-afriko.html>)

N: Severna Koreja gradi repliko južnokorejske predsedniške palače in se pripravlja na kongres

S: Severna Koreja na vojaškem vadišču v bližini Pjongjanga gradi repliko Modre hiše, predsedniške palače v Seulu. Severna Koreja zaostruje odnose z južno sosedo, medtem ko se pripravlja na prvi kongres vladajoče Delavske partije po skoraj 40 letih.

M: Pripravljajo se na kongres

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/severna-koreja-gradirepliko-juznokorejske-predsedniske-palace-in-se-pripravlja-na-kongres.html>)

N: Unesco: Palmira je kljub veliki škodi ohranila svojo avtentičnost

S: Unesco je v Palmiro poslal strokovnjake z nalogo, da ugotovijo škodo, ki so jo povzročili skrajneži Islamske države. V muzeju so ugotovili, da je večina kipov in sarkofagov, ki so bili preveliki, da bi jih spravili na varno, ostala brez obrazov, z razbitimi glavami ali so bili razbiti nasploh. Kljub veliki škodi pa je mesto uspelo ohraniti velik del svoje avtentičnosti in celovitosti.

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/unesco-palmira-je-kljub-veliki-skodi-ohranila-svojo-avtentitcnost.html>)

N: Zaradi stavke na nemških letališčih odpovedali več kot 1200 letov

S: Več deset tisoč potnikov se je zaradi stavke letališkega osebja na največjih nemških letališčih znašlo v težavah. Skupaj so morali odpovedati več kot 1200 letov, največ po pričakovanih domači letalski prevoznik Lufthansa.

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/na-tisoce-potnikov-v-tezavah.html>)

N: Revija GQ: Melania Trump ima polbrata Denisa

S: Ameriška revija GQ poroča, da ima morebitna bodoča dama ZDA Melania Trump v Hrastniku polbrata. Lepotica, znana po svojih kratkih diplomatskih odgovorih, ki razkrijejo bolj malo, tega ni zanikala, je pa kasneje na Facebooku ostro napadla novinarko.

M: Noče izdati, kaj svetuje možu

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/melania-trump-naj-bi-imela-polbrata-denisa.html>)

N: Nekdanji paznik v Auschwitzu prekinil molk: 'Sram me je'

S: Danes 94-letni nekdanji paznik v Auschwitzu je na sojenju prekinil molk in priznal, da je vedel, da tam pobijajo ljudi, a ni ničesar ukrenil. "Sram me je, da sem pustil, da se je zgodila takšna krivica," je dejal in se opravičil. V Auschwitzu je deloval v času, ko so tam pobili največ ljudi.

(30. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/nekdanji-paznik-v->

auschwitzu-prekinil-molk-sram-me-je.html)

N: 100 let zapora: V oglasu ponujala nosečniška oblačila, nato žrtvi iz maternice izrezala otroka

S: 100 let zapora in govor, poln obtoževanja, je sodnica namenila Dynel Lane iz ameriškega Longmonta. Ženska, ki ni nikoli prebolela izgube otroka, je iz maternice ženske, ki se je odzvala na njen oglas, izrezala deklico, ki je zaradi napada umrla.

(30. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/100-let-zapora-v-oglasu-ponujala-nosecniska-oblacila-nato-zrtvi-iz-maternice-izrezala-otroka.html>)

N: FOTO: Število slonov z 1,3 milijona padlo na 500.000: je rešitev kuriti okle ali streljati divje lovce?

S: V Bocvani je prepovedan ves lov, divje lovce je dovoljeno ubiti. V Gabonu jih preganjajo posebne vojaške enote, okrepili so tudi vrste čuvajev. To so storili tudi v Tanzaniji. V Keniji, kjer čuvajev ni dovolj, pa so v znak, da je trgovanje s slonovino zgrešen posel, zažgali 100 ton oklov.*

(30. 4. 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/je-to-prava-resitev-zazgali-bodo-100-ton-oklov-ker-je-slonovina-dragocena-le-na-slonih.html>)

N: FOTO IN VIDEO: Šestnadstropna stavba se je najprej močno tresla, nato se je zrušila

S: Zaradi močnega deževja se je v Nairobiju zrušila šestnadstropna stavba, v kateri so bila stanovanja. Reševalci, ki so jih ob prihodu na kraj nesreče pričakale kaotične razmere, iščejo morebitne preživele. Več kot polovica stavb v Nairobiju naj bi bila prenevarna za bivanje.

M: Rdeči kriz kritiziral kaotične razmere

(30. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/foto-in-video-sestnadstropna-stavba-se-je-najprej-mocno-tresla-nato-se-je-zrusila.html>)

N: Po brodolomu pogrešajo več kot 80 migrantov, več članic EU medtem želi podaljšanje nadzora na mejah

S: Po brodolomu napihljivega čolna blizu obale Libije pogrešajo še vsaj 84 migrantov. Njihova narodnost sicer še ni znana. Medtem naj bi Avstrija, Nemčija, Belgija, Francija, Danska in Švedska zaprosile za šestmesečno podaljšanje nadzora na svojih mejah znotraj schengenskega območja.

M: Več držav želi podaljšanje nadzora na mejah

(30. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/po-brodolomu-pogresajo-vec-kot-80-migrantov-vec-clanic-eu-medtem-zeli-podaljsanje-nadzora-na-mejah.html>)

N: Novinarka, ki je razkrila, da ima Melania Trump polbrata, tarča besnih Donaldovih podpornikov

S: Odmevni članek GQ, ki je med drugim razkril polbrata Melanie Trump, je spisala novinarka Julia Ioffe. Je Rusinja in Judinja. Oba podatka bi v kontekstu njenih novinarskih sposobnosti morala biti povsem nepomembna, a se zdita zelo pomembna podpornikom Donald Trumpa. Ti so jo napadli z vsemi možnimi neprimernimi vzdevki in očitki.*

(30. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/novinarka-ki-je-razkrila-da-ima-melania-trump-polbrata-tarca-besnih-donaldovih-podpornikov.html>)

N: V Turčiji kar dva napada, več mrtvih

S: Iz Turčije poročajo o dveh napadih, v katerih so umrli trije vojaki in dva policista. Skoraj 30 ljudi je ranjenih. Oba napada sta se zgodila v kurdske jugovzhodu države. V mestu Gaziantep je eksplodiral avtomobil bomba, v Nusaybinu pa je šlo za raketni napad.

(30. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/na-jugovzhodu-turcije-v-eksploziji-smrtna-zrtev-vec-ranjenih.html>)

N: Dobra novica ni bila resnična

S: Svet je obkrožila novica, da so reševalci 13 dni po potresu v Ekvadorju pod ruševinami našli preživelega, a se je izkazalo, da je šlo za pomoto. Reševalci so res prišli na dom 72-letnika, ki je potreboval pomoč, vendar pa ni bil poškodovan v potresu.

(30. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/v-ekvadorju-13-dni-po-potresu-med-rusevinami-nasli-prezivelega.html>)

N: Bruseljsko letališče: Nazaj smo

S: Na bruseljskem letališču so po terorističnih napadih spet delno odprli avlo za odhode. Sicer je dostop do avle omejen na potnike, na letališču pa še naprej veljajo poostreni varnostni ukrepi. Oblasti potnikom še naprej svetujejo, da na letališče prispejo najmanj tri ure pred letom.

(30. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/bruseljsko-letalisce-nazaj-smo.html>)

N: FOTO: Praznik dela po svetu: v Parizu in **Istanbulu** policija nad **protestnike** s solzivcem

S: Prvi maj so po svetu obeležili s proslavami, pa tudi s **protesti**. Še posebej napeto je bilo znova v **Turčiji**, kjer je umrl moški, ki ga je zadel vodni top. V Rusiji se je na tradicionalni paradi na Rdečem trgu zbralo kakih 100.000 ljudi.

M: V Nemčiji o ekstremizmih in proti visokim najemninam // Francozi proti reformi // Avstrijci kanclerja pospremili tudi z žvižgi // Hrvati kuhali in pekli // V Turčiji tradicionalni protesti, moški umrl, ker ga je zbil vodni top

(1. maj 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/policijski-top-povozil-57-letnika-ki-je-ranam-podlegel.html>)

Priloga I: Aktualizirano naslovje vezanih enot na 24ur.com z dodatkom mednaslovov

LEGENDA OZNAK:

Ponovitev istega leksema

Perifraza

S*: nepravi sinopsis

Avtomatizem

Aktualizem

(OZNAKA VRSTE AKTUALIZMA V DELU NASLOVJA, KJER NASTOPA)

N: Nove teorije o MH17: priče trdijo, da je malezijsko letalo sestrelilo ukrajinsko vojaško letalo (PERSONIFIKACIJA)

S: Malezijsko potniško letalo je na vzhodu Ukrajine sestrelilo ukrajinsko vojaško letalo, trdi nemški preiskovalni novinar v novem dokumentarcu, ki ga bo predvajal BBC. S tem na glavo postavlja teorijo nizozemskih preiskovalcev letalske nesreče, ki so ugotovili, da je letalo razstrelila ruska raketa tipa Buk, in s tem posredno obtožili proruske upornike. (FRAZEM, PERSONIFIKACIJA)

M: Številne teorije zarot

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/nove-teorije-o-mh17-price-trdijo-da-je-malezijsko-letalo-sestrelilo-ukrajinsko-vojasko-letalo.html>)

N: FOTO IN VIDEO: Sarajevo pobeljeno, sneg padal celo na Braču (METAFORA)

S: Polarni zrak sega daleč proti jugu in kviri načrte Dalmatincem. Če so se ti zaradi mile zime in visokih aprilskih temperatur veselili zgodnjega začetka kopalne sezone, je zdaj jasno, da bo treba na skok v morje še počakati. Planine je pobelil sneg, padal je celo na Braču. Še večjo pošiljko so dobili v Bosni. (METAFORA, FRAZEM)

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/video-v.html>)

N: Dež preprečil katastrofo: naftni madež, ki je ogrožal severno italijansko obalo, razpadel (PERSONIFIKACIJA)

S: Naftni madež, ki je ogrožal severni del italijanske obale in zaradi katerega so razglasili izredne razmere, je razpadel v več manjših madežev, zaradi česar ne pomeni več tako velike nevarnosti. Madež francoske obale ne bo dosegel, pravijo strokovnjaki, nekoliko pa so si oddahnili tudi italijanski turistični delavci.

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/dez-preprecil-katastrofo-naftni-madez-ki-je-ogrozal-severno-italijansko-obalo-razpadel.html>)

N: Vučić napoveduje, da bo sestavil novo srbsko vlado do konca maja

S: Na nedeljskih parlamentarnih volitvah v Srbiji je prepričljivo zmagala Srbska napredna stranka (SNS) premierja Aleksandra Vučića. Stranka je po prvih ocenah dobila več kot polovico sedežev v skupščini in bi lahko sama oblikovala vlado. Petodstotni prag za vstop v narodno skupščino je prestopilo sedem strank. (PUBLICIZEM)

M: V Srbiji slavje Vučića, v parlament uvrščenih sedem strank in koalicij // Volitve v znamenju nepravilnosti? // Dačić zadovoljen z izidom // Šešelj pričakoval več // Vučićeva stranka bi lahko dobila več kot polovico sedežev

(25. april 2015, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/prepicljiva-zmaga-srbskega-premierja-vucica.html>)

N: Vse, kar ste želeli vedeti o Švedski, je en klic stran (FRAZEM)

S: Švedska je postala prva država s svojo telefonsko številko. Če vas zanima karkoli v zvezi z državo, lahko samo dvignete telefon, odtipkate številko, in javil se vam bo eden od 22.000

prostovoljcev, telefonskih ambasadorjev **Švedske**. (APOSTROFA)

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/vse-kar-ste-zeleli-vedeti-o-svedski-je-en-klic-stran.html>)

N: **Janica Kostelić odhaja v politiko** (METAFORA)

S: Najboljša hrvaška alpska smučarka **Janica Kostelić** bo kot kaže **stopila v vladne vrste**. Hrvaški minister za znanost, izobraževanje in šport ji je namreč ponudil mesto pomočnice za šport. Ponudbo naj bi že sprejela, imenovali pa naj bi jo že na naslednji vladni seji. (PUBLICIZEM)

(25. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/janica-kostelic-odhaja-v-politiko.html>)

N: Cruz in Kasich **združila moči** v boju proti **Donaldu Trumpu**, ta pa se jima **smeji v obraz** (FRAZEM)

S: Trije republikanci so ostali v tekmi za predsedniško nominacijo. A zdaj sta **dva združila moči**, da bi ustavila tretjega. Ta pa se jima **smeji v obraz**. **Donald Trump** ju je označil za obupana in patetična, ob tem pa se mu obeta, da bo prednost v tekmi še povečal. (PUBLICIZEM, FRAZEM)

(26. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/cruz-in-kasich-zdruzila-moci-v-boju-proti-donaldu-trumpu-ta-pa-se-jima-smeji-v-obraz.html>)

N: **Kuža Dayko** po **potresu v Ekvadorju** rešil **sedem ljudi**, kar je **plačal z življenjem** (BESDA S STILNO-PLASTNIM KVALIFIKATORJEM, FRAZEM)

S: **Ekvador** je pred dobrim tednom prizadel hud **potres**, v katerem je umrlo več kot 650 **ljudi**. Pri reševanju so sodelovali tudi **psi**, med njimi **Dayko**, ki je rešil sedem ljudi in je zaradi prevelikega napora **poginil**.

(26. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/kuza-dayko-po-potresu-v-ekvadorju-resil-sedem-ljudi-kar-je-placal-z-zivljenjem.html>)

N: Bo po **rekordnem El Niņu** svet **prizadela** še izredno močna **La Niņa**? Strokovnjaki so **že na preži** (PERSONIFIKACIJA, FRAZEM)

S*: Lansko leto je bilo globalno gledano **rekordno** toplo predvsem na račun **zelo močnega vremenskega pojava El Niņa**. Kot opozarjajo strokovnjaki, se El Niņa poslavlja, prve meritve pa že nakazujejo, da mu bo sledila sestrica La Niņa, ki ima ravno nasprotni učinek, najbolj pa

se je bojijo v Južni Ameriki. (PERSONIFIKACIJA, METAFORA)

M: El Niño običajno sledi La Niña, ni pa to pravilo // La Niña 'napaja' atlantske orkane // Avstraliji, Filipinom in Šrilanki La Niña prinesla katastrofalen dež

(26. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/bo-po-rekordnem-el-ni-u-svet-prizadela-se-izredno-mocna-la-ni-a-strokovnjaki-so-ze-na-prezi.html>)

N: Afriško jezero Kivu nepričakovano spremenilo barvo (PERSONIFIKACIJA)

S: Barva afriškega jezera Kivu se je aprila nenadno spremenila. Strokovnjaki so se bali, da je to posledica metana in ogljikovega dioksida, kar bi lahko bilo za prebivalce izjemno nevarno, a k sreči je šlo za nekaj manj smrtonosnega.*

(26. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/afrisko-jezero-kivu-nepričakovano-spremenilo-barvo.html>)

N: 'Zobozdravnika groze' obsodili na osem let zapora (METAFORA)

S: Nizozemski "zobozdravnik groze" Jacobus van Nierop, ki je v Franciji mučil svoje bolnike, je bil obsojen na osem let zapora. Pacientom je ruval zdrave zobe, nekaterim je lomil čeljusti. (METAFORA)

(26. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/zobozdravnika-groze-obsodili-na-osem-let-zapora.html>)

N: Pustolovca, ki je z napihljivim hrčkovim kolesom nameraval s Floride na Bermude, iz vode pospremila obalna straža (METAFORA)

S: Teči v balonu od Floride do Bermudov in zbirati denar za dober namen. Takšen je bil načrt pustolovca Reze Baluchija. A ga je na kopno pospremila obalna straža, saj gre po njenem mnenju za prenevaren podvig.*

(26. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/pustolovca-ki-je-z-napihljivim-hrckovim-kolesom-nameraval-s-floride-na-bermude-iz-vode-pospremila-obalna-straža.html>)

N: Odvetnik: Abdeslam ima inteligenco praznega pepelnika (METAFORA)

S: Glavni osumljenec za teroristične napade v Parizu Salah Abdeslam je bil obtožen umora, sodelovanja v teroristični skupini ter posedovanja orožja in razstreliva, je sporočil njegov odvetnik. Belgija ga je v popolni tajnosti izročila Franciji, tam pa so ga namestili v samico

enega največjih zaporov v Evropi.

M: 'Ima inteligenco praznega pepelnika'

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/belgija-abdeslama-izrocila-franciji.html>)

N: Sodišče odločilo: Mala Carmen lahko ostane z očetoma

S: Na sodišču v Bangkoku se je končala sodna bitka za skrbništvo nad 15-mesečno Carmen. Deklico je rodila nadomestna mater, ko je ugotovila, da sta homoseksualca, pa ni želela podpisati papirjev. Sodišče je razsodilo v njuno korist. (FRAZEM)

(27. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/sodisce-odlocilo-mala-carmen-lahko-ostane-z-ocetoma.html>)

N: Trump 'povozil' protikandidata, slavila tudi Clintonova (METAFORA)

S: Donald Trump je kljub paktu Teda Cruza in Johna Kasicha slavil na republikanskih predsedniških volitvah v vseh petih državah. Hillary Clinton pa je Bernardu Sandersu priznala premoč le v Rhode Islandu in ima sedaj že 90 odstotkov vseh delegatov, potrebnih za zmago. (PUBLICIZEM)

M: Trump v torek osvojil vseh pet držav // Pakt očitno ne pomaga // Trump že napada Clintonovo // Sanders Clintonovo premagal na Rhode Islandu

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/trump-povozil-protikandidata-slavila-tudi-clintonova.html>)

N: Janica Kostelić gre v politiko

S: To, da se ženska, ki je za povrh še odlična športnica, poda v politiko, je dobitna kombinacija. Tako so nekateri naši športniki, ki so po koncu kariere tudi sami stopili na politični parket, pozdravili odločitev Janice Kostelić, da postane namestnica hrvaškega ministra za izobraževanje in šport. (PUBLICIZEM, FRAZEM)*

(27. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/janica-kostelic-gre-v-politiko.html>)

N: Ples snežink opazovali tudi v Parizu in Londonu (METAFORA)

S: Aprilska pošiljka snega je pobelila tudi dele Avstrije. Rdeči križ je zvečer priskočil na pomoč več sto ljudem, ki so obtičali na avtocesti proti predoru Karavanke, številni so ostali brez elektrike, škoda na poljih je ogromna. Snežilo je tudi v Nemčiji, Franciji, Veliki*

Britaniji ... (FRAZEM, METAFORA)

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/aprilski-sneg-pobelil-stevilne-evropske-drzave.html>)

N: FOTO in VIDEO: Iz novega ruskega kozmodroma vendarle izstrelili prvo raketo

S: Iz novega ruskega vesoljskega izstrelišča Vostočni so uspešno izstrelili prvo raketo. Izstrelitev je bila predvidena že v sredo, vendar so jo tik pred zdajci preložili. Vodje programa so bili zaradi tega deležni kritik predsednika Vladimirja Putina, ki si je prišel ogledat prvo izstrelitev. (FRAZEM).

(28. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/foto-in-video-iz-novega-ruskega-kozmodroma-vendarle-izstrelili-prvo-raketo.html>)

N: Levičarski protestniki netili nemire na kongresu desne populistične stranke
(FRAZEM)

S: Policija je v Stuttgartu aretirala 400 levičarskih protestnikov, ki so skušali članom desne AfD preprečiti prihod na kongres stranke. Izbruhnili so tudi spopadi. AfD je bila ustanovljena iz nasprotovanja evru, zdaj pa se predstavlja predvsem kot nasprotnica beguncev.

(30. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/v-stuttgartu-napeto-policija-prijela-400-protestnikov.html>)

N: Tu nastajajo naša oblačila: od nekaj tisoč tovarn jih je le peščica zares varnih
(EKSPRESIVNA BESEDA)

S: 1134 ljudi je umrlo v tragediji pred tremi leti, zaradi katere so tekstilni delavci v Bangladešu – kar pet milijonov jih je – dočakali boljše pogoje dela. A cena za to je bila prevelika. To je tudi cena, ki so jo izkoriščani delavci plačali, da lahko mi kopičimo poceni oblačila, korporacije pa kujejo dobičke. (FRAZEM, PARONOMAZIJA)

M: Ali res potrebujemo vse in to takoj? // Trije sporazumi // Od 3425 tovarn le osem varnih // Zakaj bojkot ne deluje // Podatek, za katerim se skriva resnica o izkoriščanju

(30. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/pravicno-za-vse/tekstilna-industrija.html>)

N: Mike Tyson podpira Trumpa, protestniki ga primerjajo s Hitlerjem

S: Donald Trump so v Kaliforniji, kjer nabira glasove, pričakali tudi protestniki. Poročajo o spopadih s policisti. Trumpu najboljše kaže med republikanci, kar pa ne pomeni, da bo dobil

nominacijo. Medtem pa je vse več analitikov prepričanih, da že vedo, kdo bo nasledil Obama – Hillary Clinton. (METAFORA)

(30. april 2016, dostopno prek: <http://www.24ur.com/novice/svet/mike-tyson-podpira-trumpa-protestniki-ga-primerjajo-s-hitlerjem.html>)

N: Britansko letalo pospremili madžarski lovci (METAFORA)

S: Potem ko je Boeing 777 družbe British Airways izgubil stik s kontrolo zračnega prometa in nenajavljen vstopil v madžarski zračni prostor, je Madžarska v zrak poslala dve vojaški letali. Vrnili sta se po manj kot pol ure, saj so se Britanci javili, nesporazum pa se je tako razrešil. (METAFORA)

(30. april 2016, dostopno prek <http://www.24ur.com/novice/svet/britansko-letalo-pospremili-madzarski-lovci.html>)

Priloga J: Neaktualizirano naslovje vezanih enot na Siol.net z dodatkom mednaslovov

LEGENDA OZNAK:

Ponovitev istega leksema

Perifraza

Avtomatizem

S* nepravi sinopsis

N: Jemenske vladne sile ubile 800 borcev Al Kaide

S: Jemenska vojska je ob podpori zračnih napadov arabske koalicije v napadu na glavno mesto pokrajine na jugovzhodu države ubila več kot 800 pripadnikov Al Kaide.

(25. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/jemenske-vladne-sile-ubile-800-borcev-al-kaide-415822>)

N: Kdo je Norbert Hofer, avstrijski svobodnjak v vzponu?

S*: V nasprotju z drugimi **svobodnjaki** je **Hofer** v svojih nastopih veliko bolj umirjen, ve pa se, da je desno radikalen, pravi koroški Slovenec Roman Roblek.

M: Protimigrantska retorika, evroskeptik in okoljevarstvenik // Kako mu je uspelo? // Kakšne so Hoferjeve možnosti v drugem krogu? // Propad tradicionalnih strank // Slovenci tradicionalno volili socialdemokrate

(25. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/kdo-je-norbert-hofer-avstrijski-svobodnjak-v-vzponu-415850>)

N: Islamisti obglavili ugrabljenega kanadskega turista

S: **Pripadniki teroristične skupine Abu Sajaf** so na Filipinih **obglavili kanadskega turista**, ki so ga skupaj z drugimi **ugrabili** septembra lani. Kanadski premier Justin Trudeau je sporočil, da je ogorčen zaradi hladnokrvnega umora, za katerega so odgovorni teroristi, ki so ugrabili Johna Ridsdela.

(26. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/islamisti-obglavili-ugrabljenega-kanadskega-turista-415910>)

N: Požar v indijskem prirodoslovnem muzeju uničil redke zbirke

S: Obsežen **požar v nacionalnem prirodoslovnem muzeju** v središču **indijske** prestolnice je **uničil redke** primerke flore in favne, je sporočil okoljski minister Prakash Javadekar.

(26. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/pozar-v-indijskem-prirodoslovnem-muzeju-unicil-redke-zbirke-415920>)

N: Jutrišnja stavka šestih nemških letališč bo prizadela več deset tisoč potnikov

S: Na **šestih nemških letališčih**, vključno z njihovim glavnim vozliščem v Frankfurtu, bo v sredo **stavkalo** letališko osebje. Njihova poteza **bo prizadela več deset tisoč ljudi**, sta sporočila Lufthansa in Air Berlin.

(26. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/jutrisnja-stavka-sest-nemskih-letalisc-bo-prizadela-vec-deset-tisoc-potnikov-415940>)

N: Belgija je glavnega osumljenca za napade v Parizu izročila Franciji

S: **Belgija je Franciji izročila glavnega osumljenca** za krvave teroristične **napade v Parizu** novembra lani, v katerih je bilo ubitih 130 ljudi, je danes po poročanju tujih tiskovnih agencij potrdilo belgijsko tožilstvo.

M: "Majhen kreten iz Molenbeeka z inteligenco praznega pepelnika"

(27. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/belgija-je-glavnega-osumljenca-za-napade-v-parizu-izrocila-franciji-416022>)

N: Znanstveniki iz kožnih celic ustvarili spermo

S: Španski znanstveniki so iz človeških kožnih celic ustvarili spermo. Gre za velik podvig, ki bi lahko služil za zdravljenje neplodnosti.

(28. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/znanstveniki-iz-koznih-celic-ustvarili-spermo-416083>)

N: Trumpovi nasprotniki metali kamenje in uničevali policijske avtomobile (video)

S: Protesti na predvolilnem zborovanju republikanskega predsedniškega kandidata Donalda Trumpa so v četrtek v Kaliforniji postali nasilni. Prijeli so 20 protestnikov.*

(29. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/nasilni-trumpovi-nasprotniki-metali-kamenje-in-unicevali-policijske-avtomobile-416169>)

N: Ali je 37-letni Hrvat nadlegoval tudi slovenske deklice?

S: Na spletnem omrežju je nadlegoval deklice, stare od devet do 14 let. Ko se z njim niso želele več pogovarjati, jim je ustvaril lažne profile s fotografijami golih teles z njihovimi praviimi obrazi. Nagovarjal je deklice iz Hrvaške in sosednjih držav.*

M: Pri sebi je hranil 32 fotografij golih deklic // Ali gre tudi za slovenske deklice, policija še ne more komentirati // To je naredil, ker ga deklice niso več želele za prijatelja // Dve tretjini zlorabljenih otrok je starih od 11 do 15 let // V razredu 30 otrok jih je šest spolno zlorabljenih // Mama je zalotila partnerja s hčerko, pa mu tega ne more dokazati // Največkrat so žrtve tista dekleta, ki so bila žrtve že doma // Vprašati moramo, ali se je zgodilo kaj, kar jim ni bilo všeč // Zlorabe na internetu so pereč problem // Samopodoba deklet je bila verjetno že prej okrnjena // Oče ji mora povedati, da je njena intima zelo pomembna // Največkrat se spolne zlorabe dogajajo znotraj družine

(29. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/ali-je-37-letni-hrvat-nadlegoval-tudi-slovenske-deklice-416139>)

N: Donalda Trumpa v Kaliforniji pričakali protestniki, plaziti se je moral skozi ograjo (video)

S: Newyorški milijarder Donald Trump se je v petek na državni konvenciji republikanske stranke Kalifornije pošalil, da se je počutil kot med prečkanjem meje, ker se je moral na poti*

do hotela **plaziti skozi ograjo** pri zadnjih vratih, ker so glavna vrata preplavili **protestniki** z mehiškimi zastavami.

M: "Trump je sodobni Hitler" // Trumpa so v Kaliforniji pričakali protestniki: // V Kaliforniji mora zmagati // Cruz in Kasich še vztrajata // V anketah vodi Trump // Cruz izbral podpredsedniško kandidatko // Mike Tyson podpira milijarderja // Politico: V zmago Clintonove verjamejo tako demokrati kot republikanci

(30. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/donalda-trumpa-v-kaliforniji-pricakali-protestniki-plaziti-se-je-moral-skozi-ograj-video-416220>)

N: Trinajst dni po potresu med ruševinami našli preživelega

S: Reševalci so v Ekvadorju skoraj dva tedna po potresu med ruševinami našli 72-letnega preživelega, ki so ga zaradi težav z ledvicami in izgube prstov na nogah nemudoma odpeljali v bolnišnico.

(1. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/trinajst-dni-po-potresu-med-rusevinami-nasli-prezivelega-416265>)

N: Dve eksploziji zahtevali 33 življenj

S: V eksplozijah avtomobilov bomb je na jugu Iraka umrlo najmanj 33 ljudi, okoli 50 ljudi je ranjenih.

M: Protesti proti korupciji in neučinkoviti vladi

(1. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/dve-eksploziji-zahtevali-33-zivljenj-416275>)

N: Eksplozija pred sedežem policije

S: V mestu Gaziantep v Turčiji je blizu policijske postaje odjeknila eksplozija, v kateri je umrl policist, več ljudi je bilo ranjenih.

(1. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/eksplozija-pred-sedezem-policije-416264>)

N: Zagorele štiri pravoslavne cerkve (video)

S: Med pravoslavnim praznovanjem velike noči so na treh celinah - v Rusiji, Avstraliji in ZDA - v razmiku nekaj ur zagorele kar štiri pravoslavne cerkve.*

(2. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/zagorele-stiri-pravoslavne-cerkve>)

video-416320)

N: Nato razmišlja o namestitvi štiri tisoč vojakov v baltskih državah in na Poljskem

S: Zveza Nato razmišlja o tem, da bi na predlog vzhodnih članic zavezništva, zaskrbljenih zaradi agresivnega vedenja Rusije, v baltskih državah in na Poljskem namestila 4.000 vojakov, je v ponedeljek novinarjem dejal ameriški obrambni minister Ashton Carter.*

M: Cilj je pomiriti članice zavezništva v Evropi

(3. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/nato-razmislja-o-namestitvi-stiri-tisoc-vojakov-v-baltskih-drzavah-in-na-poljskem-416360>)

N: Svoboda medijev v Evropi: ne smemo biti zadovoljni z doseženim

S: Albert Camus je nekoč dejal: "Svoboden tisk je seveda lahko dober ali slab, toda brez svobode bo prav gotovo vedno slab."*

(3. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/svoboda-medijev-v-evropi-ne-smemo-bitizadovoljni-z-dosezenim-416389>)

N: OPCW: Islamska država morda izdeluje kemično orožje

S: Organizacija za prepoved kemičnega orožja (OPCW) je danes opozorila, da skrajna Islamska država morda izdeluje kemično orožje in ga je morebiti že uporabila v Iraku ter Siriji. Prvi mož organizacije Ahmet Üzümcü je dejal, da so njihove ekipe našle dokaze o uporabi gorčičnega plina v napadih v omenjenih dveh državah.

M: V Siriji naj bi ga že uporabili, napadejo lahko tudi drugod

(3. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/opcw-islamska-drzava-morda-izdeluje-kemicno-orozje-416421>)

N: 21-letni Kenijec na Dunaju sredi ulice do smrti pretepel žensko

S: 21-letni Kenijec je ponoči na Dunaju z železno palico pretepel 54-letno žensko, ki je zaradi hudih poškodb glave umrla na kraju napada. Napadalca, ki je po napadu zbežal, so pozneje prijeli pripadniki specialne enote avstrijske policije Wega, je povedal tiskovni predstavnik policije Christoph Pözl.

M: Napadel jo je z desetkilogramsko palico

(4. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/21-letni-kenijec-na-dunaju-sredi-ulice-do-smrti-pretepel-zensko-416462>)

N: Bo evropski azilni sistem bolj pošten?

S: Reforma evropskega azilnega sistema, ki jo je danes predlagal Bruselj, predvideva bolj pošten in učinkovitejši sistem porazdelitve prošenj za azil med članice ter uvaja korektivni mehanizem. Za države, ki ne bodo sodelovale, predvideva plačilo solidarnostnega prispevka.

M: Še vedno morajo za azil zaprositi v prvi državi EU // Države, ki ne bodo sodelovale, bodo plačale neke vrste kazni // Predlog predvideva tudi preoblikovanje evropskega azilnega urada. // Madžarska in Poljska ostro proti predlogu reforme azilnega sistema EU

(4. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/bo-evropski-azilni-sistem-bolj-posten-416496>)

N: V kanadski provinci zaradi katastrofalnega požara razglasili izredno stanje (video)

S: V kanadski provinci Alberta so zaradi požara razglasili izredno stanje. Evakuiranih je vseh 88 tisoč prebivalcev mesta Fort McMurray.

(5. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/v-alberti-zaradi-katastrofalnega-pozara-razglasili-izredno-stanje-416527>)

N: Kako užaliti Hrvate

S: Znani hrvaški igravec je svoje sonarodnjake hudo užalil s pesmijo Mi Hrvati, ki je v nekaj dneh postala internetni hit.*

M: "Pridite, pojejte ribico in zbežite" // Pesem, ki je razjezila Hrvate: // Kritični domoljub

(5. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/trendi/svet-znanih/kako-uzaliti-hrvate-416547>)

N: Več mrtvih v zračnem napadu na begunsko taborišče na severu Sirije

S: V zračnem napadu na begunsko taborišče v mestu Sarmada v provinci Idlib na severu Sirije, ki je pod nadzorom uporniških sil, je bilo danes ubitih več kot 30 ljudi, več deset ljudi je ranjenih. Po nepotrjenih virih naj bi napad izvedla sirska ali ruska letala, na spletni strani poroča britanski BBC.

(5. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/vec-mrtvih-v-zracnem-napadu-na-begunsko-taborisce-na-severu-sirije-416599>)

N: Krožno gospodarstvo: Namesto da bi prodajali avtomobile, moramo prodajati mobilnost

S: Zaloge surovin se zmanjšujejo, odpadki se kopičijo. Kako zagotoviti vzdržno prihodnost? Zagovorniki krožnega gospodarstva so prepričani, da imajo odgovor: današnje linearno gospodarstvo je treba opustiti.*

M: Podaljšanje vrednosti in življenjske dobe surovin // Bolj kot izdelek uporabnika zanima storitev // Dejstva, ki jih ne vidimo // Recikliranje je komaj začetek krožnega gospodarstva // Odvisnost od pomembnih surovin je šibka točka EU

(6. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/gospodarstvo/krozno-gospodarstvo-namesto-da-bi-prodajali-avtomobile-moramo-prodajati-mobilnost-416640>)

N: ZN: Včerajšnji napad na begunsko taborišče na severu Sirije je vojni zločin

S: V Združenih narodih so ostro obsodili četrtkov letalski napad na begunsko taborišče v pokrajini Idlib na severu Sirije, ki je zahteval okoli 30 življenj. "Če je bilo taborišče tarča namernega napada, potem je šlo za vojni zločin."

M: "Napadi so očitna kršitev mednarodnega humanitarnega prava in človekovih pravic" // Sirska vojska zanika vpletenost v napad ... // ... prav tako Rusija // Ubitih je bilo najmanj 30 ljudi

(6. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/zn-vcerajsnji-napad-na-begunsko-taborisce-na-severu-sirije-je-vojni-zlocin-416658>)

N: Napadalec streljal na novinarja pred sodiščem v Istanbulu (video)

S: Oboroženi napadalec je danes pred sodiščem v Istanbulu streljal na turškega novinarja Cana Dündarja, ki so mu sodili in ga kasneje tudi obsodili zaradi razkritja državnih skrivnosti. Po navedbah očividcev je napadalec proti novinarju ustrelil najmanj trikrat.

M: Napadalec med streljanjem kričal "Izdajalec!" // Novinarja obsojena na pet let zapora // Tožil ju je predsednik Erdogan // Sojenje preizkus medijske svobode v Turčiji

(6. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/napadalec-streljal-na-novinarja-pred-sodiscem-v-istanbulu-video-416673>)

N: Na protestu opozicije v Varšavi 240 tisoč ljudi

S: V poljski prestolnici se je danes na protestu za ohranitev države v EU in proti vladajoči konservativni stranki po oceni varšavskega županstva zbralo okoli 240 tisoč ljudi. To so največje demonstracije na Poljskem po padcu komunizma leta 1989. V Varšavi so bili danes tudi protesti proti EU.

M: "Ne bomo podlegli nočni mori avtoritarne vlade" // Na protestih proti EU 2.500 ljudi

(7. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/na-protestu-opozicije-v-varsavi-240-tisoc-ljudi-416728>)

Priloga K: Aktualizirano naslovje vezanih enot na Siol.net z dodatkom mednaslovov

LEGENDA OZNAK:

Ponovitev istega leksema

Perifraza

S*: nepravi sinopsis

Avtomatizem

Aktualizem

(OZNAKA VRSTE AKTUALIZMA V DELU NASLOVJA, KJER NASTOPA)

N: Poročilo: mehiška vlada ovira neodvisno preiskavo izginotja 43 študentov

S: Neodvisni preiskovalci so v nedeljo objavili ostro poročilo o izginotju 43 mehiških študentov leta 2014. Poročilo ne razrešuje razvpitega primera, vlado v Ciudadu de Mexico pa obtožuje oviranja neodvisne preiskave. Trdi tudi, da so nekatere osumljene mučili.*
(METAFORA)

M: Skušna vlada prikriti vpletenost visokih politikov in vojaških častnikov v poboje?

(25. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/porocilo-mehiska-vlada-ovira>)

neodvisno-preiskavo-izginotja-43-studentov-415841)

N: Zimske razmere v Dalmaciji. Snežilo celo na Braču. (video)

S: V Splitu so danes zjutraj ob 8. uri namerili le štiri stopinje Celzija, okoliške hribe pa je pobelil sneg. (FRAZEM)*

(25. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/zimske-razmere-v-dalmaciji-snezilo-celo-na-bracu-video-415857>)

N: Janica Kostelić stopa na politični parket (PUBLICIZEM)

S: Nekdanja vrhunska hrvaška alpska smučarka Janica Kostelić bo, kot vse kaže, desetletje po koncu svoje tekmovalne kariere prestopila politični prag in vstopila v vladne vrste. (PUBLICIZEM)*

M: Kdo je Janica Kostelić?

(25. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/sportal/zimski-sporti/janica-kostelic-stopa-na-politichni-parket-415901>)

N: Kako so Francozi Nemcem in Japoncem odškrtali milijarde in nekaj tisoč delovnih mest (EKSPRESIVNA BESEDA)

S: Francoski ladjar DCNS v večinski državni lasti je dobil 34 milijard evrov vreden posel gradnje 12 podmornic za avstralsko vojsko. Na mednarodnem razpisu je premagal nemški Thyssenkroup in japonski konzorcij na čelu s podjetjem Mitsubishi Heavy Industries. (METONIMIJA)

M: Take podmornice izdeluje DCSN // Zakaj Avstralija potrebuje podmornice?

(26. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/kako-so-francozi-nemcem-in-japoncem-odskrtali-milijarde-in-nekaj-tisoc-delovnih-mest-415983>)

N: V Libiji ugrabljen srbski državljani

S: V Libiji je tamkajšnja tolpa pred dnevi ugrabila srbskega državljana Miroslava Tomića, poročča srbski časnik Večernje novosti. Na srbskem zunanjem ministrstvu so potrdili, da so v stalnem stiku z libijskimi oblastmi in da delajo vse, kar je v njihovi moči, za osvoboditev 36-letnega Tomića. (FRAZEM)

(26. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/v-libiji-ugrabljen-srbski-drzavljan-415942>)

N: Donald Trump in Hillary Clinton na zmagovitem pohodu (METAFORA)

S: Newyorški milijarder Donald Trump je v torek na strankarskih volitvah v vseh petih državah severovzhoda ZDA povožil svoja dva še preostala protikandidata za osvojitev republikanske predsedniške nominacije, na demokratski strani pa je zanesljivo slavila Hillary Clinton, čeprav manj prepričljivo kot Trump. (METAFORA, PUBLICIZEM)

M: Trump osvojil vse kategorije republikanskih volivcev // Prepričan o zmagi se je že posvetil Clintonovi // Sanders še ni priznal poraza // Clintonova pozvala Sandersove privrženca, naj se ji pridružijo // Demokrati in republikanci imajo naslednje volitve 3. maja v Indiani

(27. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/donald-trump-in-hillary-clinton-na-zmagovitem-pohodu-416012>)

N: Zaradi stavke na nemških letališčih številne odpovedi letov

S: Več deset tisoč potnikov se je zaradi stavke letališkega osebja na največjih nemških letališčih danes zjutraj znašlo v težavah. V Frankfurtu, največjem nemškem vozlišču, so po navedbah sindikata Verdi doslej odpovedali 392 letov, stavka pa je skupaj prizadela osem mest. (FRAZEM)

M: Stavka pritisk na zvezne in lokalne oblasti

(27. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/zaradi-stavke-na-nemskih-letaliscih-stevilne-odpovedi-letov-416024>)

N: V Makedoniji našli truplo ključne priče v prisluškovalni aferi

S: Sredi makedonske politične krize je dodatno razburjenje povzročil morebiten umor. Makedonski mediji so danes poročali, da so že v sredo v stanovanju našli truplo ene od ključnih prič v prisluškovalni aferi, ki je dodatno podžgala politično krizo. Preiskovalci domnevajo, da je šlo ali za umor ali samomor. (EKSPRESIVNA BESEDA)

M: Osumljeni sodelovanja v aferi s prisluškovanjem pomiloščeni

(29. april 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/v-makedoniji-nasli-truplo-kljucne-price-v-prisluškovalni-aferi-416182>)

N: Prvomajski shodi: v Parizu in Istanbulu policija s solzivcem nad protestnike (foto)

S: Policija je v Parizu in Istanbulu s solzivcem odgovorila na protestnike ob prvomajskih shodih. (METAFORA)

(1. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/v-parizu-in-istanbulu-policija-s>)

solzivcem-nad-protestnike-ob-prvomajskih-shodih-416293)

N: Obama o Trumpu: Srečal se je s številnimi svetovnimi voditelji: mis Švedske ... (video) (APOSIOPEZA)

S: Predsednik ZDA Barack Obama je še zadnjič gostil tradicionalno večerjo za dopisnike v Beli hiši. Ponorčeval se je iz samega sebe ter političnih prijateljev in nasprotnikov.*

M: Sivolasi mož, ki mora pogosto na stranišče // Prišli številni zvezdniki

(1. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/obama-s-salami-na-racun-trumpa-drugih-in-sebe-video-416267>)

N: Kritike za Cio ob peti obletnici smrti bin Ladna

S: Osrednja ameriška obveščevalna agencija Cia je na Twitterju objavila tvite o dogajanju pred petimi leti med racijo, v kateri je bil ubit Osama bin Laden. (NEOLOGIZEM)*

M: Al Bagdadija čaka enaka usoda kot bin Ladna?

(2. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/kritike-za-cio-ob-peti-obletnici-smrti-bin-ladna-416314>)

N: Greenpeace objavil dele sporazuma TTIP

S: Okoljevarstvena organizacija Greenpeace je danes objavila dele čezatlantskega trgovinskega in naložbenega sporazuma (TTIP), o katerem se v strogi tajnosti pogajajo ZDA in Evropska unija. Iz njih je med drugim razvidno, da ZDA v pogajanjih močneje pritiskajo na EU, kot je bilo znano do zdaj. (FRAZEM, METAFORA)*

M: ZDA bi blokirale uvoz evropskih avtomobilov // Bruselj zagotavlja, da nižanja standardov ne bo ZDA razkritje označile za zavajajoče in napačno // Vsebina pogajanj je bila do zdaj skrivnost // Greenpeace: Pogajanja se morajo začeti znova // Merklova vztraja, da je treba to poglavje čim prej zapreti

(2. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/greenpeace-objavil-dele-sporazuma-ttip-416329>)

N: Pogledajte si, kako se pretepajo turški poslanci (video) (APOSTROFA)

S: V turškem parlamentu je izbruhnil najhujši množičen pretep zaradi sprememb ustave, v katerem so se poslanci opozicije in vladajoče koalicije klofotali ter drug v drugega metali plastenke z vodo. Najhuje jo je skupil vodja prokurdske stranke, ki si je izpahnil ramo.

(FRAZEM, EKSPRESIVNA BESEDA)

(3. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/poglejte-si-kako-se-pretepajo-turski-poslanci-416377>)

N: Digitalizacija šol na Hrvaškem je pod vprašajem (PUBLICIZEM)

S: Zaradi razveljavitve že šestega javnega razpisa za nakup računalniške opreme za 130 hrvaških šol je pod vprašajem tudi projekt e-šole.* (PUBLICIZEM, NEOLOGIZEM)

M: Za računalniško opremo nameravajo nameniti okoli 20 milijonov evrov // Hrvaške šole bodo "digitalno zrele za 21. stoletje" do leta 2022 // "Najbolje vložen evropski denar na Hrvaškem do zdaj" // Razpis preklican zaradi ustanovitve novega "nadzornika" // Koliko denarja bi z razpisom vložili v določena področja (v milijonih evrov):

(3. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/digitalizacija-sol-na-hrvaskem-je-pod-vprasajem-416395>)

N: Bruselj predlaga odpravo vizumov za Turke, če... (APOSIOPEZA)

S: Evropska komisija je danes priporočila odpravo vizumov za Turčijo pod pogojem, da turške oblasti izpolnijo preostala zahtevana merila v skladu z danimi zavezami. Evropska komisija je danes predlagala tudi odpravo vizumov za prebivalce Kosova.

M: Ankara: Odprava vizumov bi odprla novo poglavje v odnosih z EU // Turški premier Davutoglu razmišlja o odstopu s položaja // Bruselj predlaga odpravo vizumov za prebivalce Kosova

(4. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/bruselj-predlaga-odpravo-vizumov-za-turke-ce-416475>)

N: Donald Trump je edini republikanski kandidat za predsednika ZDA

S: Guverner Ohia John Kasich je izstopil iz republikanske tekme za ameriškega predsednika. Pred njim je iz tekme izstopil tudi senator iz Teksasa Ted Cruz, ki je bil do danes še edini resen protikandidat Donaldu Trumpu.* (PUBLICIZEM)

M: Ko Trump o nasprotniku govori le lepe besede // Trump: Hillary Clinton ne razume trgovine

(4. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/trump-z-zmago-v-indiani-prakticno-osvojil-nominacijo-cruz-odstopil-416432>)

N: Na Hrvaškem ne bodo več žigosali (METONIMIJA)

S: Po glasnih očitkih, da (pretirane) zahteve po uporabi žiga ovirajo digitalizacijo poslovanja, se je hrvaška vlada odločila, da uporabo žigov ukine.* (FRAZEM)

M: Orešković: Žig je relikvija preteklosti // Evropska komisija zmanjšala napoved rasti hrvaškega gospodarstva // Podpora za približevanje schengnu

(4. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/na-hrvaskem-ne-bodo-vec-zigosali-416469>)

N: Bo Hillary Melanii preprečila vstop v Belo hišo? (METAFORA)

S: Vse bolj kaže, da se bosta za Belo hišo novembra udarila Hillary Clinton in Donald Trump. Miliarderju ankete trenutno napovedujejo poraz, a lahko v prihajajočih mesecih izniči zaostanek za nekdanjo prvo damo. (PUBLICIZEM)

(5. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/bo-hillary-melaniji-preprecila-vstop-v-belo-hiso-416545>)

N: Več kot 60 tisoč Sircev obtičalo na meji z Jordanijo (EKSPRESIVNA BESEDA)

S: Okoli 64 tisoč Sircev, ki bežijo pred nasiljem, je obtičalo na meji z Jordanijo. Ta sirska sosesda, ki gosti že več kot 630 tisoč sirskih beguncev, je v začetku leta sicer zaostri la varnostne kontrole na mejnih prehodih Hadalar in Rokbane, zaradi česar se je na meji nabralo več deset tisoč beguncev. (EKSPRESIVNA BESEDA)

M: V zadnjih 24 urah v Rokbane prispelo skoraj 5.500 beguncev // Strogo preverjanje, da med begunci ni islamskih skrajnežev

(5. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/vec-kot-60-tisoc-sircev-obticalo-na-meji-z-jordanijo-416571>)

N: Cele soseske v Alberti izginjajo v plamenih (FRAZEM)

S: Velik gozdni požar v provinci Alberta na zahodu Kanade divja že na površini, ki je večja od površine mesta Chicago. Proti ognjeni stihiji se za zdaj neuspešno bori več kot tisoč gasilcev. (EKSPRESIVNA BESEDA)

M: Oblasti razglasile izredne razmere

(6. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/cele-soseske-v-alberti-izginjajo-v-plamenih-416615>)

N: London bo dobil prvega muslimanskega župana

S: **Britansko prestolnico** bo po karizmatičnem torijcu Borisu Johnsonu vodil **prvi muslimanski župan**, laburist Sadiq Khan. Na četrtekovih lokalnih volitvah v Veliki Britaniji so sicer laburisti utrpele manjše izgube od pričakovanj in obdržali oblast v ključnih okrožjih. (PUBLICIZEM)

M: V Londonu zmaga laburistom

(6. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/laburisti-v-veliki-britaniji-utrpele-manjse-izgube-od-pricakovanj-416619>)

N: Turški predsednik Erdogan dal košarico EU (FRAZEM)

S: **Turški predsednik Recep Tayyip Erdogan** je dejal, da Turčija ne bo spremenila protiterorističnega zakona, čeprav to od nje v zameno za odpravo vizumov za turške državljanke zahteva EU.

(6. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/turski-predsednik-erdogan-dal-kosarico-eu-416659>)

N: Brenner: protestniki napadli policiste, ti odgovorili s solzivcem (METAFORA)

S: Blizu prelaza **Brenner** med Italijo in Avstrijo se je popoldne na italijanski strani zbralo več sto levičarskih **protestnikov**, ki nasprotujejo načrtom, da bi Avstrija za obvladovanje migrantskega toka uvedla nadzor na prelazu. Protestniki so pri tem na policiste metali bengalski ogenj in eksplozivne predmete, policija se je odzvala s solzivcem.(METAFORA, FRAZEM)

M: Aktivisti uničili policijski avto, policija odgovorila s solzivcem // Okoli 20 ljudi so aretirali // Avstrija: Gre zgolj za uvedbo nadzora, meje ne zapiramo // Juncker: To bi bila politična katastrofa za Evropo

(7. maj 2016, dostopno prek: <http://siol.net/novice/svet/brenner-protestniki-napadli-policiste-ti-odgovorili-s-solzivcem-416732>)

Priloga L: Intervju z urednikom spletne strani 24ur.com Denisom Oštirjem

Intervju je potekal preko elektronske pošte, nastal je 19. julija 2016. Vprašanja avtorice so označena z njenimi inicialkami A. Š., odgovori urednika pa z njegovimi inicialkami D. O.

A. Š.: Zanima me, kako nastajajo naslovi na 24ur.com - jih novinarji napišejo sami, ali jih oblikujejo uredniki?

D. O: Naslove praviloma pripravijo novinarji sami. Pri tem jim vsebinsko pomaga dnevna urednica oziroma urednik. Naslovi zgodb se spreminjajo, saj je večina zgodb, ki jih spremljamo v uredništvu 24ur.com tekočih in se skozi čas spreminjajo.

A. Š.: V kolikšni meri je za oblikovanje naslovov pomembno tudi to, da so primerni za iskalnike (SEO optimizacija)?

D. O: Kot novičarski portal se osredotočamo na novičarsko relevantnost vsebin, tudi naslovov. SEO optimizacija ni naša prioriteta. Kot novinarji sledimo novinarskim standardom in

vsebine, tudi naslove, oblikujemo tako, da našim bralcem zagotavljamo relevantne informacije.

A. Š.: Ali naslove kdaj tudi naknadno spreminjate, da bi izboljšali doseg bralcev?

D. O: Da. V primeru, da novinar ali urednica opazita, da naslov ni primeren in da bi drugačen naslov lahko bil bolj primeren tudi z vidika branosti, naslov spremenita. Ni pa branost primarni motiv pri oblikovanju naslova vsebine.

A. Š.: Opazila sem, da vaš CMS omogoča tudi objavo podnaslovov, kar pa se je med 50 analiziranimi prispevki zgodilo le enkrat. Zanima me, kako pogosto jih sicer uporabljate in kako pomembni se vam zdijo pri oblikovanju vsebin.

D. O: Odločitev o vpisovanju podnaslova je avtorska odločitev avtorja članka. V našem uredništvu velja pravilo, da uporabljene tehnike oziroma orodja pri pripravi novinarskega članka diktirata vsebina članka in vsebovane informacije. Tako kot se za infografiko odločimo v primeru, ko želimo informacije pripraviti na bolj vizualen način, se za podnaslov avtor odloči, ko oceni, da je to primerno.

A. Š.: V nekaterih od besedil so se pojavili tudi mednaslovi - kako zelo so po vaši oceni pomembni? Imate kaka interna priporočila, da jih uporabljate, ali o tem odloči vsak novinar posebej?

D. O: Mednaslovi so zelo pomembni. Posebej za manj pozorne bralce. Za njihovo umeščanje imamo oblikovana interna priporočila. Ta priporočajo uporabo mednaslovov, ko v tekstu zaznamo različne vsebinske sklope.

A. Š.: V kolikšni meri spremljate analitične podatke o obiskanosti strani, ali ti vplivajo na oblikovanje vsebin in naslovov?

D. O: Bolj kot podatki o obiskanosti strani so za nas kratkoročno uporabni podatki o branosti posameznih člankov. Dnevna urednica podatke spremlja realnočasovno. Podatki vplivajo predvsem na pozicioniranje vsebin na spletni strani ter na nadaljnje uredniške odločitve, kot je denimo priprava dodatnih vsebin o posamezni temu. Vplivajo pa tudi na oblikovanje naslovov.

A. Š.: Zanima me tudi, kako ocenjujete pomen naslovov za obiskanost strani.

D. O: Naslovi so pomembni za branost člankov, ne pa toliko za obiskanost strani. V uredništvu sicer strogo zagovarjam načelo, da morata biti tudi pri oblikovanju naslovov primarno vodilo novičarska vrednost in vsebina, ne pa zagotavljanje branosti člankov.

Oblikovanje naslovov na način, ko je njihov primarni namen tako imenovana klikabilnost, je izjemno kratkovidno. Zavajanje bralcev lahko kratkoročno zagotavlja višjo branost, dolgoročno pa jih odvrča od spletne strani. Tudi zato je v tujini vedno bolj relevantna metrika čas na strani (time spent) od samih prikazov spletne strani (page views). Verjamem, da se bo tudi v Sloveniji v kratkem bolj prijela uporaba te metrike. Čas, ki ga uporabniki preživijo na strani namreč bolj relevantno opiše njihovo interakcijo s stranjo in vsebino, kot samo število klikov na strani. Ti so namreč lahko tudi samo odpri/zapri.

Priloga M: Intervju z urednico spletne strani RTV SLO Kajo Jakopic

Intervju je potekal preko elektronske pošte, nastal je 19. julija 2016. Vprašanja avtorice so označena z njenimi inicialkami A. Š., odgovori urednice pa z njenimi inicialkami K. J.

A. Š.: Zanima me, kako nastajajo naslovi na MMC - jih novinarji napišejo sami, ali jih oblikujejo uredniki?

K. J.: Novinarji jih napišejo sami, če pa urednik presodi, da naslov ni ustrezen, ga urednik lahko popravi oz. zahteva spremembo naslova.

A. Š.: V kolikšni meri je za oblikovanje naslovov pomembno tudi to, da so primerni za iskalnike (SEO optimizacija)?

K. J.: To je zelo pomembno, vendar zaradi obstoječega stanja (portal še vedno zaradi različnih objektivnih razlogov znotraj RTV-ja še nismo prenovili, obstoječa postavitve pa ni optimalna

glede tega) to rešujemo deloma tudi z uporabo ključnih besed, ki jih novinarji vnašajo v okviru administracije (to ni vidno našim uporabnikom). V okviru načrtovane prenove portala bo to urejeno bolje.

A. Š.: Ali naslove kdaj tudi naknadno spreminjate, da bi izboljšali doseg bralcev?

K. J.: Da, kadar presodimo, da je naslov premalo poveden.

A. Š.: Opazila sem, da v prispevkih objavljate tudi podnaslove, ki pa niso močno grafično izpostavljeni, poleg tega sem jih opazila samo na eni poziciji izven strani prispevka - imajo mogoče še kakšno drugo funkcijo na katerem drugem kanalu MMCja (teletekst, ...)? Kako pomembni se vam zdijo?

K. J.: Podnaslove uporabljamo v smislu dodatnega krajšega poudarka ali kot izpostavitev formata članka(intervju, podcast, kolumna,...) Njihova funkcija je sicer dodatni vsebinski poudarek, ki pa se ne pojavi v leadu, torej pazimo, da se ne ponovi že takoj v naslednjem odstavku (leadu). Druge funkcije nimajo, na TTX-u je druga logika, na Infokanalih (Tv program, ki ga prav tako urejamo v našem uredništvu) gre za preslikavo leada.

A. Š.: V analiziranem gradivu (50 prispevkov iz rubrike svet) se je izkazalo, da v skoraj vsakem nastopa tudi mednaslov - kako zelo so po vaši oceni pomembni? Imate kaka interna priporočila, da jih uporabljate, ali o tem odloči vsak novinar posebej?

K. J.: Splošno priporočilo je, da se uporabljajo, kadar je tekst daljši. O uporabi pa se odloči vsak novinar posebej. Pomembnost mednaslovov se tudi navezuje na označevanje /imenovanje vsebine sklopa v članku. Nekateri bralci namreč preberejo samo sklop članka, ki jih zanima, s pomočjo mednaslova ta sklop lažje najdejo.

A. Š.: V kolikšni meri spremljate analitične podatke o obiskanosti strani, ali ti vplivajo na oblikovanje vsebin in naslovov?

K. J.: Podatke o obisku strani seveda spremljamo, v zelo majhni meri vplivajo na oblikovanje naslovov. Pri naslovih ne želimo pretiravati in jih uporabljati v senzacionalističnem smislu, bolj se nam zdi pomembno, da je v naslovu že poudarek glavne vsebine članka, saj na ta način bralce opozorimo, kateri članek bi jih utegnil zanimati v tej meri, da ga odprejo in preberejo. Z naslovi pa vsekakor ne »zavajamo« naših bralcev.

Priloga N: Intervju z ustvarjalko spletne strani Siol.net Katjo Nakrst

Intervju je potekal preko elektronske pošte, nastal je 19. julija 2016. Na vprašanja je zaradi odsotnosti urednika odgovarjala ustvarjalka spletne strani. Vprašanja avtorice so označena z njenimi inicialkami A. Š., odgovori pa z inicialkami K. N.

A. Š.: Zanima me, kako nastajajo naslovi na Siolu - jih novinarji napišejo sami, ali jih oblikujejo uredniki?

K. N.: Naslove novinarji napišejo sami, članke pregledajo uredniki, ki v dogovoru z novinarji naslov po potrebi tudi spremenijo.

A. Š.: V kolikšni meri je pri oblikovanju naslova pri vas pomembno tudi to, da so primerni za iskalnike (SEO optimizacija)?

K. N.: Pri pripravi celotnega članka poskušamo zadostiti potrebam iskalnikov, zato na to pazimo tudi pri naslovih.

A. Š.: Ali naslove kdaj tudi naknadno spreminjate, da bi izboljšali doseg bralcev?

K. N.: Seveda.

A. Š.: Pred kratkim je vaš portal bil prenovljen, se je pri tem spremenil način, na katerega se naslovi prikazujejo na glavni strani? Opazila sem namreč, da se na večini pozicij prikaže samo naslov brez sinopsisa - je to novost, ali je bilo tako že pred prenovno?

K. N.: Tudi pred prenovno na naslovnici ni bil viden lead, zato to ni novost.

A. Š.: Kako pomembno vlogo imajo pri vas mednaslovi?

K. N.: Zelo pomembno, članek je za bralca bolj vizualno privlačen, lažje razumljiv, dobi ključne informacije. Imate kaka interna priporočila, da jih uporabljate, ali o tem odloči vsak novinar posebej? Točno določenih priporočil nimamo, odvisno od članka in načina poročanja.

A. Š.: V kolikšni meri spremljate analitične podatke o obiskanosti strani, ali ti vplivajo na oblikovanje vsebin in naslovov?

K. N.: V veliki meri, ti podatki zelo vplivajo na oblikovanje vsebin in naslovov, saj bralcem poskušamo v branje ponuditi vsebine, ki so aktualne in jih zanimajo.